

Iktatószám: T/0036 - 007/2017.

I. SZ. LAKÁSOTTHONI HÁLÓZAT SZAKMAI PROGRAMJA

Készítette:

.....

Krénusz István
szakmai vezető

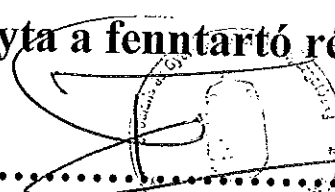
Jóváhagyta az intézmény részéről

.....

Tomorné Huber Éva
igazgató

Jóváhagyta a fenntartó részéről

.....

Tóth László Norbert
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Somogy Megyei Kirendeltség
igazgató

Hatályos: 2016. november 15. napjától

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény adatai

2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

2.1. A szakmai egység kialakulása

2.2. Helyzetelemzés

2.3. Általános jellemzők

2.4. A gyermekek létszáma, korösszetétele a gyermekek legfontosabb sajátosságainak bemutatása

2.5. Személyi feltételek

2.6. Tárgyi feltételek

3. Nevelési célok, a célok megvalósításából adódó feladatok, a nevelés során alkalmazott alapelvek

3.1. Küldetés nyilatkozat

3.2. Nevelési célok

3.3. A nevelési célokból adódó feladatok

3.4. Különleges feladatok

3.5. A nevelés során alkalmazott alapelvek

3.6. Az ellátandó alaptevékenység

3.7. Szolgáltatási kapacitás/férőhelyek száma

4. I. sz. Lakásotthoni Hálózat együttműködése az intézményen belüli intézményegységekkel, és más intézményekkel.

5. A gondozás-nevelés elemei

5.1. A gyermek gondozási helyének meghatározása, a gyermek befogadása, elbocsátás lakásotthonból

5.1.1. A gyermek elhelyezése, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv

5.1.2. A gyermek befogadása

5.1.3. Egyéni gondozási-nevelési tervek

5.1.4. Elbocsátás a lakásotthonból

5.2. Nevelési szolgáltatások

5.2.1. A tanulás segítése

5.2.2. Intenzív személy- és magatartásfejlesztés

5.2.3. Kapcsolati és környezeti állandóság

5.2.4. Otthonos lakóköznyezet

5.2.5. Személyes igények autonóm kielégítése

5.2.6. Szabad vallásgyakorlás

5.2.7. Nemzetiségi, etnikai hovatartozás

5.2.8. Az élettörténet feltárása és megörökítése

5.2.9. Intimszféra tiszteletben tartása

5.2.10. Játéktevékenység, játékaktivitás fejlesztése

5.2.11. Kulturális értékek és ismeretek közvetítése

5.2.12. Nemi önzonosságra és szerepvállalásra nevelés

5.2.13. Másokban keltett benyomás (ön)szabályozása

5.2.14. Pénzgazdálkodásra nevelés

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- 5.2.15. Közösségi kapcsolatok kiterjesztése
- 5.2.16. Ügyintézői jártasság megszerzése
- 5.2.17. Az I.sz. Lakásotthoni Hálózatban alkalmazott módszerek
- 5.3. Rekreációs szolgáltatások
- 5.4. Egészségügyi és étkezési szolgáltatások
- 5.5. Napi életgyakorlat
- 5.5.1. Személyes és környezeti gondozás
- 5.5.2. Ruházat biztosítása, öltözködés formálása
- 5.5.3. Házi és házkörüli munkák mintázatainak elsajátítása
- 5.6. Juttatás, büntetés
- 5.7. Esetkezelő szolgáltatások
- 5.7.1. Megfelelés a gyermek individuális szükségleteinek
- 5.7.2. Lelki, érzelmi támasznyújtás
- 5.7.3. Pszichés problémák terápiája
- 5.8. Családokkal való kapcsolattartás szülői kompetencia növelése
- 5.9. Utógondozás – utógondozói ellátás
- 6. Az ellátás igénybevétele módja
- 7. A gyermekek jogainak védelme
- 7.1. Személyes gondoskodást végző személyek védelme
- 8. A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozó munkatársakkal szemben támasztott elvárások, speciális magatartási szabályok
- 9. Dokumentáció
- 9.1. Macis” nyilvántartási rendszer
- 10. Minőségbiztosítás elemei/Folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja, formái.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve:

**Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
I.sz. Lakásotthoni Hálózata.**

Címe: 8739 Nagyszakácsi Kossuth L. u. 93.

Székhely neve:

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

Székhely címe: 8700 Marcali Berzsenyi u. 114.

Telephelyek:

Pityang Lakásotthon	- Böhönye, Dr. Forbáth u. 30.
Napsugár Lakásotthon	- Mesztegnyő, Vörösmarty u. 113.
Szivárvány Lakásotthon	- Kéthely, Béke u. 19

2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

2.1. A szakmai egység kialakulása

Szakmai egységhez tartozó három lakásotthon/Pityang Lakásotthon, Napsugár Lakásotthon, Szivárvány Lakásotthon/ 2007. 12.31.ig a Nagyszakácsiban működő Somogy Megyei Óvoda, Általános Iskola és Gyermekotthon intézményéhez tartozott. Somogy Megye Önkormányzata 2008. január 1.-vel létrehozta a marcali Százszorszép Gyermekotthon és a nagyszakácsi intézmény összevonásával A Somogy Megyei Önkormányzat II.sz. Gyermekvédelmi Intézményét. 2011.01.01.-től az újabb szervezeti átalakítás nyomán megalakult a Somogy Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Igazgatósága. 2012.01.01.től megváltozott az intézmény fenntartója. A Somogy Megyei Önkormányzattól az intézmény a Somogy Megyei Kormány Hivatalhoz került. A három lakásotthon, mint I.sz. Lakásotthoni Hálózat a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Igazgatóság szakmai egységeként működik tovább. A lakásotthonok határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

2.2 Helyzetelemzés

Az I. sz. Lakásotthoni Hálózat lakásotthonai Marcali 25 km-es körzetében helyezkednek el Böhönye, Mesztegnyő és Kéthely településeken. Az otthonok állapota megfelelő, kisebb- nagyobb felújításra és az évenkénti tisztító meszelésre minden házban szükség van. Ezek megvalósítása a fenntartó anyagi támogatásától függ. Mindegyik lakásotthonban a kertet saját használatra művelik. Lakásotthonaink lehetőségeinkhez mérten folyamatosan történik a bútort és berendezések cseréje. Legutóbb 2008-ban adódott alkalom a Mesztegnyői és a Kéthelyi lakásotthonainkban bútor és berendezések felújítására pályázati

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

forrásokból. Ez évben a Kéthelyi lakásotthon teljes fűtés korszerűsítése is megtörtént. 2009-ben a fenntartó anyagi segítségével a Böhönyi lakásotthon tetőszerkezetén végeztek teljes javítást. 2011.-ben a Kéthelyi lakásotthon részbeni átalakítása, felújítása valósult meg. Mindegyik lakásotthon gázfűtéssel rendelkezik.

A településekről a megye városaiba, településeire (Kaposvár, Marcali, Somogyzsitfa, Nagyatád) járnak tanulni a középiskolás gyerekek, fiatalok. A települések fejlett infrastruktúrával rendelkeznek. Minden településen található sportcsarnok, sportpálya valamint kulturális intézmények, könyvtár, teleház. Kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek helyben és Marcaliban, Kaposváron és a közeli Balaton déli parti helységeiben találhatók.

Szivárvány Lakásotthon Kéthely

A község jól felszerelt általános iskolájában gyermekeink szellemi és testi fejlődése biztosított. A községben működő kultúrház, könyvtár, sportegyesület lehetőséget biztosít a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A jó infrastruktúrával rendelkező és dinamikusan fejlődő község ideális hely a lakásotthonban nevelkedő gyermekek számára.

A „Szivárvány” lakásotthon 1998. augusztus 18-án kezdte el működését Kéthelyen, Béke utca 19. szám alatti családi házban. Beintegrálódott a helyi közösségbe, aktív részesei a község kulturális és sport életének. Nyitott minden értelmes kezdeményezésre, barátságra. A jó közösség – felnőtt és ellátott – a gyermekeknek biztonságot ad, nyújtja a kibontakozás lehetőségét.

Pitypang Lakásotthon Böhönye

Böhönye a környező településeket tekintve a nagyközségek sorába tartozik, 2600 fős lélekszámával. A községben található a 61-es út és a 68-as közút, valamint a 100 évnél idősebb vasút is átszeli a települést. Telefon, vezetékes ivóvíz, csatornarendszer, és vezetékes földgázhálózattal rendelkezik. A községben oktatás, szociális, egészségügyi ellátást biztosító intézmény található – óvoda, általános iskola, két háziorvosi szolgálat, védőnő, fogorvos, gyógyszertár, posta, rendőrőrs, kultúrház, könyvtár, vasúti megállóhely, és autóbusz állomás. A településen a gyermekek oktatásának ellátására óvoda, és általános iskola működik 1-8 osztállyal. Az iskola a szűkebb térség egyetlen iskolája, ahol az általános iskolai oktatás megfelelően biztosítva van. A 10 éve működő „Pitypang” lakásotthon ebbe a keretbe illeszkedik be. Az otthon alkotók közössége igyekszik bizalmat ébreszteni a település életközösségében, ezért szeretné, ha az otthonban élőkkel szemben nem élednének negatív attitűdök. (szomszédolás, közösségi programban részvétel) Figyelemmel kíséri a közösség visszatérő hagyományrendszerét, egyházi és más szokásait és alkalmazkodik hozzá, mint résztvevő és segítő. Együttműködik, kapcsolatok felvételét kezdeményezi az önkormányzattal és az általa működtetett intézményekkel.

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

Mesztegyő, hasonlóan sok más belső-somogyi faluhoz, nagyon régi település, már az ókorban is éltek itt emberek. Mai helyére a török dúlás- 1555. után települt, a Klastromdomb köré, amelyen ma is a templom és az iskola áll. 2011-ben Mesztegyő falut 1550 fő lakja, szorgalmas népével Somogy megye nyugati részén, Belső-Somogyban, Marcali, a Balaton és Kaposvár közelségében. A falut keresztül szeli a 68-as út, mely autóbusz közlekedéssel teszi lehetővé más települések jó megközelíthetőségét. Lakosai az elmúlt évtizedekben az önkormányzat összefogásával bevezette az otthonokba a gázt, vezetékes telefont, van saját kábeltelevíziós

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

rendszerük, internetes házuk, könyvtár, óvoda, általános iskola, híres Faluház- ahol évente március 1-től erdei iskola, július 15-től hagyományőrző, természetjáró táborok működnek. A közszolgálat segítője ma is a Községi Önkormányzat, Művelődési Ház, Háziorvosi szolgálat, Posta, Katolikus plébánia. A falu gondozott, ápolt arculatát az itt élők szorgossága, öntudata formálja. A „Napsugár” lakásotthon ebbe a keretbe illeszkedik és alakítja helyét, megjelenését a falu megszokott arculatához, mint egységes, szerves alkotóelem.

2.3 Általános jellemzők

- A lakásotthon megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely a gondozott gyermek számára alaptevékenységként biztosítja az otthont nyújtó ellátást a gyámhivatal által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv és az általa készített egyéni gondozási – nevelési terv szerint, a fiatal felnőtt számára pedig utógondozói ellátást biztosít.
- A lakásotthon teljes körű ellátást biztosít, azaz a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő élelmezésről, ruházattal történő ellátásról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról gondoskodik.
- A gyermek számára a korához, állapotához és szükségleteihez igazodó gondozást, nevelést, illetve oktatásához, foglalkoztatáshoz való hozzájutást biztosít.
- A lakásotthon a lakókörnyezetbe szervesen illeszkedik, kis létszámú és a családi nevelésre, kisközösségekre épül valamint az önálló életvitelre készít fel.
- A lakásotthon önálló családi házként működik, a befogadó település szerkezetébe illeszkedve. Ennek az a funkciója, hogy a családjukból kiemelt gyermekek, és fiatal felnőttek továbbra is gyakorolhassák a mindennapi természetes társadalmi kapcsolatokat.
- Az építészeti kialakításnak és a berendezés kiválasztásának célja, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok áttekinthető, a családi otthonhoz hasonlóan berendezett általuk is alakítható otthonos, és biztonságot sugárzó környezetben éljenek.
- A lakásotthon széles korhatárú és heterogén összetételű közösség. Ennek az az oka, hogy így bontakoztathatók ki a különböző nemű és életkorú gondozott gyermekek és fiatalok együttélésének kapcsolatkézségükre, kapcsolati kultúrájukra, szolidaritásérzékükre gyakorolt pozitív hatásai a nevelésben.
- Lakásotthonaikban 3-18 illetve 19- 24 év közötti gyermekek fiatal felnőttek élnek.
- A lakásotthonban dolgozó felnőttek nem apa, anya és nagyszülőmodellek. Ők elsősorban szakemberek, akik a személyiségükkel dolgoznak. Különböző életkorú és nemű felnőttként is a gondjaikra bízott gyermekek segítségére vannak, a család kiegészítő ellátásban modellt nyújtanak.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- A lakásotthon a családi nevelés kiegészítésén kívül a gondozott gyermekek és fiatalok támogató közösségét biztosítja, és szükség szerint teljesíti az egyéni korrekciós nevelésük feladatait.
- A lakásotthonban önálló csoportgazdálkodás folyik, a működtető által a lakásotthon számára rendelkezésre bocsátott havi ellátmányból.
- A lakásotthonban a gyermek gondozását nevelését a szakmai team által elkészített gondozási- nevelési terv alapján biztosítjuk. Minden lakásotthon az ott nevelkedő gyermekek és fiatalok életkori szükségleteihez, a felmerülő általános és egyedi igényekhez alkalmazkodik.
- Elősegítjük a gyermek és családja kapcsolattartását, a kapcsolat elmélyülését és fenntartását. A családi kapcsolatok ápolása, segítése érdekében családgondozást biztosítunk.
- A különleges ellátást igénylő gyermekek számára biztosítjuk az igényeiknek megfelelő ellátást.
- A gyermekek sorsának rendezése érdekében együttműködünk a gyámhivatalokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, gyermekvédelmi szakszolgálatokkal.
- Együttműködünk a település egészségügyi, oktatási, kulturális intézményeivel, munkaügyi kirendeltségekkel stb., és velük szoros kapcsolatot alakítunk ki.
- A lakásotthonban dolgozó szakemberek szakértelmükkel, építő jellegű észrevételeikkel, meglátásaikkal, javaslataikkal segítik rájuk bízott gyermekek érdekeinek, jogainak minél magasabb szinten történő megvalósulását.

2.4. A gyermekek létszáma, korösszetétele a gyermekek legfontosabb sajátosságainak bemutatása

A lakásotthonaink széles korhatárú/ Szivárvány Lakásotthon 10 fő, Napsugár és Pityang lakásotthonok 12 fő/ 3-24 éves korú gyermek, fiatal felnőtt otthont nyújtó ellátását és utógondozói ellátását biztosítják. A lakásotthonokban élő gyermekek összetétele heterogén. A lakásotthonba érkező gyerekek mindegyike, úgy érkezik, hogy fájdalmas múlt van a háta mögött és jövőjére bizonytalanság nehezedik.

A szülőtől, otthoni környezettől való elszakadás, elválás mindig fájdalmas, még akkor is, ha otthon rosszul, durván bántak vele, sok mindenben hiányt szenvedett és rossz körülmények között élt. Mindez nehezíti a beilleszkedést.

Fontos figyelembe venni, hogy a gyermekeket előzetesen számos kedvezőtlen pszichés hatás érte, ennek következtében, személyiségükben sérültek. A beérkező gyermekek szocializációja szinte minden esetben sérült, hiszen a vérszerinti családok szocializációs feladataikat nem vagy nagyon kis eredményességgel látták el. Jellemző, hogy a gyermekek nem rendelkeznek azokkal a viselkedési mintákkal, amelyek az életkoruknak megfelelően elvárható lenne. Megfigyelhető, hogy a személyi higiénia terén komoly elmaradásokkal bírnak. Nem tudják elfoglalni magukat, nem tanultak meg játszani, elmélyült tevékenységre képtelenek. Megfigyelhetők érdeklődési, gondolkodási figyelem összpontosítási zavarok. Sokuknál szorongás, teljesítménygátlás tapasztalható. Nagyfokú érzelmi bizonytalanság, akarati, érzelmi sérülések jellemzik őket. Jellemző, hogy a felnőttekkel szemben bizalmatlanok illetve találkozhatunk a felnőttel szembeforduló, mindenkiben csalódott gyermekkel is.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Előfordulhatnak agresszív megnyilvánulások, disszociális tünetek (hazudozás, lopás stb.) és pszichogén funkciózavarok (ágybavizelés, alvás-, táplálkozási zavar stb.),

A lakásotthonba kerülést sok, főként idősebb életkorú gyermek úgy élheti meg, hogy a korábbi „szabadsága” korlátok köré kerül. A serdülőkorú gyermek még nehezebb helyzetben van, hiszen életkorából adódóan egyébként is keresi a helyét a világban és hirtelen úgy érezheti minden ellene fordult illetve felfordult.

A lakásotthonban dolgozó felnőtteknek ezért óriási szerepe van.

A nevelőknek megértéssel és szeretettel kell segíteniük a gyermeket ahhoz, hogy érzelmi egyensúlyuk helyreálljon, hogy megfelelő érzelmi kapcsolat épüljön ki bennük a környezetükkel, hogy a gyermekek mielőbb visszanyerjék a felnőttekbe vetett hitüket, bizalmukat.

A lakásotthonba kerülés többek között azt is jelenti, hogy a megszokott rendszertelen élet helyébe lép egy pedagógiailag célszerű, az életkorhoz és a gyermek természetes fejlődési szükségleteihez igazított életmód. Ezt esetenként nyílt vagy rejtett elutasítással fogadhatják a gyermekek, mely természetes reakció.

Mindezekre a lakásotthon dolgozóinak fel kell készülnie. Csak tudatos, tervszerű, következetes nevelői magatartással érhetjük el, hogy a gyermek bizonytalansága oldódjon. A beillesztés szempontjából különleges jelentősége van a nevelő humánus, empátiás magatartásának, érdeklődésének, előlegezett bizalmának is.

Minden gyermek legalapvetőbb szüksége a szeretet a biztonságérzet. A felnőttel szemben bizalmatlan ambivalenssé vált gyermeknél a bizalmat kell a nevelőnek helyreállítani, ami azt jelenti, hogy elfogadja a gyermeket, és pozitív érzelmeket táplál iránta. Olyan meghitt légkört kell kialakítani, hogy a gyermekek testileg, lelkileg jól érezzék magukat az otthonban.

2.5. Személyi feltételek

A lakásotthonok létszám és minimum normáit a 15/1998 (IV.30.) NM. rendelet mellékletei tartalmazzák.

Az I.sz. Lakásotthoni Hálózat szakdolgozói létszáma

1 fő szakmai vezető

1 fő Gyermekvédelmi ügyintéző (érettségi, gyermekvédelmi ügyintézői végzettség)

1 fő Fejlesztő pedagógus (gyógypedagógus oklevél)

1 fő pszichológus /Pityang lakásotthonban heti egy nap/ A nagybajomi Kékmadár Gyermekotthonból jár hetente egyszer.

1 fő pszichológus /megbízással heti egy alkalommal a Szivárvány és a Napsugár lakásotthonokban

3 fő Lakásotthon vezető: (pedagógus oklevél)

3 fő Gyermekvédelmi asszisztens (érettségi, OKJ felsőfokú gyermekfelügyelői illetve szociális asszisztens végzettség)

9 fő Gyermekfelügyelő (alap- és felsőfokú OKJ gyermekfelügyelői végzettség)

Összesen: 19 munkakör került kialakításra

A munkatársak kiválasztásának szempontjai:

- az állás betöltéséhez szükséges végzettség,
- szolidaritás, empátia,
- gyermekközpontúság,
- nyitottság, rugalmasság,
- segítőkészség
- pozitív életfelfogás,
- jó problémamegoldó képesség

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Szivárvány lakásotthon

A lakásotthonban dolgozó munkaközösség összetétele:

- 1 fő nevelő – felsőfokú pedagógus szakképzettség (lakásotthon vezető)
- 1 fő gyermekvédelmi asszisztens
- 3 fő gyermekfelügyelő

Pitypang lakásotthon

A lakásotthonban dolgozó munkaközösség összetétele:

- 1 fő nevelő – felsőfokú pedagógus szakképzettség (lakásotthon vezető)
- 1 fő gyermekvédelmi asszisztens
- 3 fő gyermekfelügyelő

Napsugár Lakásotthon

A lakásotthonban dolgozó munkaközösség összetétele:

- 1 fő nevelő – felsőfokú pedagógus szakképzettség (lakásotthon vezető)
- 1 fő gyermekvédelmi asszisztens
- 3 fő gyermekfelügyelő

2.6. Tárgyi feltételek

A lakásotthoni elhelyezés épület, felszerelés, és berendezés normáit a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet és mellékletei tartalmazzák. Az önálló épületnek családi háznak funkcionálisan alkalmasnak kell lennie a gyermekek nyugodt élettere kialakítására.

Szivárvány lakásotthon

A „Szivárvány” lakásotthon 100 négyzetméter alapterületű családi ház, funkcionálisan alkalmas 10 fő gyermek nyugodt életterének kialakítására.

A három hálószoa és a közös helyiségek berendezése egyszerű, praktikus. A bútorok és használati tárgyak elrendezésében személyesség, célszerűség a jellemző.

A lakóépülethez tartozó udvar, kert és melléképületek (tároló, ólak) szolgálják a minőségében újabb és az eredményesebb nevelés feltételeit. (szabadidő hasznos eltöltése, munkára nevelés, állatgondozás)

Pitypang lakásotthon

A „Pitypang” lakásotthon 130 négyzetméteres lakáshoz gazdasági épületek (ruharaktár, élelmezési raktár, garázs, ólak, udvar és veteményeskert) tartozik.

A lakásban 4 hálószoa, nevelői szoba, konyha, nappali 2 fürdőszoba és 3 mellékhelység, garázs valamint mosókonyha található. A berendezések praktikusak, illenek a lakásotthon stílusához. A 11 éve működő lakásotthon berendezési tárgyai felújításra, cserére szorulnak.

Napsugár Lakásotthon

A „Napsugár” lakásotthon 110 négyzetméteres lakásához, gazdasági épületek (élelmezési raktár, ruharaktár, garázs, kerékpár és műszaki eszköz raktár, ólak, pince, udvar, előkert, veteményeskert, gyümölcsös és 300 négyszögöl kert) tartozik. A lakásban 4 szoba, nevelői

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

szoba, fürdőszoba, mellékhelység, konyha, étkező, kézi raktár található. A lakásotthon berendezései jó állapotban vannak, a szobák és a közösségi terek ízlésesen díszítettek.

3. Nevelési célok, a célok megvalósításából adódó feladatok, a nevelés során alkalmazott alapelvek.

3.1. Küldetés nyilatkozat

A lakásotthonokban dolgozó szakemberek valamennyi rábízott gyermek esetében hisznek a gyermek fejlődésre, változásra való lehetőségében, abban hogy rendelkezik mozgósítható belső erőforrásokkal, képességekkel, értékekkel és elérhető, igénybe vehető környezeti (családi, közösségi, társadalmi) támogatással.

A nevelő közösség elfogadó magatartása nem függvénye a gyermek egyes tulajdonságainak, cselekedeteinek, magának a teljes személynek szól, nem feltétele a viszonyosság. A vér szerinti szülő / gondviselő együttműködési készségének, életmódjának, társadalmi-gazdasági státuszának, etnikai hovatartozásának, viselkedési megnyilvánulásainak jellege nem befolyásolja a munkatársak gyermekkel való bánásmódjának minőségét. A lakásotthonban tevékenykedő szakember megjelenésében és magatartásmintáiban, verbális és nonverbális közléseiben szeretetteljes, megértő, empatikus, gyengédséget sugárzó, barátságos, aktív, kezdeményező, érdeklődő, együttműködésre kész, összehangolódást kereső, őszinte, tévedését elismerő ember.

3.2. Nevelési célok

- A lakásotthoni elhelyezés célja, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok számára otthont nyújtó ellátást biztosítson. Ennek részei a teljes körű ellátás, ami kiterjed az ételem, a tisztasági szerek, a ruházat, a tanszer, a játék, szabadidős és sporteszközök és a zsebpénz szolgáltatására- és a család gondozás, utógondozás.
- A gondozás, nevelés célja, hogy a gondozott gyermek testileg, érzelmileg, értelmileg, erkölcsileg, korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vér szerinti családjába való visszaillesztésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beillesztésre, vagy az önálló életvitelre.
- Célunk, hogy minden gyermek és fiatal a szükségleteihez igazodó nevelésben, oktatásban, szükség esetén egyéni fejlesztésben részesülhessen. Az enyhén értelmi fogyatékos gondozott gyermekek számára az emberi méltóságot biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelés biztosítása. Célunk, hogy a gyermeket hozzásegítsük a megfelelő pályaválasztáshoz.
- A lakásotthon célja, hogy az egyéni elhelyezési tervében foglaltak megvalósítása érdekében az egyéni gondozási-nevelési tervekben foglaltakból rá vonatkozó feladatokat teljesítse.
- Célunk, hogy segítsük a gyermeket, fiatal felnőttet abban, hogy kialakulhassanak kapcsolatai, barátságai a lakásotthonon kívüli környezetben is.
- Célunk, hogy a gyermek vérszerinti rokonaival, hozzátartozóival kapcsolatot tarthasson fenn és ezeket ápolhassa.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

- A lakásotthoni csoportgazdálkodás pedagógiai célja a családi háztartás vezetésének modellezése annak érdekében, hogy a gondozott gyermek, fiatal felnőtt képessé váljon saját háztartás vezetésére. Ennek felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonja a háztartási teendők végzésébe, a családi gazdálkodás megtervezésébe, pénzkezelésbe.
- A lakásotthon célja, hogy olyan légkört teremtsen a benne élő gyermekek számára, amelyben biztonságban érezhetik magukat, személyiségük kibontakozhat és amely közösség segítséget nyújt ahhoz, hogy eligazodhassanak az őt körülvevő világban.
- Fontosnak tartjuk és célunk, hogy a lakásotthon, amelyben a gyermek él barátságos, esztétikusan díszített, kedves hely legyen, ahol a gyermek és fiatal felnőtt jól érzi magát.
- Célunk, hogy olyan szakemberek dolgozzanak a lakásotthonokban, akik szakértelmükkel, elhivatottságukkal biztonságot nyújtanak a lakásotthonban élő gyermekek számára és elősegítik, hogy a gyermek jogai minél magasabb szinten érvényesülhessenek.

3.3. A nevelési célokból adódó feladatok

A célok elérése érdekében a lakásotthonnak gondozási, nevelési, rekreációs, esetkezelési, egészségügyi és étkeztetési szolgáltatásokat kell nyújtania és ki kell alakítania napi életgyakorlatát.

Feladatunk, hogy biztosítsuk:

- A jó egészségi állapot feltételeit
 - napi ötszöri étkezést, szükség esetén diétás étkezést,
 - ruházattal, textíliával való ellátást,
 - személyi higiénia,
 - mozgás, szabadidő, sportolás lehetőségét,
 - orvosi ellátást.
- Kapcsolattartás lehetőségét:
 - gyermek családjával, hozzátartozóival,
 - barátaival,
 - gyermekvédelmi gyámjával,
- Biztosítsuk a feltételeket ahhoz, hogy a gyermek és vérszerinti szülő, örökbefogadó, nevelőszülő között egymást kölcsönösen ismerő, bizalomteljes kapcsolat alakuljon ki a családba távozást megelőzően.
- Annak feltételeit, hogy a gyermek megismerhesse és becsülhesse önmagát, kiismerhesse magát környezetében, érettségének megfelelően tájékozódhasson térben, időben és viszonylatokban.
- Annak a feltételeit, hogy minden gyermek a képességeinek megfelelő nevelést, gondoskodást kaphasson illetve ennek megfelelő oktatási intézményben tanulhasson. Meg kell teremteni a tehetséggondozás és felzárkóztatás lehetőségét is.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Annak lehetőségét, hogy szabadidejét tartalmasan tölthesse el, illetve hozzá kell juttatni kulturális tevékenységek megismeréséhez.
- A gyermek számára havonta a zsebpénzt kell biztosítani. A legfiatalabb kortól kezdve kell tanítani a gyermeket a pénz értékére, felhasználására.
- Bevonni a gyermeket életkorának megfelelő mértékben a lakásotthon csoportgazdálkodásának megtervezésébe illetve bevonni őt a háztartási munkák végzésébe.
- Megteremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő oktatásban, nevelésben részesülhessen, vallását szabadon gyakorolhassa.
- Megteremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek véleményt nyilváníthasson saját sorsát érintő kérdésekben, illetve erről tájékoztatást kaphasson.
- A lakásotthon feladata az is, hogy céljai megvalósítása érdekében széleskörű kapcsolatrendszer építsen ki és működjön együtt a gyermekjóléti és gyermekvédelmi hálózatban tevékenykedő társintézményekkel, a gondozásba bevont egyéb szolgálatokkal, oktatási intézményekkel, munkahelyekkel, támogatókkal, hivatalos és nem hivatalos személyekkel.
A lakásotthon feladata, hogy feltérképezze a körzetébe tartozó állami, nem állami, nonprofit, egyházi segítő szolgáltatásokat, (pl. iskolai napközi, fejlesztő pedagógiai foglalkozások, egészségügyi, mentálhigiénés ellátás, szabadidős programokba, klubok, sportegyesületek munkájába való bekapcsolódás stb.) és ezekkel kapcsolatot alakítson ki.
- A lakásotthonban dolgozó szakembereink kötelessége, hogy minden gyermek emberi méltóságát, személyiségét tiszteletben tartsák. Ahhoz, hogy a gyermek egészségesen fejlődhessen, ez a gondozói- nevelői magatartás, viselkedés nélkülözhetetlen alapja a gyermekekről való gondoskodásnak.
- A gyermekotthonban dolgozó szakemberek feladata, hogy folyamatosan képezzék magukat és a gyermekek érdekében egymással jó szakmai és munkakapcsolatot létesítsenek, egymással együttműködjenek.

3.4. Különleges feladatok

Különleges ellátást igénylő gyermekek általában testvérkapcsolatok folytán kerülnek lakásotthonainkba. A nevelésük integráltan történik. Az integrált nevelésünk természetes élethelyzetből indul ki, melyben biztosítjuk a folyamatos kapcsolatot a különleges és normál szükségletű gyermekek között.

Az integrált nevelés megvalósításából adódó feladatok

- Az enyhén értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok integrált nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az eltérő személyiségfejlődési sajátosságokat.
- A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakvéleményének megfelelően elkészítjük az egyéni gondozási-nevelési tervet, valamint a fejlesztőpedagógus az egyéni fejlesztési tervet. Kiválasztjuk szükségleteinek legmegfelelőbb iskolát. A fejlesztőpedagógus konzultál a befogadó iskola pedagógusaival, összehangolják az egyéni fejlesztési terveket.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- A fejlesztőpedagógus által készített fejlesztési tervet megbeszéljük a lakásotthoni csoport nevelő teamjével és a lakásotthon pszichológusával.
- Egyéni fejlesztési naplót vezetünk.
- Pszichológus segítségét vesszük igénybe
- A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által előírt felülvizsgálatok dokumentációját elkészítjük, vizsgálatokon rész veszünk, ha szükséges új feladatokat határoozunk meg.
- Az enyhén értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok késleltetési képessége igen gyenge, ahogy megkívnának valamit, mindjárt meg akarják szerezni és ez sok konfliktus forrása lehet a velük együtt élő normál értelmi képességű gyerekekkel. Gyakorlással azonban az ösztön kielégítés késleltetése, a türelmesség fejleszthető náluk.
- Képességének megfelelő feladatadás, annak fokozatos fejlesztése-sikerélményhez juttatás, önbizalom fejlesztés.
- Továbbá, ha nem látnak át, nem értenek egy helyzetet könnyen, agresszívek lesznek. Belátó képességük, realitásérzékük kicsi. Szinte csak a közvetlen empirikus, gyakorlati megtapasztalást értik, a gondolkodás konkrét, még nincs, vagy fejletlen az elvont gondolkodás. Ezt a sajátosságot mindenképpen figyelembe vesszük integrált nevelésük során.
- A direkt szocializációs tanulásra kell helyezni a hangsúlyt, egy-egy szocializációs viselkedési forma megértésében, rögzítésében sokat segíthet, ha eljátszatjuk velük a konkrét szituációt. Fontos, hogy átéljenek helyzeteket, mivel, ha csak elmagyarázni próbáljuk meg nekik, azt úgysem fogják megérteni.
- Személyiségfejlesztésük, nevelésük-gondozásuk során sok türelemre van szükség, ugyanakkor az együttnevelés során a többi gondozottban fel kell ébreszteni irányukban a szolidaritást, a megértést.
- A délutáni tanulás és szabadidő arányát helyesen válasszuk meg. (rekreáció biztosítása)
- normális szociális készségeket közvetítünk, amely megkönnyíti a későbbi társadalmi beilleszkedést.
- pozitív szereptanulási modelleket közvetítünk azáltal, hogy a gyermekek nem csupán hasonlóan különleges szükségletűekkel élnek együtt.
- egyenlő jogok hangsúlyozásával toleranciára, humanizmusra nevelünk
- a természetes segítségnyújtás gyakorlásával az adott lakásotthonokban élő gyermekek közelebb kerülnek a másság elfogadásához, az előítélet mentes élet folytatásához.
- az integrált nevelés gyakorlásával elfogadjuk a heterogén adottságokat, biztosítjuk az azokhoz való egyéni alkalmazkodást, és a gyermekek eltérő szükségleteihez igazodó, a gyermekek közötti kooperációra is építő befogadó családias háttérrel.
- nem utolsó szempont, hogy az eltérő nevelési igényű testvérek együtt nevelkedhetnek lakásotthonainkban

Tartósan beteg gyermekek

Tartós beteg gyermekek is általában testvérkapcsolatok folytán kerülnek lakásotthonainkba. Ellátásuk, szükségleteik kielégítése komoly odafigyelést igényel a nevelő közösségtől. A gyermek bekerüléskor hozza magával egészségügyi dokumentációját, kórházi zárójelentéseket, ambuláns kezelőlapjait, melyből kitűnik, milyen betegségben szenved, hol kezelték. A lakásotthonban a háziorvos megvizsgálja a gyermeket, átnézi a dokumentációt, felveszi a kapcsolatot a tartós betegséget kezelő szakorvossal. Minél előbb telefonos egyeztetés alapján sor kerül az első kontrollvizsgálatra. Egyértelművé válik, milyen állandó gyógyszerei vannak,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

milyen speciális figyelemre van szüksége a hétköznapiak során, milyen szakorvosi ellátásra szorul.

Feladataink:

- Krónikus betegségben szenvedő gyermek fokozott védelme, figyelemmel kísérése
- Gyógyszer felírása, beszerzése, beszedéstük ellenőrzése
- Szakrendeléseken való megjelenés - időpont kérés, utazás megszervezése, pontos megjelenés
- Konzultáció a kezelő orvossal, háziorvossal
- Orvosi utasítások betartatása-gyermek felelősségének kialakítása saját egészségének védelme érdekében
- „Együttélés a betegséggel” való képesség fokozatos kiépítése
Empátia, tolerancia, védelem kialakítása a gyermekközösségben

3.5. A nevelés során alkalmazott alapelvek

Az alapfeladatok megvalósításának metodikai alapelvei:

- otthonosság és családiasság megteremtésének elve
- közösségi nevelés elve,
- a tolerancia és az alkalmazkodásra nevelés elve,
- egyéni bánásmód elve,
- demokratizmus elve,
- helyi hagyományok ápolásának elve,
- a közösségi támogatás által való nevelés elve,
- az egyéni különbség figyelembe vételének elve.

A gyermekkel kapcsolatos teendők metodikai alapelvei:

- gyermekközpontúság elve,
- korrekciós nevelés elve,
- az alkotás, önmegvalósítás kibontakoztatásának elve,
- koruknak megfelelő bánásmód elve,
- humán értékek közvetítésének elve,
- esélyegyenlőség biztosításának elve,
- a kommunikációs és kapcsolatkészség fejlesztésének elve,
- motivációk fejlesztésének elve.

A nevelő szervezet folyamatos továbbfejlesztésének alapelvei:

- a gyermekotthon/lakásotthon működési feltételei fejlesztésének elve,
- a csoportfolyamatok nyomon követésének elve,
- az egyes gyermekek nevelési körülményei fejlesztésének elve.

Habilitáció-rehabilitáció nevelési folyamatában: a sérült személyiség fejlesztése egységes, komplex folyamatként értelmezhető, melyben az ismeretek nyújtása, a különböző képességek fejlesztése, a jártasságok és készségek kialakítása közben, azokkal kölcsönhatásban, együtt történik a sérült funkciók és funkcionális rendszerek korrigálása, átszervezése, a ki sem alakultak szisztematikus kiépítése, a további (következményes, másodlagos) sérülések

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

megelőzése, az egész személyiség egyensúlyba hozása, a fokozatos önálló életvezetés kialakítása. Mindez a társadalmi integráció biztosítása érdekében történik.

- A habilitáció hiányzó szocializációs készségek szisztematikus kiépítését, megtanítását, kifejlesztését jelenti: pl. udvariassági formák hiányosságai, étkezési formák hiányosságai, ágyak megvetése, ágyneműk használata, idő és pénz beosztás, stb.
- A rehabilitáció rosszul szocializált viselkedésformák korrigálását, társadalmi normák újratanulását jelenti: pl. mások tulajdonának tiszteletben tartása, önkontroll fejlesztése az agresszivitás-indulatkezelés terén, az iskolakerüléshez-csavargáshoz hozzászokott életvezetés megszüntetése.

3.6. Az ellátandó alaptevékenység

Ellátandó alaptevékenység:

- Gyermekotthoni(lakásotthoni) ellátás
- Különleges gyermekotthoni(lakásotthoni) ellátás
- utógondozói ellátás

A gyermekotthon otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekek számára. Gyvt. 57. § (1.)/a

Utógondozói ellátást biztosít a fiatal felnőttek számára. Gyvt. 57. § (1.)/b

A lakásotthon olyan gyermekotthon, amely legfeljebb 12 gyermek, otthont nyújtó ellátását biztosítja családi házban, családias körülmények között. (Gyvt. 59§(2.)

A lakásotthon különleges ellátást is biztosíthat, amennyiben feltételei adottak.(tárgyi, személyi) Lakásotthonainkban 2-2 fő különleges ellátást igénylő (enyhén értelmi fogyatékos ill. tartós beteg) gyermek számára biztosítunk otthont nyújtó ellátást.

A különleges ellátást nem igénylő gyermekek 12 fős csoportjában legfeljebb 4 fogyatékos gyermek helyezhető el. A csoport létszámát csökkenteni kell

1 fővel ha 1 vagy 2 fő,

2 fővel ha 3 vagy 4 fő fogyatékos gyermeket helyeznek el a csoportban (15/1998. NM r. 128/A/3 §.)

3.7. Szolgáltatási kapacitás/férőhelyek száma

- Pityang lakásotthon, Böhönye, Dr Forbáth u. 30. férőhelyek száma:	12 fő
- Napsugár lakásotthon, Mesztegnyő, Vörösmarty u. 113. férőhelyek száma:	12 fő
- Szívárvány lakásotthon, Kéthely, Béke u. 19. férőhelyek száma:	<u>10 fő</u>
I. sz. Lakásotthoni Hálózat összes férőhelyeinek száma:	34 fő

4. I. sz. Lakásotthoni Hálózat együttműködése az intézményen belüli intézményegységekkel, és más intézményekkel.

Intézményen belüli kapcsolatok

2011.01.01.-től szervezeti átalakítás nyomán megalakult a Somogy Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Igazgatósága, majd annak jogutódja Somogy Megyei Gyermekvédelmi

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat. Az intézmény központja a fenntartó döntése alapján Marcaliba került kialakításra. A központtal a kapcsolat rendszeres. A szakmai vezető vezetői értekezleteken, megbeszéléseken, konzultációkon vesz részt. Itt mód és alkalom nyílik az igazgatóság vezetőivel és a többi szakmai vezetőjével való találkozásra. A lakásotthonok vezetői is szakmai, adminisztratív tevékenységek alkalmával (igénylések, elszámolások) rendszeresen kapcsolatban állnak a központ munkatársaival. A jogszabályban leírt szakmai kapcsolatot alakult ki az intézmény keretei között működő Somogy Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottsággal, és az elhelyezési csoport munkatársaival. Az I.sz. Lakásotthoni Hálózat az intézmény más szakmai egységeivel is jó szakmai és emberi kapcsolatok kialakítására törekszik.

Intézményen kívüli kapcsolatok

Nagyon jó szakmai kapcsolat alakult ki Kormány Hivatal Szociális és Gyámhivatalával és a városi gyámhivatalokkal, valamint gyermekjóléti szolgálatokkal. A gyermekjóléti szolgálat és a gyámhivatalok munkatársait meghívjuk az évente több alkalommal megrendezett családi napokra, és más rendezvényeinkre is. nevelőink, családlátogatások alkalmával felkeresi az önkormányzatok és a gyermekjóléti szolgálatok munkatársait.

Rendszeres és jó kapcsolatot tartunk fent a:

- a településeken található helyi önkormányzatokkal
- helyi intézményekkel, egyesületekkel, civil szervezetekkel
- iskolákkal, tanári karral, óvónőkkel, szakiskolai tanárokkal, munkahelyekkel.
- intézményt támogató cégekkel, magánszemélyekkel
- szomszédokkal.
- segítőinkkel, támogatóinkkal
- társ intézményekkel
- az ágazati minisztériummal
- módszertani feladatok ellátására kijelölt intézménnyel
- országos hatáskörű egyesületekkel, szervezetekkel/LOSZE, FICE/
- gyermekjóléti szolgálatokkal
- rendőrséggel.
- egészségügyi intézményekkel.
- illetékes munkaügyi központtal.
- egyházakkal.

Külföldi kapcsolatok:

A külföldi utazásokat, a csere- akciókat megfelelő körültekintéssel külföldi társintézményen keresztül szerződéskötéssel kell lebonyolítani. A kiutazó gyermekeket és fiatalokat fel kell készíteni, valamint meg kell szervezni a kapcsolattartást a lakásotthonnal. Célszerű, hogy csoportos utazás esetében megfelelő számú nevelő kísérje a gyermekeket és fiatalokat, akik lehetőleg bírjanak egy világnyelv közép fokú ismeretével.

Gyermeink nyáron rendszeresen /német-dán-osztrák-magyar/3-4 oldalú nemzetközi projektben vesznek részt./ Ifjúság 2000-2006, Fiatalok lendületben/A projekt a magyar dán kapcsolat kibővítésével már 13 éve megrendezésre kerül. Minden évben más ország a házigazda. A munkatársaknak szakmai tapasztalatcserére is lehetőségük van. A gyerekek

kiutazása busszal, képzett sofőrrel történik. Gyerekeink és munkatársaink számára utasbiztosítást kötünk az uttlétük idejére.

5. A gondozás-nevelés elemei

A lakásotthonaink feladata, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok számára otthont nyújtó ellátást, utógondozói ellátást biztosítson. Ennek részei a teljes körű ellátás, ami kiterjed az élelem, a tisztasági szerek, a ruházat, a tanszer, a játék, szabadidős és sporteszközök és a zsebpénz szolgáltatására- és a családgondozás, utógondozás. A célok elérése érdekében a lakásotthonnak gondozási, nevelési, rekreációs, esetkezelési, egészségügyi és étkeztetési szolgáltatásokat kell nyújtania és ki kell alakítania napi életgyakorlatát.

5.1. A gyermek gondozási helyének meghatározása, a gyermek befogadása, elbocsátás lakásotthonból

5.1.1. A gyermek elhelyezése, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv

A gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat által működtetett Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság – a gyámhivatal megkeresésére a gyermekre vonatkozóan szakvéleményt ad, és javaslatot tesz az elhelyezés formájára. A szakszolgálat ennek alapján készíti el az elhelyezési javaslatot és elhelyezési tervet.

Ha a tervekben a lakásotthon szerepel, mint elhelyezési színtér akkor mérlegelni kell, a gyermek gondozási helyéül melyik lakásotthon a legmegfelelőbb.

A legmegfelelőbb gondozási hely meghatározása érdekében az illetékes gyámhivatal tárgyalást tart, ahol az érintett szakemberek mérlegelik:

- a gyermek lakóhelyének oktatási intézményének megközelíthetőségét,
- testvéreit, családi kapcsolatait,
- az elhelyezés okát és várható időtartamát,
- személyiségállapotát, speciális szükségleteit, fejlesztési feltételeit,
- nemzetiségi, vallási kulturális identitását,
- nemét, életkorát, osztályfokát,
- a gondozáshoz-neveléshez szükséges tevékenységek körét,
- a befogadó lakásotthon életkor és nemek szerinti összetételét

-A szakmai munkánkban fontos a családgondozás, ezért már a tárgyaláson szükséges a jelenlét.

- Fontosnak tartjuk, hogy a befogadó otthonból a gondozási hely kijelölése előtt, a gyermeket elvigyék a leendő gondozási helyére, hogy a személyesen tudjon tapasztalatokat szerezni. Megismerkedjen a lakásotthon személyi és tárgyi feltételeivel.

5.1.2. A gyermek befogadása

A gyermek számára a lakásotthonban való fogadtatás meghatározó élmény.

A lakásotthonba kerülés a családtól, megszokott környezettől való megválás súlyos trauma a gyermek számára.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

Nagyon fontos ezért, hogy a gyermekről minél több információnk legyen (múltjáról, a bekerülést megelőző életkörülményeiről, szokásairól), így jobban tudjuk segíteni a számára idegen helyre történő beilleszkedést.

Szerencsés esetben a lakásotthon vezető az elhelyezési értekezleten már találkozik a gyermekkel, így nem teljesen idegenek egymásnak.

A gyermek bekerülése előtt azonban a családgondozó feladata, hogy felvegye a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálattal és a gyermek mindennapjairól, szokásairól, viselkedése jellemzőiről előzetes információt gyűjtsön.

Amikor a gyermek az otthonba kerül, megteremthetjük annak lehetőségét, hogy csökkentsük a bekerülés traumáját, illetve a többi gyermeket is felkészíthetjük új társuk fogadására.

A gyermeket bekerüléskor lehetőleg a lakásotthon vezetője - akivel már előzetesen több alkalommal találkozott- fogadja. Viselkedése, gesztusai legyenek nyugodtak, egyszerűek, érthetőek. Adjon tájékoztatást az intézményről, mutassa be az új lakót a gyermekfelügyelőknek és a társaknak. Mutassa meg a gyermek leendő szobáját, a közös helyiségeket, ismertesse a szokásos napirendet. Keressen olyan gyermek társat, akire rábízhatja az új lakót, aki segíteni fogja a tájékozódásban, az első napok bizonytalanságában. A gyermek a saját ütemében, fokozatosan ismerkedjen meg a lakásotthon, valamint a település életével. Mindenképpen olyan légkörre van szüksége, amely lehetővé teszi, hogy biztonságra leljen, nem csak meleg, barátságos, hanem stabil környezetre is, ahol megtalálja „kapaszkodóit”, amelyek segítik, hogy kiismerje magát. Amennyiben tudjuk, megkérjük a szülőt, hogy a gyermek saját tárgyait hozza magával a bekerüléskor, mert ez is segíti a fokozatos beilleszkedést. A testvéreket együttesen helyezzük el. Az összetartozás tudata azon túl, hogy megkönnyíti számukra a szülőtől való elszakadás traumájának elviselését, életük folytonosságának átélésében segíti őket azáltal, hogy továbbra is együtt maradva legalább e viszonyukban kialakult szerepüket megőrizhetik.

Feladatok a gyermek befogadásával kapcsolatban:

- Részvétel a tárgyaláson. Itt a lakásotthon vezető, és a szakmai vezető vesz részt.
- A tárgyalás után a megkapjuk a Tesz-1, Tesz-2 számú adatlapokat (gyámhivatali elfogadást követően), továbbá egyidejűleg megkapjuk a gyermekjóléti szolgálattól a Gysz-2 számú, Gysz-3 számú, Gysz-4 számú, és a Gysz-8 számú adatlapokat.
- A gyermek befogadásáról a gyermekvédelmi ügyintéző értesíti a:
 - Beutaló szervet
 - Szakszolgálatot
 - Illetékes gyermekjóléti szolgálatot
 - Gyermekvédelmi gyámot
 - Id., Nev. gyermek esetén a vérszerinti szülőt
 - Pártfogói felügyelet alatt álló gyermek pártfogói felügyelőjét.
- A nevelő felveszi a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával és kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek sorsának alakulásáról.
- A gyermek bekerüléskor a gyermek ingóságait fel kell leltározni és nyilvántartásba kell venni.

5.1.3. Egyéni gondozási-nevelési tervek

A befogadást követően a gyámhivatal által jóváhagyott elhelyezési javaslat és elhelyezési terv, (Tesz-1, Tesz-2 számú adatlapok,) illetve a gyermekjóléti szolgálat Gysz-2, Gysz-3, Gysz-4, Gysz-8 számú adatlapok kézhezvétele után, 30 napon belül el kell készíteni a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét, a Gh-1 számú adatlapot.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Ennek az adatlapnak az alapja a korábban készült dokumentáció, vélemények, illetve a gyermekkel, szülővel folytatott beszélgetések, a szakemberek közösen kialakított álláspontja és minden egyéb jelentős körülmény.

Célja, hogy a gyermek igényeinek, lehetőségeinek megfelelő terv készüljön, a gondozás-nevelésre, illetve a szakemberek felelősségére és munkamegosztására vonatkozóan.

Az egyéni gondozási-nevelési terv egyesíti a lakásotthoni ellátás szolgáltatásait a gyermek szükségleteihez. Az adatlap kitöltését az intézményi ellátás esetén lehetőség szerint maga a gyermek közvetlenül kijelölt gondozója, nevelője végzi a szülőkkel, gyermekkel, szakmai vezetővel, gyermekvédelmi gyámjával.

A tervben külön fel kell tüntetni a gyámhivatal jóváhagyását igénylő rendelkezéseket.

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a gyermek erőforrásainak és szükségleteinek felmérésére kell alapozni.

Az egyéni gondozási –nevelési tervben foglalt feladatok megosztása és végrehajtásának koordinálása a lakásotthon vezető feladata.

A terv teljesítését szükség szerint, de legalább 6 havonta át kell tekinteni és értékelni kell.

5.1.4. Elbocsátás a lakásotthonból

A lakásotthon a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti illetve tartós nevelését megszüntető határozata alapján az ellátást megszünteti, a gondozott gyermeket határozatban megjelölt személynek átadja. Az átadás megtörténtét, a gondozott gyermeket átvevő személy aláírásával igazolja továbbá a gyermek dokumentációiról, ruházatáról stb., az előre elkészített átadás-átvételi jegyzőkönyvet. Bármilyen okból szűnik meg a gyermek vagy a fiatal lakásotthoni elhelyezése, ez az élethelyzetében jelentős változást okoz. Ahhoz igazodva, hogy mi az elhelyezés megszüntetésének oka, elő kell őt arra készíteni (előgondozás), ugyanakkor életkorához és személyiségállapotához igazodó módon értékelni kell vele a lakásotthonban eltöltött időszakot is. Amennyiben szüksége van rá, segíteni kell a jövője tervezésében. Az egyes gyermekek és fiatalok elbocsátására a csoportot is fel kell készíteni.

Gyermekek a lakásotthonból távozhatnak:

1. vérszerinti szüleikhez
2. örökbefogadó szüleikhez
3. nevelőszülőhöz
4. más intézménybe
5. nagykorú válással

A gyermeket, fiatalot fel kell készíteni a lakásotthon elhagyására. A lakásotthon elhagyását több hétig tartó előzetes barátkozás előzi meg a leendő új gondozási helyével. A barátkozás során a gyermek fokozatosan ismeri meg leendő nevelőit, akik a lakásotthonban látogatják a gyermeket, majd a lakásotthon teremti meg annak lehetőségét, hogy új gondozási helyét megismerje. Ez idő alatt a gyermek kezdi megismerni új gondozóit, ők szintén a gyermeket, így az elválás idején már kölcsönösen kialakuló érzelmi kapcsolat lehet közöttük, ami a gyermek új környezetébe történő beilleszkedést megkönnyíti.

A nagykorúvá vált fiatal felkészítése az önálló életre már előzőleg az évek során történik. Amennyiben a fiatal utógondozói ellátást kér, számára biztosíthatjuk ennek igénybevételét

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

tovább a lakásotthonban, (ilyen esetben a gyermek utógondozója az intézményünk család-gondozója lesz), de más utógondozói szintén is.(utógondozó otthon, külső férőhely.) Kiemelten fontos a gyermek felkészítése nagykorúságára és képességei, önállósága alapján kell kiválasztani utógondozói ellátásának színterét.

Feladatok a gyermek elhelyezése kapcsán:

- Gondozási hely megváltoztatása ügyében részt veszünk az gyámhivatal által szervezett tárgyaláson. Ezen a gyermek, gyermekvédelmi gyám, nevelő, szakmai vezető vesz részt.
- A gyermek eltávozásakor leendő nevelőjének átadjuk a gyermek személyes tárgyai a leltár alapján, a gyermek dokumentációját a keletkezett „macis „ adatlapokat, egészségügyi dokumentációt, a gyermekről készült fényképeket, élettörténeti könyvet.
- A gyermek távozásáról a gyermekvédelmi ügyintéző értesíti:
 - a. szakszolgálatot,
 - b. gyámhivatalt,
 - c. a gyermekjóléti szolgálatot,
 - d. a gyermek hivatásos pártfogóját (ha van).

5.2. Nevelési szolgáltatások

A nevelési szolgáltatásokban bármilyen szinten csak olyan nevelési cél tűzhető ki, melynek tevékenységi feltételei adottak és megfordítva: a gondozott gyermekek és fiatalok elé kitűzött nevelési célok csak tevékenységi lehetőségeikből írhatók le. Ezek pedig minden lakásotthonban adottak, illetve a nevelőmunka színvonalát ezek bővítésével és tartalmi továbbfejlesztésével lehet emelni. Ez a megközelítés egyben az adott lakásotthon egésze fejlődésének is záloga. Keresni kell az elérendő célok teljesítésének helyi feltételeit.

5.2.1. A tanulás segítése

Az iskolai előmenetel, a tanulás sikeressége rendkívül fontos a gyermekek életében. Nagyon fontos, hogy a lakásotthon vezető a fejlesztő pedagógus a gyermekfelügyelők átérzzék a dolog fontosságát. A gyerekek későbbi sorsa nagymértékben függ attól, hogy a tanulásban meddig tudtak előrejutni, milyen szakmát, hivatást, végzettséget sikerült megszerezniük. A rendszeres napi tanulás ugyanakkor arra is nevel, hogy kialakuljon életükben a kötelességtudat, a rendszeresség, kitartás, ami elengedhetetlen feltétele a későbbi munkavégzésüknek. A napi tanulás megtartása a rendszeres felkészülés a lakásotthonok életében rendkívül fontos nevelési feladat, a lakásotthonainkban dolgozó munkatársak számára. A munkatársak egységes hozzáállása és együttműködése elengedhetetlen feltétel a tanulás segítése során.

Kapcsolattartás az iskolai pedagógusokkal

Nagyon fontos az iskolával való jó és folyamatos partneri kapcsolat kiépítése. Nehézség lehet, ha az iskolai pedagógus nem rendelkezik kellő empátiával, kooperatív készséggel, vagy éppen közönyt tanúsít. Gyermekeink tanulmányi előmenetele érdekében rendkívül fontos a pedagógusok megnyerése az aktív együttműködésre, mivel az iskolai pedagógusok képzésében a hátrányos helyzetű gyermekek pedagógiája nagyon kevés teret kapott, ezért a konfliktusokat nehezen kezelik, tűrik. Érdemes a beszélgetés során kitérni arra, hogy az iskola és a lakásotthon pedagógiája néha különböző, a lakásotthonban a teljesítmény-centrikusság kisebb, a

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

személyiségfejlesztés, trauma-feldolgozás nagyobb szerepet kap. A pedagógus kezébe kell adni azt a tapasztalatot, amivel mi már esetleg rendelkezünk adott gyermek kezelése során, tájékoztatni kell a számunkra már bevált módszerekről. A másik oldalról viszont tiszteletben kell tartanunk a tantárgy követelményeit, és a gyermeket a délutáni foglalkozásokon kellően fel kell készítenünk. Mindeközben nagyon kell vigyázni az iskolai pedagógusokkal való együttműködésben, hogy mondandónk semmiképp ne legyen sértő, főleg ne kioktató, hiszen a hangsúly az aktív együttműködésen, partneri viszonyon van. Sokat segíthet az iskolában jelentkező viselkedészavarok kezelésében, ha lakásotthon vezető az iskolai órákra néha beül, különösen azokban az esetekben, ha a lakásotthonban már sikerült a viselkedészavart leküzdeni.

A gyermek képességeinek megfelelő oktatás biztosítása fontos feladat a lakásotthon számára. A gyermeknek a megfelelő iskola kiválasztása nélkülözhetetlen. A gyermek iskolába kerülését megelőzően, a lakásotthon vezető konzultál az óvodával, pszichológussal és fejlesztő pedagógussal. Amennyiben szükséges, a gyám kezdeményezi a gyermek szakvizsgálatát, a Nevelési Tanácsadóban, vagy a Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottságban.

A javaslatok alapján a gyermek gyámjával és a gyermek szülőjével együttesen választják ki a gyermek számára a legmegfelelőbb iskolatípust.

A gyermeket az iskolakezdésre fel kell készíteni, ami nevelőjének a feladata. Az iskolai előkészületekbe (füzetek vásárlása stb.) a gyermeket be kell vonni.

Kisiskolás korú gyermeket el kell kísérni és érte kell menni.

A gyermek tanulmányi lemaradásának, nehézségeinek megszüntetése, segítsége a lakásotthon vezető nevelő és a fejlesztő pedagógus feladata, egyéni foglalkozásokkal, korrepetálásokkal, szükség esetén külső szakember bevonásával.

A tehetséges gyermekek képességeinek felismeréséhez és kibontakozásához segítséget kell adni. Ennek személyi, tárgyi feltételeit meg kell teremtenünk, szükség esetén a gyermek vagyona is igénybe vehető (gyámhivatalai engedéllyel). Az újonnan beutalt gyermek számára lehetőség szerint, előzőleg is igénybe vett iskolát kell biztosítani.

Pályaorientációs tájékoztatás és támogatás

A fiatalok pályaérdeklődésének kibontakozására ösztönzőleg hatunk a munka világához és az önmegvalósítás összefüggéseihez köthető, változatos, sokszínű információk tervezett közvetítésével. Felismerjük a fiatal bizonyos pályaterületekre irányuló nagyobb fokú érdeklődését. Több szempontú beavatkozással segítjük a fiatalok pályaválasztását, magába foglalva a pályaismereti tudás bővítését, a motívumok formálását és az elképzelt vagy választott pálya- és munkatípushoz megkívánt személyiségjegyek koncentrált fejlesztését.

A különböző szakmák, munkakörök piac- és versenyképességének, jellegzetességeinek, követelményeinek megismertetésére, a pályával kapcsolatos képzési módok bemutatására a lehetőség szerint kapcsolatot létesítünk a munkaügyi központ munkatársaival, szakmai bemutatókra, munkahelyi látogatásokra, pályaválasztási tanácsadásra, álláskeresési börszére, termékiállításokra, iskolai nyílt tanítási órákra visszük a fiatalokat. Tájékoztató előadásokat szervezünk, filmvetítéseket tartunk, tematikus csoportos és egyéni beszélgetéseket folytatunk, szakkönyveket, szakfolyóiratokat tesszük elérhetővé, az arra vállalkozóknak szünete (nyári) munkát szervezünk.

A pályaválasztási döntés konkrét eredményének egyeztető párbeszédet követően kell megszületnie, ahol a fiatal, a szülő és a lakásotthon nevelő közössége megbeszéli, megvitatja álláspontját, előkészíti és meghozza a minden érintett szereplő által elfogadható – a gyermek érdekét szem előtt tartó – döntést.

5.2.2 Intenzív személy- és magatartásfejlesztés

A mindennapi gyermekellátás és nevelés általánosan fejlesztő erejű szocializációs mechanizmusán túl szervezi és kibontakoztatja a lakásotthonban az egyes személyiségtényezőkre, készség- és képességterületekre fókuszált fejlesztőmunkát.

Szükséges gyakorisággal, meghitt egyéni és csoportbeszélgetéseket tartunk a gyermekekkel a velük történekből és az élethelyzetükből eredően bennük felgyülemlett gondolatok, fájdalmak, dilemmák, félelmek, bizonytalanságok, problémák oldására.

Olyan élményekben, szituációkban részesítjük a gyermekeket, amelyekben megtapasztalhatják, hogy mire képesek. A gyermekek ismereteinek, képességeinek és készségeinek széles skáláját átfogó foglalkozássorozat felöleli az önértékelés, önbecsülés, ön- és társismeret, kommunikáció, döntéshozatal, konfliktus- és stressz kezelés területeit. A gyermekeket érő intenzív és célzott fejlesztő ráhatás előkészített és megtervezett keretetek között zajlik. A társadalmi szerepkészletek kulturális kommunikációs és viselkedési mintázatainak elsajátíttatását témafeldolgozó tematikus foglalkozásokkal segítjük.

A fiatalokkal – élményfeldolgozó, ismeretmegosztó, gondolatébresztő, tanácsadó céllal – beszélgetéseket, strukturált foglalkozásokat tartunk a következő témakörökről:

- a párkapcsolat, együttélés, házasság tudnivalói, kihívásai,
- a családtervezés, gyermekvállalás, terhes gondozás feladatai, felelőssége,
- a szülővé válás pszichés folyamata, az új szerepre, felelősségre való felkészülés,
- a gyermekgondozás, gyermeknevelés elvei, teendői, módszerei, nehézségei, örömei,
- a családot segítő, gyermekek után járó ellátási formák, kedvezmények, az ellátások főbb csoportjai, konkrét típusai és igénybevételek, igénylésük módozatai.

A gyermekek és fiatal felnőttek számára lehetőséget és alkalmat adunk a saját próbálkozásokhoz, problémamegoldásokhoz fűződő előnyök és hátrányok következményes megtapasztalásához. A konfliktusos összeütközések elmérgesedésének elejét vesszük idejében történő beavatkozással. A lakásotthonban felmerülő érdekellentétek, nézeteltérések és konfliktusok szituációit olyan gyakorlati lehetőségként értelmezzük, ahol nagyszerű alkalom nyílik az erőszakmentes, kölcsönös megelégedést kiváltó konfliktus megoldási módszerek és technikák átadására. Részesévé tesszük a gyermekeket olyan személyiség- és magatartásfejlesztő programoknak (pl. kirándulás), játékoknak (pl. sportvetélkedő), foglalkozásoknak (pl. színjátszó kör), feladatoknak (pl. háziállat gondozás), ahol a gyermekek megismerhetik egymást, baráti érzelmek alakulhatnak ki közöttük, a nagyobbak felelősséget érezhetnek a kisebbek iránt.

Célzatos erőfeszítéseket teszünk arra, hogy megjelenítsük és felmutassuk, szerepmódként előtérbe állítsuk a gyermekek és fiatal felnőttek számára a sikeres helyzetmegoldásokat, kiemelkedő teljesítményeket, érdemi problémakezeléseket, a jelentős magatartási változásokat, a példamutató egyéni életkezdést, autonóm helytállást és produktív életút-vezetést.

A gyermekközösségből kirekesztés veszélyével fenyegetett gyermek esetében megelőző intézkedésekkel növeljük az elfogadás szintjét és a csoportkohéziót.

A közösségfejlesztő programokban hangsúlyosabb szerepet biztosítunk azoknak a gyermekeknek, akik a csoportban kevésbé elfogadottak, népszerűek, elismertek, akik esetében bizonyos okok (pl. magatartás, külső megjelenés, betegség) miatt fennáll a veszélye, hogy háttérbe szorulnak, ezáltal a csoportkapcsolatok periferiájára kerülnek, kirekesztődnek.

Sürgősséggel észlelni kell, s a csoportba bevonódást, szerepvállalást gerjesztő folyamatok beindításával, erősítésével közbe kell lépni, ha valamely gyermek kirekesztésének,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

izolációjának előjelei mutatkoznak meg. A potenciálisan vagy konkrétan fennálló veszélytől, kilátásba helyezett bántalmazástól a gyermeket határozott magatartással, speciális biztonsági intézkedésekkel és eszközökkel megóvjuk.

5.2.3. Kapcsolati és környezeti állandóság

A gyermekeket közvetlenül övező szakembergárdának lehetőleg kisszámú – de a jogszabályi minimumkövetelményeknek mindenképpen eleget tevő számú –, tartósan azonos személyekből kell állnia. A szakember-fluktuáció megelőzése, s ezzel az állandósult lakásotthoni nevelői közösség tagjainak és összetételének megőrzése érdekében az intézmény aktív szakmai, vezetői és munkaadói eszközökkel folyamatosan javítja a munkakörülmények környezeti, tárgyi és pszichés tényezőit.

A lakásotthon gyermekközösségének állandóságát, egységét – eltekintve a gyermekotthoni ki és beáramlástól, s az elvétve indokolt kivételektől – mindenképpen fenntartani szükséges. A gyermekcsoportot minden személyi változás elfogadásához előkészítjük. Részletes tájékoztatást és érzelmi támogatást kap az a gyermek, akinek társas- és lakókörnyezetében változás következik be. A gyermekotthon elhagyásával felbomló kapcsolatok, érzelmi kötődések drasztikus megszakadásának elkerülésére lehetővé tesszük a fokozatos érzelmi leválást, bizonyos kapcsolattartási formák (pl. levelezés, látogatás) felajánlásával.

5.2.4. Otthonos lakókörnyezet

A lakásotthonok építészeti paramétereinek, a lakóterület méretének, a helyiségek funkcionális összetételének és eloszlásának igazodnia kell a korszerű, kulturálisan elfogadott gyermekellátás szabta elvárásokhoz, végső soron a gyermekek életkori és rehabilitációs igényeihez.

A lakásotthonokban megvalósuló lakberendezés tükrözi a lakás-jelleget, a funkcionáló háztartásvezetést. A lakás képe (dekoráció, függöny, szőnyeg stb.) megjeleníti a gyermekkorhoz illeszkedő jegyeket. A lakás komfortossága, stílusa, esztétikája kívánatos és elérésre ösztönző mintát nyújt a gyermekeknek, fiatal felnőtteknek. A lakás berendezésének és felszerelésének tartalmi és formai összeállítását, alakítását, szépítését a gyermekközösség közvetlen közreműködésével terveztük.

A bútorok kiválasztásában a meghallgattuk, és a lehetőségekhez igazodóan teljesítettük a gyermekek elképzeléseit, igényeit, a bútorok elrendezésében pedig tekintetbe vettük a gyermekek véleményét, biztosítja aktív részvételüket. A helyiségek lakberendezését a stílusosság és a részek esztétikai összehangoltságának figyelembe vételével alakítottuk ki.

A lakberendezési tárgyak kiválasztásánál, pótlásánál ügyelünk arra, hogy azok a magyar kultúrkörben elfogadott, luxustól mentes, a gyermekek számára felnőttként elérhető, reális életszínvonalat közvetítsenek.

A szobák díszítésében, a benne található tárgyakban dominánsan mutakozzon meg a gyermekek személyisége, egyedisége kifejező jelenléte.

A gyermekekkel közösen – aprólékosan – megterveztük, megtervezzük a családi jellegű ünnepek (Mikulás nap, karácsony, farsang, húsvét, gyermeknap, ballagás) programját: a gyerekek tudják, hogy az ünnep alkalmával a nap során mi fog történni, s az események várakozásuknak megfelelően be is következnek. Az ajándékozással egybekötött ünnepeken (név- és születésnap, télapó, karácsony, húsvét, ballagás) a gyermekek mindig kapnak ajándékot.

5.2.5. Személyes igények autonóm kielégítése

A kisebb gyermekeket elkísérjük a lakókörnyezetben megrendezésre kerülő, a gyermekek érdeklődését felkeltő, általuk kiválasztott rendezvényekre, szabadtéri programokra. Minden gyermekkel megbeszéljük, hogy milyen életkortól, melyik napokon, mikortól, milyen időtartamban, hová, milyen feltételekkel mehet el egyedül vagy társaival az otthonból. Részletesen, egyértelműen és világosan megbeszéljük a fiatalokkal, hogy milyen elvárások és szabályok betartása mellett engedélyezhető az, hogy baráti együttléteken, szabadon választott programokon vehessenek részt. A lakásotthonon kívüli kötetlen elfoglaltságok elérhetőségéhez az intézmény megteremti a szükséges és indokolt előfeltételeket (pl. az útiköltség-térítést).

Havi bontásban rendszeresen zsebpénzt adunk a gyermekeknek személyesebb vágyaik, egyedi szükségleteik kielégítéséhez, csökkentve ezzel bennük a függőség, kiszolgáltatottság érzetét. A zsebpénz összegének megállapításában a legkisebb mérték megítélésénél jogszabályi rendelkezés szab határt, a felső küszöb kijelölése pedig a kiemelkedő teljesítmény elismerésének, jutalmazásának eszközeként szolgálhat.

A zsebpénzfelhasználás személyes jellegét, célszerű hasznosulását védelmezzük és tanácsadással segítjük. Megakadályozzuk, hogy a gyermek zsebpénzét mások használják fel, ha ilyen esetről tudomást szerzünk, megtesszük a gyermeket ért jogsérelem orvoslásához szükséges lépéseket. A zsebpénz folyósításához, átadásához kapcsolódó tranzakciókat – jogszabályban előírtaknak megfelelően – formalizáltan dokumentáljuk.

A szünidei diákmunkára jelentkezni szándékozó fiatal olyan pénzkereseti lehetőség megszerzésében támogatjuk, amely igazodik a fiatal elképzeléséhez, képességéhez, terhelhetőségéhez, s amely ugyanakkor kontrollálható és veszélyektől mentes. Tájékoztatással, tanácsadással, menedzseléssel felkészítjük a fiatal a kívánt diákmunka helyének megtalálására és a felvételre jelentkezéssel kapcsolatos teendőkre.

5.2.6. Szabad vallásgyakorlás

Megismerjük a gyermek (és szülője) vallásgyakorlással, vallásoktatással kapcsolatos igényeit. A gyermek vallásgyakorlásának kérdésében a szülő álláspontja, vallási hovatartozása mérvadó. A szükségletként megfogalmazódó vallási élet gyakorlását, a hit- és vallásoktatás igénybevételét tevőleges közreműködéssel támogatjuk.

A lakásotthon lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermek szabadon gyakorolhassa vallását (vallási szokásait, ünnepeit átélhesse, hit- és vallásoktatáson vehessen részt, vallási szervezetének találkozóin, rendezvényein megjelenhessen stb.) A gyermekek vallási önazonosságának kifejlődéséhez a vallás-nézeti alternatívákról tényszerű, objektivitásra törekvő ismereteket közlünk. Olyan szemléletet képviselünk, amely a vallási meggyőződés (meg)választását – vagy az attól való elhatárolódást – az egyén autonóm döntésének tekinti.

5.2.7. Nemzetiségi, etnikai hovatartozás

A nemzetiségi társadalom kulturális és népi tradícióinak elemeibe, értékeibe, a helybeli folklór hagyományokba bevezetjük a gyermekeket. A nevelőközösség tervezésében, szervezésében, irányításában, és a gyermekek érdeklődéséből, aktivitásából, tevékenységéből építkezve a népi ünnepkör (pl. aratás, advent, karácsony, újév, vízkereszt, farsang, húsvét, pünkösd stb.) eseményeit, szokásait, hagyományait feleleveníti és ápolja a gyermekközösség.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

A nemzethez tartozás és a hazaszeretet jelképeit, szimbólumait, rítusait a gyermekekkel – belátási képességeikhez alkalmazkodva – megismertetjük és értelmezzük. A gyermekek nemzetiségi, etnikai hovatartozása szabad választás, önkéntes vállalás és önképzés tárgyát képezi a lakásotthonban. Bátorítjuk, elősegítjük, támogatjuk, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó – magát valamely népcsoport tagjának valló, vagy a szülő nyilatkozata alapján oda tartozó – gyermek megőrizze kisebbségi önazonosságát, ápolja hagyományait, hozzájuthasson a kisebbségi kulturális értékekhez.

A különféle nemzetiségi, etnikai kulturális sajátosságokat úgy jelenítjük meg a gyermekek előtt, mint izgalmas, érdekes, értékes, szórakoztató, a személyiséget gazdagabbá, színesebbé tevő ismereteket, tudnivalókat, képességeket.

A kisebbségi, más kultúrájú önazonosság kialakulásához előkészítjük a népcsoport történelmében, kultúrájában, nyelvén, művészetében, tradícióiban, hitvilágában való elmélyülést. A módszerek és szervezési megoldások széles skáláját alkalmazva mozdítjuk elő a nemzetiségi és etnikai kultúra átörökítését (pl. megszervezi a cigány gyermekek részvételét a cigányság kulturális értékeit, érdekeit képviselő és közvetítő helyi társadalmi szervezetek, intézmények által felkínált programokban, foglalkozásokban, tevékenységekben).

A kisebbségi, más kultúrájú közösséghez tartozó gyermeket elkötelezetten védelmezzük a hátrányos megkülönböztetéssel, bántalmazással, kirekesztéssel szemben.

A cigány származású gyermekeket, fiatal felnőtteket pszichés megerősítéssel, érzelmi támasznyújtással és gyakorlatias, konkrét tanácsokkal (is) felkészítjük a diszkriminatív megnyilatkozásokkal, támadásokkal szembeni önvédelemre.

5.2.8. Az élettörténet feltárása és megörökítése

Segítőkézséget tanúsítunk abban, hogy a gyermek felnőve ismerje saját gyermekkorát, élettörténetét, a nevelésbe vétel előzményeit, a gondoskodás alatt vele történeteket: a beutalást megelőzően készített dokumentumokat megőrizzzük, a gyermekkel (fejlődésével, tevékenységeivel, családi körülményeinek alakulásával stb.) kapcsolatban nyilvántartunk, dokumentálunk minden fontos információt, adatot, történetet, eseményt.

Dokumentációk és emléktárgyak révén igyekszünk elérni, hogy a gyermekek a gyermekvédelmi gondoskodásba vételt megelőző életútjuk központi személyeiről, fontosabb állomásiról, szakaszairól egybefüggő, tartósan felidézhető képpel rendelkezzenek. Minél aprólékosabban, nagyfokú részletességgel megörökítjük és – átadható formában – dokumentáljuk a gyermekek intézményes ellátásban zajló életszakaszának emlékeit, élményeit, a változásokat, történéseket, produktumokat.

Élettörténetkönyvet vezetünk a gyermekkel közösen, mely megörökíti a gyermek életének eseményeit, tartalmazza a fontos dátumokat, adatokat (pl. testméret növekedés), a szeretett személyek, barátok fényképeit, bejegyzéseit, rajzait, a jelentős események kapcsán feljegyzett gondolatokat, érzéseket, az emlékeztető programok (pl. nyári tábor) rövid összegző leírását. A gyermekről időszakonként, évente több alkalommal, különösen a gyermek életének jelentős, emlékeztető eseményeihez kötődően fényképet készít a lakásotthonban, amit a gyermeknek átadunk. A gyermekkel együtt „emlék”- dobozban összegyűjtjük a gyermek azon emléktárgyait, melyek a gyermek egyes életszakaszaira különösen jellemzőek, illetve amik a gyermek számára a későbbiekben értékesek, fontosak lehetnek (apró gyermekkori játék, saját készítésű tárgy, ajándék, rajz, emléklap stb.).

5.2.9. Intimszféra tiszteletben tartása

Minden lehetséges építészeti, lakberendezési eszközzel és szervezési, nevelési megoldással törekszünk arra, hogy valamennyi gyermek, fiatal felnőtt személyes, intim területe világosan elkülönüljön a lakásotthonban.

Gondot fordítunk arra (garantáljuk, felügyeljük, védelmezzük), hogy a gyermek magánál tarthassa, birtokolhassa, őrizhesse és folyamatosan elérhesse a tulajdonát képező személyes tárgyait, használati eszközeit, felszereléseit, továbbá személyes tárgyait gyarapíthassa, kiegészíthesse és tárolhassa, valamint viselhesse az otthonról hozott, családtagjaitól kapott ruháit. A gyermekek, fiatal felnőttek személyes teréhez tartozó eszközök, tárgyak elhelyezési körülményei, tárolási feltételei rendelkezésre állnak a lakásotthonban.

5.2.10. Játéktevékenység, játékaktivitás fejlesztése

A játéktanulásra és játékaktivításra ösztönzőleg ható, az érdeklődést, kíváncsiságot kiváltó, felerősítő, mozgásba hozó társas és tárgyi környezetet alakít ki a lakásotthon.

Biztató, dicsérő, elismerő, kezdeményező beállítottságot sugározva, s csak a feltétlen szükséges mértékű korlátozással élő kommunikációs stílust mutatva viszonyulunk a gyermekek játéktevékenységéhez. A gyermekekkel változatos és sokrétű fejlesztő, gyakoroltató, foglalkoztató, beszélgető játékos tevékenységet folytatunk. Lehetővé tesszük, hogy a gyermekek egyszerűen és könnyen megtalálják, használják, kipróbálják, gyakorolják, s kedvük szerint váltogassák a korukhoz, fejlettségükhöz, érdeklődésükhöz, egyéniségükhöz igazodó játékszereket és játékszituációkat. Sort kerítünk a képességfejlesztő foglalkozások előkészítésére, tervezésére és folytatólagos kivitelezésére.

A meséléssel, olvasással, mesejátékkal kapcsolatos tevékenységek kiemelkedő szerepet játszanak a szervezett gyermekprogramok között. A valamely rész-képesség érettsége terén a többségtől elmaradást mutató gyermeket egyénre szabottan, speciális módszerekkel és játékos gyakorlatsorokkal, erőtetés nélkül, a gyermek haladási üteméhez alkalmazkodva fejlesztjük. A kijelölt képességterületekre irányuló nagyfokú fejlesztőmunka, terápiás kezelés illeszkedjen a gyermek természetes közegébe, szerves részét képezze a megszokott napirendjének.

A lakásotthon környezetében (a művelődési házban, könyvtárban, iskolában stb.) is biztosítjuk a gyermekek szervezett játéktevékenységekbe való bekapcsolódását.

5.2.11. Kulturális értékek és ismeretek közvetítése

A gyermekeket – nagy gyakorisággal – résztvevőjévé tesszük kulturális, művészeti, irodalmi, alkotói rendezvényeknek, kreatív foglalkozásoknak: könyvtárba, múzeumokba, kiállításokra, színházba, hangversenyre visszük őket, művészeti, népművészeti foglalkozásokba (stb.) vonjuk be.

Támogatást, teret és felszerelést kapnak a gyermekek az egyéni művészeti érdeklődésük, aspirációik kiélésére és kifejezésére. A mindennapok során a gyermekek előtt következetesen – jelentőségéhez mért súllyal – megjelenítjük, hogy milyen sokféle haszonnal és előnnyel jár a rendszeres olvasás. A lakásotthon rendelkezik saját könyvekkel a gyermekek egyéni és közösségi igényeihez válogatottan. Felhívjuk a gyermekek figyelmét arra, hogy nézzék a tv-ben, hallgassák a rádió által közölt ismereteik bővítését szolgáló, kulturális értékeket közvetítő műsorokat. Az intézményben a gyermekek és fiatal felnőttek számára elérhetőek az írott és elektronikus média hírforrásai. Az országban, az Európai Unióban és a világban zajló

társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatok értelmezése, az érdeklődést kiváltó kérdések megválaszolása szerepel a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel folytatott napi, heti beszélgetések témái között.

5.2.12. Nemi önazonosságra és szerepvállalásra nevelés

Kompetens (szakmai) megközelítést és értelmezést tanúsítva reagálunk a gyermek szexuális színezetű viselkedésére, kérdéseire, problémáira. A korai és éretlen szexuális késztetéseket közvetetten, az ingerhatások kiszűrésével próbáljuk korlátozni: gátoljuk, hogy a gyermekeket szexuálisan felhívó, gerjesztő ingerek ériék. Következésképpen megkövetelt, betartott és felügyelt szokásrenddel, egyértelmű szabályokkal védelmezzük a nemi intimitás sérthetetlenségét. Azonosulásra alkalmas modellnyújtással, s ezen túlmenően a nemi hovatartozás megkülönböztető jellemzőiről (azonosságairól és különbségeiről), a nemi szerepek mibenlétéről, jellegéről tartott ismeretközléssel segítjük elő a gyermekek nemi identitásának formálódását. Sokrétű, alapos, praktikus és tárgyilagos információbázissal látjuk el a fiatalokat a szexualitással kapcsolatos témákat, kérdésköröket illetően. (a gyermekkorai fejlődést kísérő testi változások, nemi érés, párkapcsolat, szexuális élet, szexuális önrendelkezés, fogamzásszabályozás, fogamzásgátlás, terhességre utaló jelek, a terhesség ellenőrzésének eljárása, terhesség-megszakítás, a nem kívánt, de kihordott terhesség következményei, szexuális úton terjedő betegségek, a szexuális élet és a nemi teljesítmény zavarai, szexuális visszaélés, zaklatás, erőszak, prostitúció, a hagyományostól vagy normálistól eltérő szexuális magatartás, homoszexualitás, promiszkuitás stb.)

A fiatalok felkészítést kapnak a nemi élet területén jelentkező társadalmi veszélyek ismeretére, azok lehetséges megelőzésére. A nemi és szexuális magatartáskultúra megismertetésére, a felkészítő, figyelemfelkeltő jellegű ismeretek, információk átadására csoportfoglalkozások, tematikus beszélgetések keretében is sor kerül.

A felvilágosító foglalkozássorozat a motiváló, elemző-értelmező, szemléltető, illusztráló módszerek és technikák gazdag tárházának alkalmazását teszi szükségessé.

A nemi önazonosságot érintő, rendellenes szexuális aktivitásban megmutatkozó fejlődési zavarok kezelése körültekintő, ugyanakkor diszkrét szakértői vizsgálatot és terápiát igényel.

A nemi szerepvállalásban kifejeződő fejlődési problémák kezelésében indirekt módszereket alkalmazunk (pl. hangsúlyozottan megerősíti a kíváncsi személyiségvonásokat, cselekedeteket, az előremutató, kedvező változásokat).

5.2.13. Másokban keltett benyomás (ön)szabályozása

Tervezett és spontán csoportos beszélgetések alkalmával, valamint spontán személyhez szóló beszélgetések, szituációs játékok során megismertetjük a gyermekeket a különböző társas szituációknak megfelelő viselkedéssel, megjelenéssel. Erőfeszítéseket teszünk azért, hogy a gyermekek láthassák, kipróbálhassák és megtanulhassák, hogy a különféle társasági és társalgási helyszíneken, helyzetekben milyen általánosan elterjedt kommunikációs és viselkedésszerű elvárásoknak (illemiszabályoknak) kell megfelelniük.

A gyermekek felkészítése magába foglalja az alkalomfüggő, az életkor és kortársdivat függvényében változó testdekorációs, öltözködési és hajviseleti módok ismereteit.

Ahhoz, hogy a gyermekek lehetőleg mindenkor és minden szituációban, de legalábbis összességében kedvező benyomást keltsenek másokban, segítő szándékkal visszatükrözzük és kontrolláljuk a gyermekek megjelenését.

Az egyéni ízlés formálásában szerepet kap az öltözködés és a frizura tervezése, kiválasztása is. Több lehetőséget nyújtunk arra, hogy a lakásotthonon kívüli rendezvényeken, összejöveteleken is gyakorolhassák a gyermekek a tágabb társasági viselkedési normákat és formákat.

5.2.14. Pénzgazdálkodásra nevelés

A lakásotthon rendelkezik a háztartásgazdálkodás (csoportgazdálkodás) lakberendezési, tárgyi adottságokban és pénzeszközökben mért háttérfeltételeivel. A háztartástervezés, háztartásszervezés költségvetését megbeszéljük, ismertetjük, a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel. A háztartásgazdálkodás bevételi és kiadási oldalainak megtervezésébe, a források és költségek megismerésébe és beosztásába bevonjuk a fiatalokat, fiatal felnőtteket. Jelentőségéhez mérten kerül kihangsúlyozásra a rendelkezésre álló havi pénzmennyiség beosztásának fontossága: értelmezzük, elemezzük a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel a célszerű és takarékos forrás-felhasználási alternatívákat; nagy hangsúlyt fektetve a pazarlástól mentes, előrelátó, kiszámítható pénzgazdálkodás jellemzőinek szemléletes bemutatására. Igyekszünk kihasználni a vásárlási akciókat, a vásárlásnál mérlegelve, átgondolva a gazdaságossági szempontokat.

A háztartásvezetés szervezése, irányítása kapcsán megjelenítjük az idővel való helyes gazdálkodás módjait is. A gazdálkodási elképzelések kidolgozásában, előkészítésében, majd az egyes intézkedések, feladatok végrehajtásában a fiatalok, fiatal felnőttek maguk is szerepet játszanak – a szakemberek támogatásával és kontrolljával kísérvé -.

Lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek közös és önálló vásárlásra, beszerzésekre is.

A pénzfelhasználás eredményességét, a költségvetési terv megfelelését, a szükséges módosítások, változtatások esetleges indokoltságát együtt elemezzük, értékeljük a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel.

A csoportgazdálkodás szabályzatában leírtaknak érvényt szerezve dokumentáljuk, nyilvántartjuk és elszámoljuk a források hasznosításának megvalósulását.

5.2.15. Közösségi kapcsolatok kiterjesztése

A gyermekek, fiatal felnőttek kapcsolati rendszerét a lakásotthon és a lakókörnyezet szintjein egyaránt bővíteni szükséges.

A lakásotthon, gyermekközösségét olyan rendezvény-programok, kihívások, feladatok elé állítjuk, ahol hangsúlyosan előtérbe kerülhet egymás valódi megismerése és bizalmának elnyerése. Indirekt eszközökkel, a kapcsolat-felvételi, kapcsolattartási lehetőségek megteremtésével a gyermekeket afelé irányítjuk, hogy baráti kortárs kötődéseik elsődlegesen a közoktatási, közművelődési, sportegyesületi intézményekből származzanak.

Könnyíteni, segíteni kell a gyermekek számára azt, hogy vállalhatóvá váljon az osztálytársaik, a régi és/vagy új barátaik előtt intézményes ellátásuk ténye. Nyitottan fogadjuk, valamint következetesen támogatjuk a gyermekek ismerkedési, barátkozási kezdeményezéseit, s ennek érdekében tett próbálkozásait kortársaik felé. Tapintatosan nyomon követjük a gyermekek ismerési, baráti kapcsolatainak alakulását. Minden eszközzel segítjük azt, hogy a gyermekekről kedvező benyomást, pozitív képet alakíthassanak ki az intézmény lakókörnyezetében élők.

A lakásotthon intézményi szintű partneri kapcsolatok, együttműködések kiépítése céljából kapcsolatfelvételt kezdeményezi a helyi közösséggel. A gyermekek integrálódását lakókörnyezetükbe azáltal is előmozdítja az intézmény, hogy olyan eseményeket,

rendezvényeket szervez, ahol a környező lakók megismerhetik a gyermekek személyiségének elismerésre és méltatásra érdemes vonásait. Támogatjuk, hogy a gyermekek és a közvetlen lakókörnyezet ismert személyei között beszélgetés, párbeszéd bontakozzon ki.

A szomszédsági körrel, a lakókörnyezet ismert személyeivel való elfogadó, s egyben együttműködő viszony kialakításához a gyermekek, fiatal felnőttek kivitelezésében közügyeket segítő akciókat, közösségi érdekeket, értékeket szolgáló cselekedeteket szervezünk (pl. a gyermekek produkcióikkal bemutatkoznak a közösségi rendezvényeken, munkáikat nyilvánossá teszik kiállításokon, a helyi lakosok életét segítő, környezetét szépítő akciókat visznek véghez, karitatív tevékenységet nyújtanak).

Lehetővé tesszük, hogy a lakásotthon lakókörnyezetén kívüli, országos és külföldi kapcsolati hálók is kiépüljenek a gyermekek körül.

5.2.16. Ügyintézői jártasság megszerzése

A fiatalok, fiatal felnőttek – egyes közösségi, önkormányzati, közszolgáltatói intézményekhez köthető – ügyintézői jártasságát, problémakezelését, joggyakorlását tudatosan fejlesztjük.

Csoportos témafeldolgozással, helyzetgyakorlatok végeztetésével, intézménylátogatással, bemutatással, tanácsadással, egyéni feladat-megbízattal és mindennapi mintaadással megalapozzuk a fiatalokban a bolti, postai, banki, önkormányzati hivatali, orvosi, munkahelyi (stb.) ügyek intézéséhez nélkülözhetetlen tudást. A fiatal felnőtteket már nagyobb felelősséggel és nehezebb feladatokkal bízunk meg. Türelemmel, bizalommal és útmutatásokkal vezeti, irányítja a szakszemélyzet a fiatalokat, fiatal felnőtteket az okmányaik kezeléséhez, személyes okirataik megőrzéséhez elengedhetetlen felkészültség eléréséhez.

Lépéseket teszünk (csoportos témafeldolgozást tartva, hegyi közügyeket szolgáló akciókhoz csatlakozva, lakossági fórumokon való megjelenéssel stb.) annak elérésére, hogy a gyermekek, fiatal felnőttek hozzájussanak a társadalmi és helyi szintű közügyekben (pl. az országgyűlési és az önkormányzati választáson) való részvételhez szükséges tudáshoz és tapasztalathoz.

5.2.17. Az I.sz. Lakásotthoni Hálózatban alkalmazott módszerek

Humanisztikus szemlélet-gondolkodás, pedagógiai cselekvés:

- a gyermekhez való viszonyban domináljon a **személyközpontú** alapállás,
- a gyermek és **környezete** változó, csak a környezetével együtt abba beágyazottan szemlélhető, és érthető meg **helyzete, viselkedése**,
- a gyermek megközelítése a **mentálhigiéné** eszközeivel, módszereivel, tanításaival történjen,
- a **szociális hatóerő** meghatározza személyiségüket, egészségüket a gyermekeknek ezért fontos elem a felnőtt-gyermek **sokszínű kapcsolatrendszere**,
- alapvetően fontos tétel az önmaga és mások megbecsülésére nevelés, a nevelésbe és az **emberbe** vetett hit kérdése,
- a humanisztikus szemlélet egyik **alappillére** az **empatikus elfogadó attitűd**, amely feltételezi a kommunikáció nyílttá válását, az **együttműködést**
- a **jó légkör** megtalálása, melyben mindenki **fontosnak, értékesnek, boldognak** érezheti önmagát,
- fontos kialakítani a mentálhigiéné alapfogalmai szerint az **önmagunkért** való felelősség érzetét, és gyakorlatát, az **életkornak** megfelelően az **önmegvalósító** szocializációhoz,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- a **személyiség** fogalma szerint: minden ember egyedi, megismételhetetlen, így fejlődési üteme, elakadásai, zavarai is egyedileg érthető meg, és segíthető, változtatható.

Követelmények és tilalmak

Ahogy a gyermek egyre nő, egyre többet várunk el tőle. Elvárásaink hatással vannak a gyermekre. Sok minden akadályozza a gyermeket abban, hogy elvárásainkat teljesítse. Elvárásaink általános viselkedési szabályok, melyek konkrét felszólítások és tilalmak formájában fogalmazódnak meg.

A gyermek annak a kívánságait teljesíti, akinek a szeretetére, elismerésére vágyik (jó felnőtt – gyermek kapcsolat!).

Fontos, hogy az elvárás ne haladja meg a gyermek teherbíró képességét, és a felnőtt vegye őket komolyan. Érintjük el a megelőző emlékeztetés és a nyugtázó figyelem alkalmazásával, hogy elvárásainkat lehetőleg önként és szívesen teljesítsék. Elvárásainkat egyszerűen, egyértelműen fogalmazzuk meg.

Helyes szokások kialakítása

A szokások ismétlődés hatására alakulnak ki, egy idő után elmaradásuk hiányérzetet kelt. A sokszor, legapróbb részletekig azonos módon megismételt cselekvéssor automatizálódik. A gyermek életében azon dolgozunk, hogy elősegítsük a jó szokások kialakítását.

A helyes szokások kialakulása csak tudatos, tervszerűen összehangolt munka eredményeképpen valósulhat meg (napirend, egységes technika). Segíteni kell az egyéni szokások kialakulását is. Ápolni kell az egyéni szokásbeli megnyilvánulásokat, amelyek elősegítik a gyermek arculatának kialakulását, így megakadályozhatjuk, hogy a gyermek elszemélytelenedjen. Az újonnan bekerült gyermek egyéni szokásait, amennyiben azok nem zavarják a közösséget, nem szabad lefaragni, segítsük, hogy ezeket megtarthassa.

Meggyőzés és magyarázat

Ahhoz, hogy önálló, öntudatos embereket neveljünk szükséges, hogy a gyermek kiskorától kezdve szokjon hozzá, tudja és értse, hogy mit miért várunk el tőle, és tudja, hogy mi történik vele és körülötte. Már csecsemőkortól kezdve fontos, hogy mindent, ami a gyermekkel történik, vagy történni fog, amit megkívánunk tőle, kérünk vagy tiltunk, magyarázzuk meg neki. Magyarázzuk meg minden eseményt, változást a gyermek vagy a csoport életében. Evvel elősegítjük, hogy a gyermek figyelni fog ránk. A gyermek kérdéseire mindig válaszoljunk. Magyarázatunk legyen mindig igaz, még „kíméletből” se vezessük félre a gyermeket.

Elismerés és dicséret

A felnőtt elismerése, dicsérete jó érzéssel tölti el a gyermeket. A gyermek igyekszik megismételni azt, ami elismerést váltott ki. A gyermekeknek nincs önálló értékrendszerük, nem tudják önállóan megítélni a cselekedeteiket, tehát különösen fontos ez. Csoportban gyakran van meg a veszélye annak, hogy csak a kirívót, a bajt vesszük észre. Ügyelni kell arra, hogy minden gyermek, minden nap többször is kapjon elismerést. Az elismerés kifejezéséhez nincs szüksége nagy szavakra, vagy ajándékra, jutalomra. Ez csak azt erősíti, hogy csak akkor viselkednek megfelelően, ha jutalommal párosul. Ne dicsérjünk mechanikusan, egyszerű eszközökkel fejezzük ki elégedettségünket. A jó nevelő, gondozó észreveszi, megtalálja azt, amit el lehet ismerni, meg lehet dicsérni és nem mulasztja el az alkalmat, hogy minden gyermeket többször is elismerésben részesítse.

Hatékony dicséret:

- A dicséretet úgy használd, mint a fűszert; sem a fűszerezetlen, sem a túlfűszerezett étel nem ízletes.
- Soha ne dicsérj ellenőrizhetetlen teljesítményeket.
- Ne dicsérd az átlagos teljesítményeket, csak az átlagnál jobbakat.
- Csak azokat az eredményeket dicsérd meg, amelyek valóban az illető gyermek eredményei, nem pedig másoké, esetleg a véletlennek köszönhetőek.
- Fontold meg a dicséret előtt, vajon más gyermeknek azonos vagy esetleg még jobb teljesítménye felett nem siklottál-e el.
- Az elismerés formájánál tarts mértéket, hogy mindig legyen tartalékod a még jobb teljesítmények elismeréséhez.
- Ne dicsérd mindig ugyanazokat a gyermekeket, még akkor sem, ha egyébként megérdemlik, ugyanis hátrányosan befolyásolja helyzetüket a csoportban és gyengíti a többiek önbizalmát.
- Ne dicsérj sematikus és sablonosan, az ilyen dicséretnek inkább negatív hatása van.
- Az elismerésnél indulj ki mindig az adott helyzetből és légy tekintettel a gyermek személyiségre.
- Ne feledkezz meg arról, hogy a kevésbé kiemelkedő teljesítményt is meg kell dicsérni (gyengébb képességű gyermek esetében) ezzel is teljesítményének javítására ösztönözöd.

A hatásos figyelmeztetés:

- A figyelmeztetés kellemetlen dolog, törekedj tehát arra, hogy az inkább kivétel legyen, mint szabály.
- Mielőtt valakit figyelmeztetnél, először fontold meg, igazságos vagy e, a hibához nem járultál esetleg te is hozzá azzal, hogy helytelenül fogalmaztad meg.
- Ne kifogásolj apróságokat, hogy figyelmedet a fontos hibák ne kerüljék el.
- A figyelmeztetést soha ne irányítsa a gyermek személyére, mindig a hibákat vedd célba.
- Ne kifogásolj hibákat, ha ingerült vagy.
- Figyelmeztetésed során ne alkalmazz mindig azonos módot, kerüld itt is a sablonosságot.
- A gyermeket lehetőleg rövid mondatokban figyelmeztess és a kifogásolt hibákat jellemezd pontosan, érthetően.
- Mindig abból indulj ki, hogy a gyermeket a jó szándék, jó akarat vezette, ezzel kedvező légkört teremtess a kérdések tárgyilagos megbeszéléséhez.
- Ne tanúsíts indokolatlan keménységet azokkal a gyermekekkel szemben, akik esetleg neked nem szimpatikusak.
- Ne feledkezz meg sohasem arról, hogy figyelmeztetésedet ösztönzéssel (a helyes viselkedés és megoldás feltárásával) kell befejezned.
- A gyermekvédelmi ellátásban felnövő fiatalok teljesítményeinek az elismerése és megünneplése nemcsak a megdicsért fiatalok önbecsülését növeli, hanem a többi fiatal várakozásait, lehetőségeit is növeli, követendő példát adhat számukra. Ugyanígy a

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

fiatalok önbecsülését növeli, ha lehetőséget kapnak arra, hogy az életüket befolyásoló döntéseknél szavuk legyen, ha az eseményeket maguk tudják formálni.

Példa

A felnőtt viselkedése a gyermek számára minta, követendő példa. Ennek tudatában kell viselkednünk egymás között és a gyermekekkel szemben is.

Egyéni beszélgetések módszere:

Egyik legfontosabb módszer a nevelésben az egyéni beszélgetések. Ez szólhat a napi problémákról, de lehet életútfeltáró beszélgetés is. Rendkívül fontos a gyermek bekerülése után mihamarább előtörténetének a megismerése, hiszen csak ennek fényében lehet megérteni esetleges bántalmazottságát, elhanyagoltságát, rossz, illetve hiányos szocializációját és kötődődési zavarai háttérében lévő okokat, csak ennek ismeretében lehet nevelését tudatosan megtervezni, végezni.

Személyes bizalmi kapcsolat kialakítása

A lakásotthonok dolgozói törekedjenek szoros személyes bizalomra épülő kapcsolat kialakítására minden egyes gyermekkel.

A gyermekekkel erőszakmentes, együttműködő kommunikációs modellt követve (ítéletmentes közlés, érzések kifejezése, szükségletek, vágyak megfogalmazása konkrét kérdés formájában, másik személy szükségleteinek, vágyainak meghallgatása értő, beleérző figyelemmel) építi fel kapcsolatát a nevelő.

Verbális és nonverbális, közvetlen és közvetett, spontán és tudatos kommunikációs technikákkal, kontaktuslétesítő- és mélyítő érintkezési módszerekkel nyilvánvalóvá teszi a gyermek előtt a felnőtt, hogy teljességgel elfogadja és fontosnak tartja őt, rendületlenül, minden körülmények között számíthat a megértésére, szeretetére, segítségére.

A gyermekkel megszilárduló interperszonális kapcsolatok és érintkezési módok személyességét folyamatosan erősíti a felnőtt azáltal, hogy kétszemélyes és kiscsoportos beszélgetéseknek, tevékenységeknek alkalmat adó együttléteket kezdeményez, szervez, illetve valamennyi esetben teljesíti a gyermekek ilyen irányú kérését.

Egyéni sikerhez juttatás:

A gyermekeknek a családi élet kudarcain kívül az iskolai élet kudarcaiból is kijut. Nem érzik magukat jól a bőrükben, mert általában alul teljesítenek, önmaguk és környezetük elvárása szerint is. Elsődleges feladatunk tehát megkeresni minden hozzánk került gyermek erősségeit, legyenek azok a tanulás, a házi munka, vagy bármely más területe az életnek, és ezeket erősítjük azután. Tudatosan, a gyermek ismerete alapján, a gyermek számára olyan követelményszintet állítunk fel, melyet saját erőfeszítései árán teljesíteni képes. Gyengeségét így tudjuk erősíteni, hiszen a sikerélmény erőt ad, és energiát a további munkára.

Csoportgyűlések személyiségfejlesztő módszerei:

A lakásotthonok életéhez hozzátartoznak a csoportgyűlések, melyen az ott élő 8-12 fős gyermekközösség az ott dolgozó nevelőkkel-gondozókkal közösen megbeszélést tart. Ilyenkor mód nyílik a közös problémák megbeszélésére, a lakásotthon életével kapcsolatos kérdések megvitatására, magatartásproblémák, konfliktusok kezelésére, önismereti nevelésre a gyermek-kamasz közösség „által tartott tükör” segítségével, csoportos viselkedés terápiára. A község ereje is igen erőteljesen hat az egyén személyiségfejlődésére.

Gyakorlatok alkalmazásával, lehetőség van bizonyos – a közösség vizsgálatának tárgyává tett – szituációk eljátszására, a dramatizálással történő modellezésre, utána a látott tapasztalatok megbeszélésére, feldolgozására.

Szociometria módszere

A közösség fejlesztése során bizonyos időközönként érdemes felmérni az aktuális közösségi hálót, melyre a szociometria módszere kiválóan alkalmas. Ennek során felszínre kerülnek a szimpátiák, ellenszenvek, barátságok és az esetleges peremhelyzet is. Ennek ismeretében válik lehetővé a közösség tudatos fejlesztése.

A Szivárvány lakásotthonban alkalmazott módszerek

- Egyéni beszélgetés,
- pozitív megerősítés, jutalmazás,
- elmarasztalás,
- pozitív példamutatás,
- drámapedagógia, önismereti játékok,
- logikai játékok,
- hangulat és önbizalom növelő játékok
- kultúra és művelés hagyományos formáinak alkalmazása és gyarapítása (népítánc),
- sport-egyesületi tagság (futballcsapat)
- hagyományápolás – települési szinten: falunap, szüreti felvonulás, fogathajtó verseny, hagyományos tanyanapok a Bartis tanyán, egyházi ünnepek
- iskolai rendezvények, klubdélutánok, farsangi mulatság, karácsonyi műsor, év végi művészeti bemutató
- családi ünnepek: névnap, születésnap, üdvözetek küldése, (támogatóknak, családtagoknak, barátoknak) egyházi ünnepek megtartása.

A Pitypang Lakásotthonban alkalmazott módszerek

- egyéni beszélgetés
- csoportgyűlések
- folytonos véleményre készítés, spontán helyzetekben, direkt formában
- pozitív megerősítés
- mentor rendszer alkalmazása
- pozitív mintaadás és példanyújtás
- modellalkotás, modellalkotásra készítés
- közösségért végzett tevékenység
- drámapedagógiai játék
- életszerű helyzetek imitálása
- logikai játékok

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- sport
- Közösségfejlesztő szabadidős programok:
- hagyományápolás – nemzeti, társadalmi, települési szinten
- közösségi színterű hagyományok bevezetése

A Napsugár Lakásotthonban alkalmazott módszerek

- egyéni beszélgetés,
- közösségi beszélgetés,
- folytonos véleményre készítés, spontán helyzetekben, direkt formában,
- pozitív megerősítés,
- pozitív mintaadás és példanyújtás,
- modellalkotás, modellalkotásra készítés,
- felelős rendszer alkalmazása
- drámapedagógiai játékok,
- életszerű helyzetet imitálása,
- logikai és egyéb játékok, (szerep, drámajáték, dramatizáció- mese, vers)
- vizuális tevékenységek
- kultúra és művelődés hagyományos formáinak alkalmazása és gyarapítása,
- sport, (erőnléti, versenyszerű, egyesületi, szabadidős-kirándulás, úszás, természetjárás)
- az „átlagostól” – nemzeti identitásban, politikai, vallási, nemzetiségi, etnikai tekintetben és az értelmi, egészségi állapot vonatkozásában – eltérő emberek, valamint embercsoportokkal történő kapcsolatteremtés, helyzetbehozás és együttműködés, (mentorálás, ösztöndíjrendszer, pályázatok, TDK)
- hagyományápolás – nemzeti, társadalmi, települési szinten,
- közösségi színterű hagyományok bevezetése: télapó, karácsony est, szilveszter, farsang, gyermeknap
- jutalmazás-büntetés:

5.3. Rekreációs szolgáltatások

A gyermek számára biztosítani kell, hogy szabadidejét tartalmasan, életkorának megfelelően tölthesse el. Meg kell ismertetni a gyermeket a kulturális, művészeti szórakoztató tevékenységekkel.

A gyermek legfontosabb tevékenysége a játék, ezért lehetőséget kell teremtenünk arra, hogy szabadidejét ennek megfelelően tölthesse. A gyermek számára megfelelő inger gazdag játékokkal felszerelt teret kell biztosítanunk.

A kamaszodó gyermekeknek szintén az életkoruknak megfelelő tevékenységeket kell biztosítani. Figyelembe kell venni az új élmények, kihívások, tapasztalatok iránti szükségleteket, és ennek megfelelően alakítani az életteret.

Rendkívüli szerepe van a lakásotthoni gondozás-nevelésben a rekreációs tevékenységeknek annak érdekében, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok megtanulják, milyen fontos az ember fizikai, lelki és szellemi erejének megújítása a fáradtság, az érzelmi megterhelések, a fizikai és szellemi erők kimerülése után. Nemcsak a stressz, a különösen megterhelő élethelyzetek elviselésekor, de életünk viszonylag nyugodt, kiegyensúlyozott szakaszaiban is. A lakásotthonnak terveznie kell rekreációs programokat, lehetőségeket gyermekei részére.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

A tanév során az iskolai elfoglaltság mellett többnyire hétvégén van csak gyermekeknek hosszabb szabadideje. A gyermekek rendelkezésre álló szabadidője a napirendben van meghatározva. Ennek kitöltésére a gyermek számára alternatívákat kell biztosítani, ami a gyermek életkorához, érdeklődési köréhez egyéni igényeihez igazodik. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szabadidő felhasználás ne legyen mindig irányított, hanem legyen a gyermeknek olyan ideje, amivel ő rendelkezik és a kedve szerint töltheti el. Ez a gyermekkel ismertette van, az egyéni gondozási- nevelési terv részét képezi.

A szabadidő közös eltöltése a programok biztosításával lehetőséget ad a gyermek nevelésére, személyiség fejlődésére, szinte észrevétlenül.

Az iskolai szabadidős tevékenységek részvételéhez, (kirándulás, színház stb.) a lakásotthon megadja a lehetőséget, és támogatja azt. A szabadidő eltöltéséhez szükséges anyagi forrásokat is a lakásotthon biztosítja. A gyermekek iskolai szünetekben történő szabadidejét meg kell tervezni és szervezni, ezért a szünidőt megelőzően legalább 2 héttel minden lakásotthon vezető a programot elkészíti, írásban rögzíti. Ebben törekedünk arra, hogy a gyermekek minél több helyre eljussanak, látókörük szélesedjen, kikapcsolódhassanak és sok új ismeretet szerezhessenek.

Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek mindennapjai mellett az ünnepek is szerepet kapjanak. Meg kell ünnepelni a gyermek személyes ünnepeit, születésnapját, névnapját és a közös ünnepeket (karácsony, húsvét) is. Az ünnepek megszervezése a nevelő feladata. Az ünnepi hangulat megteremtésébe be kell vonni a gyermekeket. Az ünnepeken kapott ajándékok a gyermek személyes holmiját képezik.

A születésnapjára minden gyermek tortát kap és ajándékot. Lehetőséget kell adni, hogy erre az ünnepre a gyermek azt hívja meg, akit szeretne. Az ünnepeket meghittén a lakásotthonban kell ünnepelni, minden ünnepet lehetőleg a napján.

Az egyéni kimenő idejét a nevelő állapítja meg és dokumentálja.

Amennyiben az engedélyezett időt követően 3 órán belül nem tér vissza a gyermek vagy engedély nélkül távozik, nevelője, gondozója megkísérli felkutatni. 14 éven aluli gyermeknél haladéktalanul, 14 éven felüli gyereknél 24 órán belül a rendőrséget értesíteni kell részletes személyleírással, vélhető tartózkodási hely megjelölésével, fényképpel. Ezzel egyidejűleg értesíteni kell a szakszolgálatot, gyermek törvényes képviselőjét (gyermekvédelmi ügyintéző).

A gyermek megkerülésekor az előzőekben leírt személyeket szintén értesíteni

kell. Az eltűnt gyermekekről a gyermekvédelmi ügyintéző nyilvántartást vezet. A gyerekekre a megkerülés után gyámja vagy nevelője egyéni beszélgetést kezdeményez, feltárja az eltűnés okait, körülményeit, amit írásban dokumentál.

- A rekreációs szolgáltatások szabadságfokuk szerint:
- Elkötelezettek (ami a gyermek saját döntése utáni kötelező elfoglaltságot jelent):
- Az iskola által szervezett szabadidős foglalkozásokon való részvétel

- Lakásotthon által szervezett szabadidős tevékenységek, melyek már szokássá váltak
- A település által szervezett szabadidős tevékenységek

Szivárvány Lakásotthon

Fizikai – lelki és szellemi megújulás lehetőségének biztosítása nagyon fontos a gyermekek, fiatalok életében.

Figyelembe vesszük a lakásotthonban nevelkedő gyermekek érdeklődését, hajlamait lehetőséget biztosítunk kibontakoztatásukhoz.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Az általános iskola által kínált szakkörök: tömegsport, rajz szakkör, népi tánc szakkör, iskolai színjátszó csoport, számítástechnika.

A község által nyújtott szabadidős lehetőségek: sportegyesület ifjúsági labdarúgó csapata, könyvtár, sportsarnokban labdajátékok, asztali tenisz, falunap, teleház.

A lakásotthonban: természetjárás, táborozás, kerékpár túrák, mozi, színházlátogatás, disco, előadások, médiák, TV, társasjáték, növényápolás, állatgondozás, zenehallgatás, kézimunka, barkácsolás. A Balaton közelségét kihasználva a nyári időszakban rendszeresek kirándulások fürdözések.

Pitypang Lakásotthon

A lakásotthonban élő gyermekeknek fontos, hogy megtanítsuk arra, hogyan vigyázzon egészségre. Az egészséges ember kitartó, lelki egyensúlya jó, humora és terhelhetősége átsegíti a stresszel teli szituációkon. Az együtt élők dinamikus harmóniája pedig kiegyensúlyozott légkört teremt a közösségben.

Ezért a településen működő lehetőségeket figyelembe véve, a lakásotthon adta sokféle munkaprogram kínálatával az egyén döntésével összhangban keressük a lehetőségeket az értelmes és hasznos szabadidő eltöltésére.

Szabadság fokukat tekintve a következőket választhatják:

Elkötelezett foglalkozások:

- iskolai tanórák
- kirándulások
- korrepetálás
- felzárkóztató programok
- tömegsport, foci
- osztályrendezvények, iskolai ünnepek

A településen szervezett programok közül a megismerés és tájékozódás alapján döntünk a részvételről:

- futballszakosztály
- horgászegyesület
- cserkészmozgalom
- egyházi rendezvények, programok
- falunapi rendezvény, szüreti felvonulás

Lakásotthonban a hagyományok, ünnepek kialakítása érdekében megrendezésre kerülnek:

- születésnapok, névnapi köszöntők (gyermek, felnőtt)
- húsvéti népszokások (locsolkodás, tojásdobálás)
- május fa állítás, kitáncolás
- gyalogtúrák a környéken
- nyári kirándulások (Balaton, Nagyatád)
- környező városok megismerése (Marcali-Kaposvár-Nagykanizsa-Keszthely)
- barátok látogatása, szülők fogadása
- vendégfogadás, vacsorameghívások, kerti parti

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

Külső intézmény szabadidős szolgáltatásaiban való részvétel:

- helyi könyvtár látogatása
- disco, mozi látogatás
- színház Kaposváron
- vásár, piac, bevásárlóközpontok

Szabadidő saját belátás szerint:

- házimunka, kutya, kisállat gondozás
- növényápolás, kerti munka
- baráthoz, felnőtthez látogatás
- munkavállalás
- bevásárlás
- játék, saját hobby

Aktív programok:

- tanulás szorgalmi időben, szakkörben, versenyre készülés
- „Tűzmadár” vers-és prózamondó verseny
- rajzversenyen, pályázatokon való részvétel
- adventi ünnepkörhöz kapcsolódóan lucázás, betlehemezés

Napsugár Lakásotthon

A lakásotthonban élő gyermeknek, fiataloknak biztosítjuk azokat a lehetőségeket, melyek elősegítik annak megismerését, hogy milyen fontos az ember fizikai erőnléte, egészsége, lelki egyensúlya, a humor, az együtt élők dinamikus harmóniája. Ezért, a településen működő lehetőségeket figyelembe véve, a lakásotthon adta sokféle program kínálatával az egyén döntésével összhangban lehet választani a kínálatból. (környezetgondozás, tevékenységek, kisállattartás, kertápolás, a lakás tisztántartása, ruhagondozás, mosás, vasalás, főzés, szövés, egyéb házimunkák, rajzolás, furulyázás, olvasás, TV, videó, újságolvasás, rejtvényfejtés, társasjátékok, zenehallgatás, internet, játékok, sportjátékok)

Szabadság fokukat tekintve a következőket választhatják, elkötelezett foglalkozások a gyermek saját döntése után:

Iskolai tanórák – kirándulások, színház, kerékpártúra, korrepetálások, felzárkóztatók, tömegsport, sportlövészet, gyógytorna, osztályrendezvények, iskolai ünnepek, rendezvények.

Honismereti kör:

- tánckör
- hazafias rendezvények – Március 15. és Augusztus 20.
- honismereti táborok
- Kárpát – Medence Fiataljainak Találkozója (nyaranta)
- madártani tábor
- rétes nap
- farsang – advent – szilveszter

Önkormányzati programok:

- néptánc bemutatók
- virágos falu mozgalom

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

- erdészet, kisvasút kirándulással
- egyház: kereszttelkedés, szent áldozás, bér málkózás, böjti napok: feltámadás, keresztút, templom kert és belső takarítás, ministrálás

Lakásotthonban:

- születésnapok – saját, barát, testvér, megünneplése, névnap ki szöntők – gyermek, felnőtt
- egyéni, családi hivatalos ünnepekre üdvözlerek küldése
- húsvétkor – részvétel a locsolkodásban tojásgurításban
- májusfa - állítás a lányoknál
- tavaszi hóvirág, barka, gyöngyvirág szedés
- erdei kerékpártúrák
- csoport kirándulások
- zászlók kihelyezése hazafias ünnepeken
- barátok látogatása, szülők, vendégek, vacsorameghívások

Külső intézmény:

- szabadidős szolgáltatásaiba való részvétel, disco, cirkusz, könyvtár, mozi Marcaliban, Kaposvár Pláza Mozi, koncert, színház, vásár, piac, bevásárló központok, McDonalds

Ráérő idő:

- házimunka, – kisállat gondozás, növényápolás, kerti munka
- baráthoz, felnőttöz látogatás
- bevásárlás
- társasjátékok

Intenzitásokat és irányukat tekintve:

Aktív:

- tanulás szorgalmi időben, művelődés szakkörben (fúrulya, kézimunka, ösztöndíj pályázatok)
- versenyre készülés pl, Tűzmadár- vers-és prózamondó verseny évente Nagyszakácsiban. Általános Iskola Mesztegnyő – mesemondó verseny, rajzverseny, pályázat, szaktárgyi versenyek, internetes versenyek, TDK-s versenyek
- adventi ünnepköröz kapcsolódóan. Életkortól és nemi érettség összetételtől függően Lucázás, közös vacsora a Faluházban az Idősek Klubjának tagjaival télapókor évente, polgármester meghívásával együtt.

Passzív:

- múzeum (honismereti) film, video, vendégség, klubest, író-olvasó találkozó
- Nemzeti ünnepek műsorainak megtekintése, részvétel a Művelődési Házban

Igyekszünk a terület adta lehetőségeket (szép természeti környezet, erdők, halastavak, kisvasút, sportpálya) figyelembe venni, de a közvetlen környezetünkbe is szeretnénk telepíteni gyümölcsfát, dísznövényeket, padokat, szalonnasütőt, sátrakat beszerezni a nyári élet körülményeihez, kerékpározni megtanítjuk a kisebbeket, hogy idővel közösen túrázhassunk, Akinek igénye van rá, járhat nyaranta úszni az iskola szervezésében, vagy táborozni választása alapján.

5.4. Egészségügyi és étkezési szolgáltatások

A lakásotthonokban biztosítjuk a napi ötszöri étkezést az életkornak illetve az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően. Gondoskodunk továbbá az orvos előírásainak megfelelő étkezésről. A helyes étrend összeállítása az egészséges táplálkozás alapja. Fontos a tervezési folyamat, melyet a lakásotthonok munkatársai a gyermekekkel közösen végeznek. A helyes szokások kialakításában a gyermekkel együtt történő étkezés az egyik legfontosabb követendő példa. A lakásotthonok, konyhakertje nevelési funkcióján túl az ételmezés minőségét is javítja. A megtermelt zöldségek, tartósított termékek/befőttek, savanyúságok/ értékét növeli, hogy a gyermekek is bekapcsolódjanak az elkészítésükbe.

Az egészségügyi alapellátást a falvak háziiorvosi szolgálatai biztosítják: háziorvos, védőnő, fogorvos. Szakorvoshoz Marcaliba, Kaposvárra utazunk. A lakásotthonokban a gyerekek személyi anyagában vezetik az egészségügyi füzetet (védőoltások, gyógyszerelés, diéta, kontrollvizsgálatok ideje)

A lakásotthonnak a gyermekvédelmi törvényben is előírt kötelezettsége, hogy gyermekek egészségi állapotát figyelemmel kísérje (rendszeres szűrés) és megszervezze részükre a szükséges egészségügyi ellátást.

A bekerült gyermeket, bekerülését követően el kell vinni a háziorvoshoz, hogy kártyáját leadjuk és megtörténhessen első orvosi vizsgálata.

Lehetőség szerint a gyermek otthonában keletkezett orvosi papírokat be kell kérni és ezt is el kell juttatni a háziorvosnak. (A gyermekjóléti szolgálat a Gysz-2 Gysz-4. számú adatlapokat megküldi a gondozási hely részére.)

Amennyiben a gyermek megbetegedik, gondoskodni kell arról, hogy a megfelelő orvosi kezelést megkaphassa, hogy eljusson az orvoshoz. A gyermek háziorvosa további szakvizsgálatra küldi a gyermeket, ezt biztosítani kell és a gyermeket felnőttnek kell elkísérnie a vizsgálatokra. A gyermeket a vizsgálatra, beavatkozásokra fel kell készíteni.

A gyermek orvosi vizsgálataihoz, műtétéhez csak a gyermek gyámja adhat hozzájáruló nyilatkozatot. Ezért a gyermek egészségi állapotában bekövetkezett változásokról a lakásotthon vezetőnek, értesíteni kell a gyámot. Az orvos utasításának megfelelő ellátást a gyermek gondozói biztosítják a gyermek részére. A gyermek gyógyszert csak az orvos utasítására kaphat, az előírt adagban. A gyógyszerek előkészítését a gondozó végzi, és ő adja a gyermeknek. A rendelt gyógyszereket a gyermek egészségügyi lapján nyilvántartjuk.

Fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést igénylő gyermek esetén a lakásotthon vezetője megszervezi, hogy a gyermeket gondozói rendszeresen meglátogassák a kórházban, illetve ha a kórház távol van, telefonon kapcsolatot tartsanak vele.

5.5. Napi életgyakorlat

A gondozás-nevelés elemei a lakásotthon mindennapi gyakorlatában a személyes kapcsolatokban válnak élővé. De mivel a lakásotthoni elhelyezés mégiscsak intézményesült ellátási forma, a napi életgyakorlatot átszövik a központilag megállapított vagy helyben kialakított szokások. A szabályozás szükségességének okai:

- A gyerekek életkorának megfelelő életritmus kialakítása

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

– Terápiás jelleg

A tevékenységek, a feladatok szabályos ismétlődő tevékenységének az a célja, hogy a gyerekek számára az időbeosztás szokássá váljon és a gyerekek előre tudják, mi fog történni velük az adott napon, így biztonságban érezhetik magukat, ami az ő esetükben rendkívül fontos.

A heti- és napirend tartalmi szempontjainak pedagógiai jelentősége is fontos: a gyermekeknek meg kell tanulniuk a testi gondozás, étkezés, tanulás, pihenés és munka módjait.

A gyermekek nevelési céljaink szerinti megváltozását, nevelését csak aktív részvételükkel végezhetjük el. Ez azt jelenti, hogy a nevelés alapvető eszköze a tevékenység. Ennek fő irányai:

- tanulás
- munka
- szabadidős tevékenység.

A napirendnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket megteremtse. Biztosítani kell a gyerekek gazdag, változatos tevékenységét, életkornak és szükségleteknek megfelelő váltakozását. A napirend rugalmas, így lehetőség van az előre nem tervezett események beillesztésére.

5.5.1. Személyes és környezeti gondozás

Nagy hangsúlyt fektetünk annak érvényesítésére, hogy a gyermekek értsék és elfogadják az ápolási-gondozási folyamat során velük történeteket. Megismertetjük, gyakoroltatjuk, felügyeljük, számon kérjük minden gyermeknél a saját személyükre vonatkozó higiénés gondozási teendőket.

A gyermekeket motiváljuk és felkészítjük arra, hogy a saját életkori szakaszukra jellemző önkiszolgáló feladataikat ellássák. Tudatosítjuk a gyermekekkel a mosakodás, fürdés, rendszeres napi fehérneműváltás jelentőségét, s megtanítjuk annak technikáját.

A gyermekeknek cselekvő mintát nyújtunk a közvetlen környezet rendezettségének folyamatos megőrzésével.

A lakásotthon felnőtt közössége (mintaadással, irányítással, a feladat pontos körülírásával, segítségnyújtással) fokozatosan, az életkorra és képességfejlődésre tekintettel megtanítja a gyermekeket a közvetlen környezetükre irányuló gondozási feladatok és önkiszolgáló tevékenységek (játékok elpakolása, ágyazás, ruhák összehajtása, rendrakás stb.) elvégzésére.

Az önellátó tevékenység területén megmutatkozó elmaradások, hiányosságok pótolása egyéni megközelítésű, fokozatosságot tartó, türelmes és megértő, a gyermek szemszögéből minél vonzóbb beavatkozást igényel.

Az önkiszolgálás, önellátás, öntevékenység biztos elsajátításához hozzárendeli az lakásotthon a mennyiségileg és minőségileg elégséges eszközkészletet és időtartamot.

5.5.2. Ruházat biztosítása, öltözködés formálása

A gyermekek ruházata teljességgel fedje le az évszakok, időjárási viszonyok, napszakok és tevékenységi formák szerint megkövetelt kívánalmakat. A ruházat összetételét, számszerű jegyeit úgy alakítjuk ki, hogy a gyermek öltözködése változatos, ízléses legyen.

A gyermekek öltözködésénél lehetőleg figyelembe kell venni a kor divatját.

A ruházati kollekció összeállításának, tisztításának és karbantartásának minden szakaszában közreműködő fél a gyermek: bekapcsolódik a döntések meghozatalába és a feladatok konkrét teljesítésébe.

A fiatal felnőttek önállóan hajtják végre az öltözködéssel kapcsolatos teendőket, ám a segítő tanácsainkra, ötleteinkre továbbra is számíthatnak.

A gyermekek felkészítjük, információkat adunk a az időjárási viszonyoknak megfelelő öltözködésről.

5.5.3. Házi és házkörüli munkák mintázatainak elsajátítása

A gyermekekkel, fiatal felnőttekkel próbáljuk megértetni, elfogadtatni, megszerettetni a házimunka célkitűzéseit, fontosságát, s érzékeltetni, megvilágítani a bekövetkező változások élvezeti értékét, gyakorlati hasznát. Tevélegesen munkájával követendő mintát szolgáltat felnőtt team azzal a szándékkal, hogy a háztartási teendők vállalása és ellátása váljon a gyermekek, fiatal felnőttek előtt természetessé és megszokottá.

A szakszemélyzet lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy segítséget nyújtsanak, együttműködjenek a háztartásvezetési teendők (pl. takarítás, ágyneműcsere, varrás, mosás, teregetés, vasalás, mosogatás, kertgondozás, apróbb javítások, karbantartás) ellátásában. A házimunkát közösen végezzük a gyermekekkel – ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a gyermekek külön feladatot kapjanak –, miközben bemutatjuk, elmagyarázzuk gyakorlásának módját. Az egyszerűbb feladatok teljesítésétől egyre felelősebb és összetettebb szerepkörbe helyezzük a fiatalokat, fiatal felnőtteket a háztartás szervezésében és vezetésében.

Például a kisebb javításokat (zárcsere, kerékpárjavítás, kertrendezés stb.) a felnőtt segítségével elsajátítják a fiatalok, majd e munkákat – a képességeiknek, érettségüknek megfelelően – önállóan végzik. A háztartási és házkörüli tevékenységek megosztásánál mérlegeljük az egyéni adottságok, képességek, lehetőségek és vállalások szempontjainak figyelembe vételével: olyan jellegű házimunka elvégzését bízunk a gyermekre, mely igazodik a gyermek életkorához, fejlettségéhez, képességeihez, amennyire lehetséges érdeklődéséhez, önkéntes választásához.

Akkor várjuk el, hogy a gyermek bekapcsolódjon valamely házi- vagy házkörüli tevékenység kivitelezésébe, ha annak teljesítésére a gyermeket aktuális pszichés állapota képessé teszi.

Azzal, hogy részesévé tesszük a gyermekeket, fiatal felnőtteket a házi és házkörüli munkák elvégzésének, fejlesztí az együttműködési és a kommunikációs készségüket, mozgáskoordinációjukat (stb.), segíti az önálló munkavállalásra való felkészülésüket.

A lakásotthonok egyedi gyakorlatának leírása.

Szívárvány Lakásotthon

A lakásotthonban élő gyermekeket egészséges életvitelre, helyes szokásokra neveljük. Figyelemmel kísérjük és megszervezzük számukra a szükséges egészségügyi ellátást, szűrést, feljegyzést készítnék gyógykezelésükről.

A személyes és környezetük higiéniájának elsajátítása különös figyelmet fordítunk. A személyi higiénia kialakítása során nagyon fontos a munkatársak személyes példamutatása is.

Szexuális felvilágosítást, egészségkárosító szokások veszélyeire való figyelem felhívást (dohányzás, alkohol, drog, korai szex). Egyéni beszélgetések, előadások (orvos, védőnő) segítségével oldjuk meg.

A tevékenykedtetési formák kiterjednek a háztartási munkára (takarítás, mosás, vasalás, ruhajavítás, főzés, mosogatás, kertészkedés, állatgondozás, barkácsolás).

A tevékenységeken keresztül célunk, egyéni motiváció kifejlődése, sikerélményhez juttatás, helyes önértékelés kialakítása, tehetséggondozás.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Az étrendek elkészítésébe bevonjuk a gyermekeket, törekszünk a változatosságra, évszakoknak megfelelő nyersanyagok (a saját termesztési zöldségek, gyümölcsök) felhasználására.

A lakásotthonban nevelkedők havonta koruknak megfelelő összegű zsebpénzt kapnak, amiről szabadon rendelkeznek.

A 10 évnél fiatalabb gyermekek a gyermekfelügyelő segítségével, előre megtervezve használja fel zsebpénzét, míg az idősebbek egy összegben kapják, meg és önállóan gazdálkodnak.

2012. 01. 01.-től a családi pótlék 100%-nak a személyre szóló felhasználásával az egyéni igényeket elégítjük ki, amelyről részletes nyilvántartást vezetünk.

A lakásotthonban a gyermekek alapvető jogait tiszteletben tartjuk, joguk van a nevelésük, oktatásuk, vallásgyakorlásuk kérdéseiben véleményt nyilvánítani.

Jogaik gyakorlásában gyermekönkormányzat működése van a segítségükre. Társaikat ők is tájékoztatják jogaikról, kötelességeikről és a jogorvoslati fórumokról.

A napi rendszeres tevékenységeket (időrendben) a napirend tartalmazza. A házirend összefoglalja, hogy a gyermekotthon munkatársai és lakói miként teljesítik egymással szembeni kötelezettségeiket, és hogyan érvényesíthetik jogukat, az együttműködésük kereteit, elvárt módját, valamint a fegyelmezési és jutalmazási módszereket is.

Az általános, a társadalom által elfogadott magatartás szabályokat leszámítva mind a jutalmazás, mind pedig a büntetés esetében a gyermek cselekményét önmagához, saját személyiségének állapotához igazítjuk.

NAPIREND

ISKOLA IDŐBEN

6.00	Ébresztő
6.00-6.30	Tisztálkodás, ágyazás
6.30-6.45	Reggeli, fogmosás, tízórai elkészítése
6.45-7.15	Takarítás, rendrakás
7.15	Indulás az iskolába
8.00-14.00	Tanórák, napközi (szakmunkások)
8.00-16.00	(ált.iskolások)
14.30-16.30	Haza érkezés a lakásotthonba
17.30-ig	Átöltözés, tanulás, korrepetálás, szakkörök
17.30-18.00	Szabadidő, játék, háztartási és kerti munkák
18.00-19.00	Vacsora, napi értékelés
19.00-20.00	Szabadidő
20.00-21.00	Fürdés, tanszerek, ruhák ellenőrzése, elpakolása
21.00-22.00	Szabadfoglalkozás, tv, társas játék, beszélgetés
22.00	Takarodó, villanyoltás:

HÉTVÉGÉN ÉS SZÜNIDŐBEN

8.00	Ébresztő
8.00-8.30	Tisztálkodás, ágyazás
8.30-9.00	Reggeli
9.00-10.00	Takarítás, bevásárlás
10.00-13.00	Ebédfőzés, kerti munka, játék

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

13.00	Ebéd
13.00-14.00	Háztartási munkák, mosogatás, rendrakás
14.00-19.30	Szabadidő, kirándulás, játék
16.00	Uzsonna
20.00-21.00	Fürdés, szabad foglalkozás a lakásban
22.00-22.30	Takarodó (vasárnap 22 órakor)

Pitypang lakásotthon

- személyes higiénia: korosztályának megfelelő követelmények alapján
- önkiszolgáló munka folyamatának technikája elsajátítása (öltözködés, tisztálkodás elsajátítása)
- étkeztetés: napi ötszöri étkezés biztosítása:
 1. napközi
 2. lakásotthon
 3. hétvégén mindenkinek
 4. utógondozói ellátottaknak napi háromszor

Étrend készítése közös munka a gyerekekkel, egyéni igények figyelembevételével, anyagszükséglet összeállítása, közös vásárlások szervezése, tapasztalatszerzés.

- Egyéb feladatok ellátása:
 1. napi bontásban kifüggesztve a tevékenységek listája, a felelősök megjelölésével
 2. hétfégi nagytakarítási rend
 3. kerti munkák feladatainak meghatározása életkor szerint
- ruhagondozás:
 1. a felelős gyermekfelügyelő közösen varrja, javítja a ruhákat, tanítva a gyereket a technikákra (gombvarrás, vasalás, ruhahajtogatás)
- tanulmányi munka: délutáni tanulás szervezése:
 1. alsó tagozatosok a napköziben
 2. felsősök 15-17 óráig nevelői segítséggel és ellenőrzéssel a lakásotthonban
 3. szakiskolások önállóan, egyéni ellenőrzés mellett
 4. hiánypótlás hétvégén, alsó, felső tagozatnak
 5. iskolai korrepetálás heti egy alkalommal
 6. fejlesztő pedagógus rendszeresen

Gondozók és gyermekek együttműködésének koordinálása

Három-három gyermek tartozik szorosabb kötődéssel és felelősséggel egy gyermekfelügyelőhöz, aki gondoskodik:

- a ruházat pótlásáról, javításáról, tisztán tartásáról, egyéni öltözködés és stílus alakításáról
- vezeti az élettörténet könyvet
- napi kapcsolatot tart az óvodával, iskolákkal, kirándulás, szülői értekezlet, stb...

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- kezeli és irányítja a zsebpénz felhasználását (6-14 éves korig)
- szervezi a név és születésnap megünneplését
- vezeti és ellenőrzi a egyéni felszerelések nyilvántartását és leltárát

Napirend

Szorgalmi időben:

- Reggeli tevékenységek:
 - Ébresztő: 5 - 6,30 között egyéni igényeknek megfelelően
 - 5-től 7,30-ig reggeli
 - Önkiszolgáló munka, takarítás
 - Indulás az iskolába
- Iskola: 8-tól 13 óráig
- Érkezés az iskolából:
 - 13-tól 15 óráig
 - Ebéd: érkezések sorrendjében
 - Aktuális házimunkák elvégzése
 - Beszámolók az iskolában történetekről
 - Ellenőrzők bemutatása
- Tanulás:
 - 15,30-tól 17,30-ig
 - Felsősök, szakiskolások
 - 16,30-kor óvodások, alsósok érkezése
 - 16,30-kor uzsonna
 - Házi feladat ellenőrzés alsó tagozatnak
- Szabadidős tevékenységek közös szervezéssel
 - Játék, kerti munka, játszótér,...
- Vacsora: 18,30-tól 19-óráig vacsora
- Esti önkiszolgáló munka:
 - 19-től 20 óráig takarítás, fürdés, szekrényrendezés, tanszerek előkészítése, ruhák előkészítése
- Esti szabadidős tevékenységek:
 - 20-tól 21-ig memoriterek tanulása, játék, tv-nézés, internet használat
 - Takarodó: 21,30-kor

Hétfégi, iskolaszüneti napirend:

- Reggeli tevékenységek:
 - Ébresztő: 9 óráig egyéni igényeknek megfelelően
 - 9-től 9,30-ig reggeli
 - Önkiszolgáló munka
 - Nagytakarítás a beosztás szerint: 9,30-12,30 között
 - Bevásárlás
 - Főzés, konyhai segédkezés beosztás szerint
 - Nagyoknak ruhamosás
- Ebéd:
 - 12,30-13 óra között közös ebéd
 - 13-tól 14 óráig aktuális takarítás

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Szabadidős tevékenység:
14-18,30 között
csendes pihenő ovisoknak
kimenő egyéni igények szerint
játszótér
kirándulás a faluban, szalonnasütés, növénygyűjtés
foci, sportok
- Vacsora:
18,30-19 között vacsora
Aktuális takarítás
- Esti önkiszolgáló munka
19-től 20 óráig
- Esti szabadidős tevékenységek:
20-tól 21-ig játék, tv-nézés, internet használat
Kimenő: disco
Takarodó: 22-kor

Napsugár Lakásotthon

- Törekedjünk a szokásrendszer egységes elsajátíttatására, működtetésére, begyakoroltatására- figyelembe véve az életkori sajátosságokat, vagy szükségleteket.
- Életgyakorlat része a napi program közös megbeszélése, esti értékelése, tekintettel az egyes gyermekek önértékelésére is. (Fotel, vagy karfa kiemelt módszerének alkalmazása)
- Biztosítsuk a napi ötszöri étkezést (iskolában, szorgalmi időben tízórai, ebéd, uzsonna formájában) reggelit, vacsorát itthon, míg hétvégeken, ünnepeken itthon étkeztessük a gyermekeket. Figyelünk az étrendek változatosságára, előírt életkornak megfelelően anyagmennyiségre, évszakok jellegzetességeire, ünnepekre, kívánságaikra.
- Az étlapokat a havonta összegyűjtve tároljuk. Tervezésükben havonta más-más felnőtt vesz részt a gyermekekkel együtt. Természetesen, ahogy a lakásotthon egyéb területein, úgy a főzésben, előkészítésében, a terítésben, mosogatás rendrakás folyamatában felelős rendszer határozza meg a részvételt hetente, hogy mindenre kiterjedjen a figyelmünk. A feladatok vállalása munka fajtánként változik, életkornak, nehézségi foknak megfelelően. Kifüggesztjük hét elején a faliújságra.
- A szabadidős, őszi-téli, tavaszi-nyári szüneti programok tervezettek. Transzparenszen rögzítve, kiírjuk a különböző tevékenységi formákat (akár egyénre szabva is pl.: nyári gyakorlat, tábor, edzés, főzőcske stb.)
- A ruhák, cipők megfelelő gondozása, karbantartása a napirend része, de az eszközök biztosítása előzetesen történik.
- Ellenőrizzük a személyi higiéniát, betegség esetén kísérjük figyelemmel a patikaszerek pontos dózísát. A személyes higiéné kialakítása, önállósulása,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

ellenőrzése az életkor előre haladtával bővül. Igyekszünk elérni, hogy a megfelelő életkorra a gyermek egyedül végezze egészségügyi tevékenységét, körmeinek ápolását, takarékosan bánjon a vízzel, szappannal, fogkrémmel, cipőkrémmel, ollóval, samponnal, és ismerje meg a zokni, alsónemű kimosásának, lakás rendjének, polcai, tanszerei, környezet fokozatos rendben tartásának, szépítésének igényét. Vegye észre, ha nemének nem megfelelő a forma a szín, alkat, stb.

- Gyarapíthassák személyes tárgyaikat, biztosítsuk azok megfelelő elhelyezését.(Észszerűség a térkihasználásban). Kerüljék a céltalan csere- beréket, becsüljék a közösség és az egyén tulajdonát egyaránt.
- Gyermekünknek fényképalbuma, a 2010. évtől pedig élettörténet naplója van, melyet a gyermekfelügyelő és a gyermek közösen készít.
- A gyermekek részt vesznek az érdekképviselői fórumaik munkájában, melyhez a nevelő nyújt segítséget.
- Mutassunk, gyakoroljunk új praktikákat, játékokat, nevéssünk velük sokat!
- A gondozott gyermekeket és fiatalok a t 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 82 §-a szerinti mértékben havi zsebpénzzel látjuk el. Felhasználásáról a gyermek által kijelölt célokról, a megbízott gyermekfelügyelő segítségével havonta döntenek. A zsebpénzek, családi pótlék 50%-ának felhasználása tervezett, céltudatos, segítséggel irányított .

Napirend

Hétköznapiakon, szorgalmi időben (alkalmazkodva a gyakorlatra kollégiumba, munkába, iskolába indulókhoz)

6.00- 7.30	Ébresztő, reggeli, önkiszolgáló tevékenységek (bolti bevásárlás, reggeli készítése, lakás rendjének helyreállítása, indulás az autóbuszra)
7.30-8.00	Indulás az általános iskolába, a lakásotthon bezárása
8.00-16:30	Iskolai elfoglaltságok, tanítás , étkezés, tanulószoba, szakkörök, korrepetálás, felzárkóztatás
16.30- 18.30	Érkezés az iskolából, a gyermekek személyes fogadása, a nap megbeszélése. Szabadidő, tanulás, ház körüli tevékenységek. (Fodrászat, sport, megbízások, besegítés a vacsora elkészítésébe, önálló munka stb.)
18.30	Vacsora

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

19.00- 21.30	Esti takarítás, környezet rendezése, beszélgetés egyénileg kis csoportokban, olvasás, televíziózás, sport, edzés, tanulás, annak ellenőrzése szükség szerint
22.00	Villanyoltás, pihenés

Napirend

Ünnepnapokon, hétvégeken, szünetekben

8.00- 9.00	Folyamatos felkelés, önállóan végzett egészségügyi tevékenységek. Besegítés a reggeli elkészítésébe, terítés. Állatgondozás. (Cica, baromfiak)
9.00	Reggeli
9.30-12.30	Délelőtti egyéni és csoportos elfoglaltságok. Istentisztelet, televíziózás, zenehallgatás, játék, házban végzett tevékenységek. Takarítás, mosás, vasalás, segítség a főzésben, sütésben. Terítés. Ház körüli tevékenységek, udvar, utca takarítása, növényápolás, kerti munka.
12.30-13.00	Ebéd
13.30 -19.00	Háztartási tevékenységek, takarítás, bútorápolás, mosás, vasalás. Szabad és csoportos foglalkozások életkortól és szándéktól függően. Uzsonna 16:00 körül. Visszatázas a kollégiumban (szorgalmi időben). Kirándulás, engedélyezett kimenő, zenehallgatás, televíziózás, újságolvasás, kerékpározás. Vacsora elkészítése, terítés.
19.00-19.30	Vacsora
19.30-22.00	A lakás kitakarítása, egészségügyi tevékenységek személyenkénti ellenőrzése (haj, köröm, másnapra ruházat előkészítése). Fehérneműk, zoknik mosása Csendes tevékenységek: olvasás, beszélgetés, mese, rajzolás, társasjáték. Késői televíziózás lehetősége egyeztetés alapján
22.00 -	Villanyoltás, pihenés

5.6. Jutalmazás, büntetés

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

A jutalmazás és büntetés (kedvezménymegvonás) egyes módszereinek alkalmazását az egész személyiségre kifejtett hatását nézve kell alkalmazni.

Maximális igyekezettel és hatékonysággal törekszünk kiaknázni, előtérbe helyezzük az elismerésben, jutalmazásban, megerősítésben rejlő személyiségfejlesztő és korrekciós lehetőségeket.

A dicséretet, jutalmazást kiváltó tevékenység nyomán a gyermek figyelmét felhívjuk a megtett cselekvés után fellépő egyéni vagy közösségi örömré, haszonra, előbbre jutásra. Külön értékeljük az egyénileg vagy közösségben kifejtett teljesítményeket.

A gyermeknek minden olyan elfoglaltságában, tevékenységében bátorítást adunk, amely a gyermek személyiségfejlődésére nézve kedvezően hat.

Megítélni és elutasítóan értékelni kizárólagosan a gyermek (vagy a szülő) tettét, cselekedetét lehet, de sohasem a személyét.

A számonkérést, neheztelést, szankciót, kedvezménymegvonást olyan eszközöknek tekintjük, amelyek csak korlátozott eredményességgel képesek rávezetni a gyermeket, fiatal felnőttet a megkövetelt viselkedés betartására.

A felelősségre vonáshoz kapcsolódóan segítő célzatú, terápiás hatású beszélgetést folytatunk a gyermekkel az elkövetett cselekmény súlyának, következményeinek megvilágítása, tudatosítása, helyreállítása érdekében.

Az érzelmi-támogató, problémafeltárási- és kezelő segítő beszélgetéseknek zavartalan körülmények között, bizalmas interaktív szituációban kell lefolynia.

A lakásotthonban folyamatosan és rendszeresen fejleszteni kell a gondozott gyermekek és fiatalok értékelési érzékenységét. Törekedjünk arra, hogy gyermekeik érzékennyé váljanak a nonverbális megerősítésre vagy elmarasztalásra is (pl. a helyeslő bólintásra, mosolyra, vagy a helytelenítő fejcsóválásra, szemöldök ráncolására). Továbbá a szóbeli megerősítésre és az elkövetett hiba egyszerű megállapítására.

A házirend megállapíthat, sok esetben meg is állapít magatartásszabályokat. Ezek csak akkor nyerik el értelmüket, ha a gyermek tudja, hogy milyen teljesítmény érdemel elismerést, dicséretet, jutalmat és azt is, hogy a megállapított magatartásszabályok be nem tartása milyen következményekkel jár. Azaz a házirendnek tartalmaznia kell a jutalmazás rendszerének elemeit és a büntetések alapvető formáit is.

A gondozott gyermekek és fiatalok egyéni különbségét figyelembe véve minden sikeres teljesítményt meg kell erősíteni. A kiemelkedő teljesítmény nagyobb elismerést érdemel. A jutalmazás fokozatait, azt, hogy milyen teljesítményért jár *elismerés, dicséret, jutalom* a gondozott gyermekek és fiatalok bevonásával szükséges kialakítani.

A jutalmazásoknak (csakúgy, mint a büntetéseknek) következetesnek kell lenniük. A jutalmazás folyamán kerülni kell a kivételezést.

Az általános, a társadalom által elfogadott magatartásszabályokat leszámítva mind a jutalmazás, mind pedig a büntetés esetében a gyermek cselekményét önmagához, saját személyiségének állapotához szükséges igazítani.

Mind a jutalmazásnál, mind pedig a büntetésnél figyelembe kell venni az úgynevezett summázódási törvényszerűséget. Ez azt jelenti, hogy a jutalmazó- és a büntetőeljárások hatása összegződik az egyénben. A sorozatos jutalmazást a gondozott gyermekek és fiatalok sikerélményként élik át, a büntetések hatása kudarcélményben összegződik. Arra kell törekedni, hogy arányukat tekintve a jutalmazások gyakoribbak legyenek, mint az elmarasztalások.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

A büntetés célja a helytelen cselekedet megakadályozása, elvárásaink komolyságának éreztetése.

A büntetés alkalmazásánál a következőket kell szem előtt tartani:

- A büntetés nem lehet öncélú, kollektív, megszégyenítő, nem sértheti a gyermeki jogokat. Nem büntethetünk szeretetmegvonással, megfélemlítéssel. A büntetések kiszabásakor azt is figyelembe kell venni, hogy a lakásotthonban elhelyezett gyermekek és fiatalok többsége traumatizált; magatartási normái, adaptációs készségei hiányosak, csökkentek vagy torzultak. Ezért a büntetésre nem úgy reagálnak, mint a családi környezetben élő gyermekek. A gyakori büntetés szorongást kelt. A szélsőséges büntetésen alapuló nevelés pedig agresszív modellként is szolgálhat. Az erős büntetés rombolja a gondozott gyermekek és fiatalok önbizalmát, ösztönző hatása a kellő intenzitású büntetésnek van
- A helytelen magatartás megszüntetésének nem egyetlen és nem mindig a legcélravezetőbb módja a büntetés.
- A büntetés legyen kapcsolatban azzal miért kapta, hasson annak következményeként (pl.: kirándulás közben rosszul viselkedik, következő alkalommal nem megy, ez legyen a büntetés, ne pedig az, hogy nem nézhet TV-t).
- A büntetés hatékonysága függ az időzítéstől, az intenzitásától, a következetességétől és a nevelő-nevelt kapcsolatától. Ezek szerint hatékonyabb a büntetés, ha időben nem válik el a cselekménytől, megelőzni kívánja azt, vagy akkor következik be, amikor még zajlik a szabályszegés, vagy pedig közvetlenül azt követi. A büntetés intenzitását tekintve azt szükséges mérlegelni, hogy milyen büntetési forma az, amelyik az adott növendék számára, az adott cselekményt tekintve se nem túl erős, se nem túl enyhe. A következetesség követelménye azért fontos, mert ha gyakran előfordul, hogy egy bizonyos normaszegés időnként büntetést von maga után, vagy, hogy az egyik nevelő elmarasztalja, a másik pedig nem, akkor a gyermek nem tudja kiszámítani, hogy mikor követ el kihágást. Végül a büntetés hatékonysága nagymértékben függ attól is, hogy milyen kapcsolatban van a gyermek azzal, aki büntet. A jó érzelmi kapcsolat elősegíti a büntetés hatékonyságát.
- A büntetés után tekintsük befejezettnek az ügyet
- Legyen elég jutalmazási alternatívánk és próbáljunk úgy büntetni, hogy a jutalmakból vonunk meg.
- A büntetés nem lehet alapvető jogok megvonása: pl. nem lehet a kimenő megvonása. Viszont lehet a kimenő idejét rövidíteni, másképp strukturálni a gyermek fejlődése érdekében.

5.7. Esetkezelő szolgáltatások

Az esetkezelő szolgáltatások általános célja az, hogy segítsünk a gyermeknek megérteni és feldolgozni mindazt, ami vele és családjával történt, ami a gyermekotthoni elhelyezéséhez vezetett. Segítség a szülőknek és a gyermekkel kapcsolatot tartó más családoknak is abban, hogy egymás segítségére lehessenek problémáik kezelésében. Fejlesszük a gyermek önismeretét és problémakezelési készségét.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Az esetkezelő szolgáltatások részben a lakásotthonon belül, részben külső együttműködőkkel valósíthatók meg. Megtervezésük alapja a gyermek problémáinak a problémakezelési készségei, kapcsolatai, lehetséges informális és formális társas támogató rendszere szerinti mérlegelése. Megvalósítása minden esetben egyéni megoldást igényel.

Az esetkezelő szolgáltatások főbb lehetséges „operatív” céljai:

- az elhelyezést kiváltó okok megértetése, a családi problémák földolgozása,
- képesség kialakítása a stressz kezelésére,
- a személyes célok megalapozása és a jövő tervezése,
- a személyes döntéshozatal képességének kialakítása,
- pozitív, erőt adó kapcsolatok formálása a családdal, a kortársakkal és másokkal,
- foglalkozás speciális problémákkal,
- a másik nemmel kapcsolatos magatartás kialakítása,
- tanácsadás a szülőknek és más családtagoknak.

5.7.1. Megfelelés a gyermek individuális szükségleteinek

A szolgáltatott ellátás a lakásotthonok gyermekközössége, általános szükségleteinek, igényeinek kielégítésén túl előtérbe helyezzük a gyermekek individuális szükségleteinek biológiai, pszichológiai és szociális vetületeit.

A személyes ünnepnapokon az érintett gyermeket felköszöntjük és gondoskodunk, az ünnepi rituáléről (pl. ajándékozás), s arról hogy az ünnepi rituálé során lehetőleg realizálódjon a gyermek – teljesíthető – várározása, vágya.

A mindennapi döntési helyzetekben a gyermek és a fiatal felnőtt szempontjait, törekvéseit, amiben és amennyire csak lehetséges, érvényesítjük, figyelembe vesszük.

Érésével, fejlődésével arányosan fokozatosan emeli a felnőtt team a növekvő gyermek szabadságfokát, a szabályok és határok mérlegelésében és kijelölésében.

Környezete felfedezésében, kíváncsiságának kiélésében, önmaga kipróbálásában, önállósodási törekvései, kreatív aspirációi fejlődésében a gyermekhez engedékeny nevelési attitűddel viszonyulunk.

Passzív eszközökkel (az elérhetőség biztosításával, meghallgatással) és aktív technikákkal (érdeklődéssel, felméréssel, fórumbeszélgetésekkel) hívjuk elő a gyermekek, fiatal felnőttek véleményének kifejtését. Álláspontja megfogalmazása mellett inspiráljuk a gyermeket és fiatal felnőttet, hogy változtatási elképzeléseit kérésekbe és javaslatokba formálja.

A gyermek, fiatal felnőtt szerep- és felelősségvállalását a személyét érintő döntéshozatalban kívánságainak, ajánlásainak (és belátási képességének) tekintetbe vételével teljessé teszi a lakásotthon.

A gyermek élhet azzal a lehetőséggel, hogy – ha pszichés és szomatikus egészsége engedi – érzelmi támasznyújtással kísérve, mentálisan felkészítve közreműködhet az elhelyezési értekezleten, felülvizsgálati tárgyaláson, esetkonferencián.

Tudatosítjuk a gyermekekben és fiatal felnőttekben alapvető jogait, jogosultságait és a panasztétel alternatíváit.

5.7.2 Lelki, érzelmi támasznyújtás

A gyermekkel – életkora és személyiségi állapota szerinti mélységben és módon – célirányos beszélgetéseket folytatunk azzal a szándékkal, hogy a gyermek ismerje, megérthesse, jelenleg miért nem lakhat együtt a szüleivel, mi az oka annak, hogy gyermekotthonba került,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

nevelésbe vétele, gondozási helyzete mit jelent, milyen következményeket eredményez, előreláthatólag mennyi ideig tart a gyermekotthoni elhelyezése, ez kiktől és milyen feltételektől, tényezőktől függ.

Alkalmazzuk az értő figyelem, a gyakori metakommunikatív megerősítés, a helyzetmegértés és jövőtervezés segítő eszközeit.

A gyermekek és fiatal felnőttek mindennapjai során érzékeltetjük az érzelmi közelséget és elfogadást, az óvó-védelmező hozzáállást, a segítőszándékot, az érdeklődést.

Elegendő időt és erőfeszítést szánunk a kizárólag páros – felnőtt-gyermek – helyzetekben átadható figyelemre és odaadásra, törődésre.

Ahogy a munkatársaknak kell a szupervízió, úgy a gondozott gyermekeknek és fiataloknak is szükségük van lelki támogatásra, olykor külső segítségnyújtásra. Éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk például a lakásotthonok és az egyházak kapcsolatait. De ezen kívül is elérhetővé kell tenni a gondozott gyermekek és fiatalok számára, ha úgy érzik, hogy problémáikra a lakásotthonon belül nem kaphatnak megfelelő választ, vagy ha olyan gondjuk van, amit szívesebben osztanának meg kívülállókkal, kapcsolatba léphessenek a lelki segélyszolgálatok valamelyikével. Az országban sok helyen működnek már lelki segély telefonok, a munkatársak tegyék a lehetőségeket ismertté a növendékeik számára faliújságon és egyéb, helyben szokásos módokon.

A legismertebb országos lelki segély telefonok: a „Kék vonal” Gyermek- és Ifjúsági Telefonszolgálat (06-80-505-000) és a Kapocs Ifjúsági Önszolgálat (06-1-251-7266/120, 06-1-343-0708).

5.7.3. Pszichés problémák terápiája

Teljes odaadással bízunk a lakásotthoni kollektíva a gyermekek személyiségfejlődési és életvezetési zavarainak reverzibilitásában, abban, hogy felnőttkori életesélyeik növelésében, későbbi életszínvonaluk emelésében sorsdöntő szerepet vállalhatnak.

Szakértői alapossgú megfigyelésekkel és vizsgálatokkal informálódunk arról, hogy a gyermeket milyen jellegű és természetű biológiai, pszichológiai és szociális ártalmak, hiányállapotok, bántalmazások, traumák, veszteségek érték. A gyermek pszichés megnyilvánulásaiban, magatartási formáiban, reakcióiban megnyilvánuló fejlődési zavarokat, eltéréseket információként értelmezzük (pl. a szociális képességek, ismeretek hiányának), a pszichésen sérült személyiségű, problémákkal küzdő gyermek jelzésszerű, figyelemfelhívó, segítségkérő reakciójának tekintjük.

A gyermek pszichés sérüléseinek gyógyítása egyéni terápiás terv szerint történik.

Az egyes szakmák képviselői (pl. orvos, pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, pszichiáter, szociális munkás) által elkészített részterületi problémaprofilok ismerete mentén, a gyermek napi életgyakorlatának szerves részeként veszi kezdetét az lakásotthonban a sérülésspecifikumokat megcélzó, egymással összefüggő, komplementer beavatkozási módszerekből álló egyénre szabott terápiás terv megvalósítása.

Törekszünk a gyermekek pszichés fejlődésének problémáit minél pontosabban látni, felfedezni, s a kiváltó háttértényezőket, a feltételezhető ok-okozati összefüggéseket megérteni. Valamennyi lelkében (de gyakran testében is) meggyötört, sérült, megbántott gyermek a történetek, sérelmek feldolgozásához, az emocionális biztonságérzet visszanyeréséhez erőt meríthet a szakszemélyzet törődéséből, kitüntetett odafigyeléséből, kedvességéből, a régi és új kapcsolatokban, elfoglaltságokban rejlő örömforrásból és sikerélményből. A gyermekvédelmi elhelyezést megelőzően elszenvedett (ismétlődő és

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

elhúzódó) krízisek, traumák, tartósan megtapasztalt pszichoszociális deficit, veszteségélmények következtében kifejeződő pszichés-érzelmi, organikus-fiziológiai és magatartásbeli-alkalmazkodási zavarok enyhítésére, illetve megszüntetésére különféle terápiás módszereket alkalmazunk.

A leírt – dokumentált – sérülés- és problémaprofilit speciális terápiás kezeléssel, módszerintegrációt igénylő esetekben terápiás eljárások kombinációjával korrigáljuk.

A különböző intervenciós módszerek, technikák, terápiás megközelítési módok, eljárások összehangolt (párhuzamosan ható, előfeltételező, kiegészítő jellegű, egymásra épülő) alkalmazását nyújtjuk.

A személyiségfejlesztés tervezése és gyakorlata átöleli a gyermek egész személyiségstruktúráját, de megkülönböztetett figyelmet és erőforrásokat fordít a diszfunkcionális, illetve hiányos részterületekre. A lakásotthonba helyező intervenció következményeként jelentkező traumás veszteségek (önbecsülés és kontrollérzet sérülése, a gyermekvédelmi beavatkozás stigmatizációja, a gyermek kényszerű elhelyezése otthonából, kiszolgáltatottság érzés, elszakadás a megszokott környezettől, személyektől, normáktól stb.) meggyászolásában támaszt nyújtunk a gyermekeknek (és szüleiknek). Az előéletében bántalmazásnak kitett gyermekeket haladéktalanul hozzásegítjük a történetek érzelmi tartalmú feldolgozásához, s a következményes ártalmak csökkentéséhez. A gyermek korosztályától idegen, túlzott mértékű vagy traumatikus élményekből gyökerező félelmek feloldására megoldási-cselekvési tervet dolgozunk ki. A gyermekek azonnali beavatkozást igénylő viselkedései reakcióinak (pl. éjszakai felriadás vagy öngyilkossági kísérlet) kezelésére előre kimunkált intézkedési-cselekvési tervet követve járunk el.

A figyelem- és tanulászavarral, impulzivitással, hiperaktivitással, észlelési és koordinációs nehézségekkel küzdő gyermek megkülönböztetett bánásmódban, figyelemben, nevelésben részesül. A hiperaktív gyermek gondozása, fejlesztése során bizonyos teendők és kommunikációs elemek a feladat végrehajtás, foglalkoztatás, irányítás, jutalmazás, büntetés, változás előkészítés kapcsán nagyobb hangsúlyt kapnak. A gyermek motoros nyugtalanságának és tanulási zavarainak, gondjainak megértésében, tolerálásában és a megfelelő viszonyulási, reagálási mód kiválasztásában, illetve gyakorlásában segítséget nyújtunk a szülőknek, családtagoknak.

Látens segítségkérő jelzésként, s ebből kifolyólag segítségnyújtást igénylő helyzetként értékeljük, ha a gyermek obszcén szavakat használ, hazudozást, lopást, agressziót, szexuális zaklatást, szexuális szabadossgot, szeméremszérvő magatartást követ el, csavarog, alkoholt és/vagy kábítószer fogyaszt.

A személyiségzavarokat mutató (nehezen megközelíthető) gyermeket olyan tevékenységbe vonjuk be, ahol értékes, pozitív, kíváncsi tulajdonságai megnyilvánulhatnak, dominálhatnak, ahol teljesítménye elismerést vált ki, amiben könnyen sikerélményhez (kompetenciaélményhez) juthat.

Az engedély nélküli távozás, távolmaradás jelzéséhez, körülményeinek felderítéséhez, a gyermek felkutatásához előre meghatározott szempontokra kitérő eljárási rendet alkalmaz a lakásotthon. Az engedély nélkül eltávozott, vagy az előírt időben vissza nem térő (szökésben lévő) gyermeket a gondozási hely illetve a gyermekvédelmi gyám – amennyiben a feltételezett tartózkodási helyéről információkkal rendelkezik – megkísérli visszaszállítani. Emellett a gyermek mihamarabbi felkutatása érdekében, amennyiben az érintett 14 éven aluli, vagy betegsége, fogyatéka, pszichés problémái miatt különösen kiszolgáltatott helyzetbe került (mivel nem tud magáról gondoskodni, rosszul tájékozódik, veszélynek teheti ki magát stb.), haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül a lakásotthon megkeresi – s az előírt módon tájékoztatja – az illetékes rendőri szervet. A szökés jelenségét az indítók, indítékok

azonosításával, megértésével, s az előidézésben szerepet játszó tényezők kioltására, kompenzálására tett beavatkozásokkal, kreatív intézkedésekkel kíséreljük meg kezelni.

A szökést kiváltó okok megszüntetésére tett intézkedésekkel egyidejűleg lépéseket teszünk az esetleges traumás következmények feldolgozására.

A szenvedélyfűggésben, szenvedélybetegségek kapcsán valamilyen szinten érintetté vált gyermek (fiatal felnőtt) felé kinyilvánítjuk segítő szándékunkat, ugyanakkor az erre felkészített szakember beszélgetéssorozatot folytat a gyermekkel, amelyben kitér a kiváltó okok feltárására, a megoldási alternatívák, javaslatok kidolgozására, az értékrend, önismeret, önbecsülés megerősítésére, alternatív cselekvések választására, a kezelés, gyógy mód lehetőségeinek megismertetésére.

A lakásotthon feltérképezi és bevonja a gyermekek pszichés ellátásába, gyógyításába a szűkebb és tágabb társadalmi környezetben fellelhető, elérhető intézmény- és szakemberhálózathoz nyerhető terápiás forrásokat.

5.8. Családokkal való kapcsolattartás szülői kompetencia növelése

A lakásotthon szakmai közössége érti, elfogadja és vallja, hogy családtámogató szakember-teamként küldetésük – a gyermekek és a szülők (más családtagok) közreműködésére és aktivitására építve – a családi-rokoni kapcsolatrendszer, egység, működési egyensúly mielőbbi helyreállítása.

Empátiával, az autonómia és kompetencia tiszteletét kifejező attitűddel, a kívánt változtatási aktus(ok) teljesíthetőségében bízó magatartással viszonyulunk a gyermek családjához, szüleihez.

A gondozott gyermek élettörténetében, szükségleteiben, szokásaiban a származási családot szakértőnek tekintjük.

A nevelésbe vételt megelőzően összegyűjtött segítő-gondozó tapasztalatokat, családgondozói eredményeket, a sikeres és kudarcos beavatkozások tanulságait kiinduló támpontként kezeljük, s használjuk, hasznosítjuk a családtámogató gyakorlat beavatkozási céljainak és lépéseinek tervezésénél.

A beutaló gyámhivatali határozatban feltüntetett, a gyermek védelmének és rehabilitációjának szolgálatában meghatározott kapcsolattartási rendelkezéseket betartja és betartatja az lakásotthon.

A kapcsolattartásra jogosult szülővel, családtaggal éreztetjük, hogy döntően fontos, központi szereplő a gyermek sorsának rendezésében, és helyettesíthetetlen, pótolhatatlan kulcsszemély a gyermekéről történő gondoskodásban.

A gyermekkel kontaktusban álló szakembercsoport szoros személyes segítőkapcsolatot épít fel és működtet a gyermekek családtagjaival. Tudatja a szülőkkel az intézmény, hogy a lakásotthon egésze, s az egyes szakterületekhez tartozó segítő által nyújtott szolgáltatások mit takarnak, hol húzódnak a felelősség- és kompetenciahatárok, mi az, ami elvárható és számon kérhető.

Amellett, hogy részletes képet festünk a gyermekeket és családjaikat megillető jogokról és lehetőségekről, a szülőkkel, más családtagokkal világosan láttatjuk a követelmények, elvárások és szabályok rendszerét is. Kontrollálni kell, hogy a gyermek és szülei valóban értik-e, miért került sor a gyermekvédelmi gondoskodás elrendelésére, milyen okokból és célzattal, minek reményében.

Érzelmi segítséget nyújt a szülőnek a lakásotthon felnőtt közössége ahhoz, hogy a gyermekétől való kényszerű elszakadás traumáját feldolgozhassa. Mind az eredeti családot, a közelebbi és távolabbi családtagokat, rokonokat, mind a gyermeket erősítjük abban, hogy

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

megtalálják kapcsolatuk értékét, erejét, erősségét. A kötődések kialakulását pszichés támasznyújtással előkészíti, mélyíti és szociális eszközökkel menedzselni a lakásotthon annak jegyében, hogy az egymásra találások, a meg sem történt, megszakadt vagy meggyengült családi találkozások létrejöhessenek, megújuljanak. Ahhoz, hogy a gyermek-szülő, gyermek-testvér kapcsolat magas fokú érzelmi töltete ne csökkenhessen, az együttlétek tervezésénél a gyermek és családja igényeit kell alapul venni.

Tisztázzuk és meghatározzuk a szülővel, gyermekkel a kapcsolattartás célját és módját, a hozzá fűződő elvárásokat, majd a segítő szolgálatoknak e célkitűzések teljesülése érdekében teendő vállalásait. Segítjük a gyermekeket és szülőket abban, hogy a kapcsolattartás technikai jellegű (a találkozás helyszíne, időpontja, módja stb.) kérdései egyértelmű és kiszámítható legyen a számukra.

A lakásotthon olyan elfogadást sugárzó helyszínt biztosít a családtagok, rokonok látogatásaihoz és a hosszabb együttlétekhez, ahol kibontakozhatnak intim, örömteli, de sokszor fájdalmas beszélgetések, s ahol lehetőség van a pszichés terhek, feszültségek oldására.

A gyermek és családja közötti közvetlen információáramlást kiegészítjük közvetítő interakciós csatorna beiktatásával: minden lényeges információ, hír jusson el a gyermek helyzetéről, körülményeiről, változásairól, fejlődéséről, teljesítményéről a származási családhoz és viszont. Lépéseket teszünk annak elérésére, hogy a szülő megismerje gyermeke lakókörülményeit, átlassa mindennapi életgyakorlatát, minél nagyobb szeletét érzékelhesse gyermeke napi tevékenységeinek. A gyermekeket és szüleiket érintő kapcsolati és kommunikációs viszonyok tényszerű jellemzőinek alakulását, változási tendenciáit, kiugró eseményeit – mivel nélkülözhetetlen információkat hordoznak kulcsfontosságú döntések meghozatalához – gondosan számon tartjuk és dokumentáljuk. (kapcsolattartási napló)

A szülővel való kommunikációban egyszerűen, érthetően fogalmazva, hétköznapi nyelven fejezzük ki magunkat – kerülve az elvont megfogalmazásokat, mellőzve a szakmai zsargont, idegen szavak használatát –, nyelvezete (formailag) idomul a kliens nyelvi adottságaihoz, beszédstílusa tiszteletet kifejező, udvarias, türelmes, higgadt, beszéd tartalma minősítésmentes. Sokrétűen feltárjuk és kamatoztatjuk a szülő gyermekéről összegyűlt ismereteit, tapasztalatait, tudását. A gyermek nevelésébe és fejlesztésébe a szülőt interaktív partnerként bevonjuk, vagyis tanácsaira, megállapításaira, megoldási elképzeléseire szakértői véleményként, javaslatként, bizonyos kérdésekben pedig kötelező útmutatásként gondolunk.

A szülő segítségben részesül a lakásotthon nevelői közösségétől ahhoz, hogy gyermekét jobban megismerje, fejlődési szükségleteit, reakcióit, jelzéseit megértse, képessé váljon értő figyelemmel és erőszakmentes kommunikációval fordulni gyermeke felé, adekvát elvárásokat támasszon a gyermeke képességeivel kapcsolatosan, visszanyerje gyermeke elvesztett bizalmát, érdemben hozzájáruljon a gyermekét ért trauma feldolgozásához.

A gyermek napi életgyakorlatának amilyen területein csak megoldható lakásotthon támaszkodik a szülő kooperatív jelenlétére, illetve aktivitására. Gyakorlatorientált megközelítésben megkíséréljük olyan szituációkba helyezni a szülőket, ahol szemléletesen elé tárulhatnak azok a gondozói, nevelői és problémakezelői technikák, módszerek, amelyek hatásosak (jól beváltak) a gyermekek ellátásában és fejlesztésében. Tudatosan, előkészítve és növekvő intenzitással elvárjuk a szülői felelősség cselekvésben történő kifejezését. A közös tevékenységek tartalmában, térben és időben kimutatható skálájának szélesítésével inspirációt, lendületet adunk a gyermek és szülő közötti egymásra hangolódáshoz.

Szándékoltan hozzásegítjük a családot ahhoz, hogy tagjai felfedezzék egymásban a méltatásra érdemes személyiségvonásokat, a ragaszkodás és szeretet jeleit, a család védelme, egysége érdekében tett erőfeszítéseket.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

A nevelésbe vételt megalapozó veszélyeztetettségi okok, helyzetek felszámolására egyéni és csoportos, indirekt, menedzselt pszicho-szociális intervenciós módszerek, verbális és nonverbális technikák kombinációjának alkalmazásával segítjük az igénybevevő családokat. A szülőt és gyermeket együttesen aktivizáló intézményi foglalkozásokon megvilágítjuk a szülő előtt sikeres viselkedésmintáit, az eredményes probléma megoldási módokat, a jól alkalmazható készségeket. Elsősorban a szülők gyermekgondozási mintáinak, szülői attitűdjeinek, gyermeknevelési ismereteinek, technikáinak, eszközeinek támogatásával, korszerűsítésével és korrekciójával kíván a lakásotthon változásokat elérni a családok működésében.

Rendszeres időközönként a családdal együtt áttekintjük a végzett feladatok eredményességét, átgondoljuk a beindult vagy folytatódó változások természetét, kifejtjük a felvetődő nehézségeket, problémákat, mérlegeljük a módosítások szükségességét, majd kitűzzük az újabb célokat és teendőket.

A vér szerinti családba visszahelyezés záró fázisát a család és a végleges hazatérését váró gyermek együttes elhatározásából, precíz tervezettséggel, fokozatosságot tartva, az együtt élő családtagok alkalmazkodási mintáit erősítve visszük véghez.

A gyermek hazagondozásának végső fázisában a korábbinál is szorosabb pszichés-érzelmi támasznyújtás mellett kell a gyermeket családjába visszahelyezni.

Családi identitás megőrzése, fejlesztése

A gyermek származási családjában szerzett tapasztalatait, ismereteit, szokásait feltárjuk, megismerjük. A társadalmi normarendszer keretein belül a vér szerinti család környezetében is képviselt, illetve vágyott érték- és szokásrend kialakításában segítjük a gyermeket. Szabadidejükben a gyermekek részt vehetnek olyan, az lakásotthon által rendezett vagy ajánlott eseményeken, ahol családtagjaik társaságában tartózkodhatnak, illetve ahol alkalom nyílik a család együttes aktivitására. Szorgalmazzuk a családtagok jelenlétét az – intézményen belüli és kívüli – kulturális, sport és szórakoztató tartalmú rendezvényeken.

A gyermekek személyes ünnepnapjai lehetőség szerint családi körben, a hozzátartozók részvételével (is) kerüljön megünneplésre, ennek sikeres létrehozásához a lakásotthon ajánlja fel szolgáltatát. Az olyan jelentős családi eseményeken, mint a keresztlő, esküvő, temetés (stb.) megfelelő előkészületek mellett jelen lehetnek a gyermekek.

A gyermekeknek lehetővé tesszük, hogy birtokolhassák és gyarapíthassák a családi emléktárgyaikat, fényképeiket, hozzátartozóiktól kapott használati felszereléseiket, praktikus tárgyaikat.

A családi kapcsolatokat erősíti a lakásotthon szakmai teamje, akik a gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, valamint a társintézmények családdal foglalkozó szakembereivel együttműködve végzi tevékenységét. A látogatás alkalmával biztosítani kell a kapcsolattartás kulturált és zavartalan körülményeit. A kapcsolattartásra a gyermeket fel kell készíteni, ami a családgondozó és a nevelő feladata. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek látogatását, eltávozását és szabadságának engedélyezését a gyámhivatali határozat alapozza meg.

A nevelő és szülő a gyermek nevelésbe vételét követően megállapodást köt, mely tartalmazza a kapcsolattartás helyét idejét. A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a szülő és a családgondozó, nevelő előzetesen tájékoztatják egymást. A szülőnek fel nem róható okból az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, amelyre előzetesen egyeztetett időpontban kerül sor. /betegség, rendkívüli munkavégzés/

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Kapcsolattartás formái: **Látogatása a gondozási helyen**
Levelezés
Telefonkapcsolat
Ajándékozás
Csomagküldés
Folyamatos kapcsolattartás
Időszakos kapcsolattartás

1. A gyermek számára a kapcsolattartáshoz szükséges lehetőségeket (postai költség telefonálási lehetőség) a lakásotthon biztosítja.
 2. A gyermekek a lakásotthonokban lévő telefonról hívhatják hozzátartozóikat. Egyéb telefonhívásokat saját zsebpénzükből fedeznek.
 3. A gyermekeket hétköznap délután 16-20 óráig és hétvégén egész nap az adott lakásotthon számán kereshetik a hozzátartozók. Sürgős esetben más időpontban is.
 4. A gyermekek a leveleiket feladhatják, igény esetén havi 4 felbélyegzett borítékot kaphatnak, ezen felül a zsebpénz terhére vásárolhatnak.
 5. A gyermekek leveleiket naponta nevelőiktől kapják kézhez ./Visszatartani , felbontani TILOS /
 6. Ajándékot, csomagot a gyermek hozzátartozójától átvehet.
- Látogatás a lakásotthonban:

- A látogatás a lakásotthonban a gyámhivatal által meghatározott időben és keretek között történhet (személyek, idő, forma). A látogatásokra a lakásotthon helyiségben kerülhet sor. A gyámhivatali határozatnak megfelelően négy szemköt vagy a nevelő, család gondozó jelenlétében.
- Ha a szülő, hozzátartozó olyan állapotban - alkoholos, drogos befolyásoltság-érkezik az intézménybe, hogy látogatásával a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztetné, vagy a hozzátartozó fertőző beteg, a gyermekét nem látogathatja.
- A gyermekvédelmi gyám a gyámhivatali határozattal összhangban alkalmanként hétvégi eltávozást engedélyezhet (legfeljebb 2 napra) Az engedélyezés a szülő, hozzátartozó írásbeli kérelmére történik. A lakásotthon vezető akkor engedélyezi az eltávozást, ha a gyermek és szülője, hozzátartozója közötti kapcsolatot megfelelőnek ítéli, a gyermek gyámja ehhez hozzájárul, illetve az illetékes gyermekjóléti szolgálat környezettanulmányában, helyzetértékelésében javasolja.
- a látogatásokról, eltávozásokról nyilvántartás készül, a látogató a látogatás tényét aláírásával igazolja (kapcsolattartási napló).
- Időszakos, hosszabb hazalátogatásra iskolai szünetekben, ünnepnapokon kerülhet sor, kizárólag a gyámhivatal által engedélyezett időben, helyen és hozzátartozónál.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Amennyiben a szabadság alatt a gyermek 30 napot meghaladóan tartózkodik a szülő háztartásában, a családi pótlékot, iskoláztatási támogatást a szülő a vagyonkezelő gondnoktól / gyámtól igényelheti. A gyermek ellátása, felügyelete ilyenkor a gondozást-nevelést időszakosan ellátó szülő felelőssége és kötelezettsége.
- A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolattartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére – a jegyző véleményének figyelembevételével – a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat. A gyámhivatal, illetőleg a bíróság – kérelemre- elsősorban akkor jogosítja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné.

A családdal való foglalkozás formái:

- a gyermek bekerülése után a szülők meghívása, az otthon bemutatása, egyéni gondozási-nevelési elkészítése, házirend, szokások megismertetése,
 - közlemények a szülőknek,
 - szülő – nevelő aktív kapcsolata.
 - gyermekjóléti szolgálattal a kapcsolat felvétele
 - családi napok szervezése
- A lakásotthonban látott nevelési, gondozási példa modellként szolgálhat a szülőknek.

A nevelő családgondozással kapcsolatos feladatai

A gondozott gyermek és családja közötti kapcsolat ápolása és a hazakerülés érdekében az otthon családgondozója együttműködik az illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával.

A nevelő feladata:

- a gondozott gyermek és családja közötti kapcsolat elősegítése,
- a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése,
- az okok felderítése, ha a kapcsolattartásban zavar támad,
- a gondozott gyermek felkészítése a családba való visszakerülésre,
- közreműködés a hazakerülést követő teendők az életvitel megtervezésében,
- évente legalább egy alkalommal látogatást tesz a vérszerinti családnál.

Munkájában szem előtt kell tartania:

- Mi a lakásotthon elképzelése?
- Mi a gyermek és/vagy a család nézete a teendőkről?
- Mi a gyermekjóléti/ családgondozó szolgálat nézete?
- Mi a gondozott gyerekekkel, fiatalokkal vagy családdal esetleg kapcsolatban lévő civil szervezet és/vagy egyház elképzelése?

5.9. Utógondozás – utógondozói ellátás

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnését követően a fiatal felnőtt családjába való sikeres visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését utógondozás keretében kell segíteni. A volt gondozott fiatal felnőtt utógondozását a gyámhivatal határozata alapján az utógondozó látja el.

Az utógondozó feladata:

- együttműködik a lakóhely szerinti gyermekjóléti szolgálattal,
- figyelemmel kíséri az utógondozottnak a családjába való beilleszkedését,
- segítséget nyújt az önálló lakhatás megoldásához,
- segíti az utógondozottat felsőoktatási intézmény vagy munkahely kiválasztásában, felvétellel kapcsolatos teendők intézésében,
- tanácsot ad, segítséget nyújt konfliktus helyzetek megoldásában,
- szükség szerint, de legalább havonta egyszer felkeresi az utógondozottat,
- heti egy fogadónapot tart.

Utógondozói ellátás

A 18. életévét betöltött fiatal utógondozói ellátás keretében a lakásotthonban maradhat *maximum 21/24-25 éves* koráig, ha:

- az intézmény vezetője az utógondozói ellátást előzetesen nyilatkozatban vállalta,
- ellátást az illetékes gyámhivatal határozatban elrendelte,

A fiatal felnőtt utógondozói ellátásra akkor jogosult, ha:

- létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, /maximum 21 éves korig/
- nappali tagozaton tanul, /maximum 24/25 éves korig/
- szociális, bentlakásos intézménybe felvételt várja. /maximum 24 éves korig/

Az intézmény vezetője és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátásról írásbeli megállapodást köt.

A megállapodásban figyelembe kell venni a fiatal:

- vagyoni, jövedelmi viszonyait,
- egészségi állapotát,
- családi körülményeit,
- tanulmányait,
- kötelezettségeit.

Az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezheti:

- az utógondozói ellátásban részesülő fiatal,
- a lakásotthon vezetője, ha a fiatal – elfogadhatatlan magatartást tanúsít, a házirendet súlyosan megsérti.

Az utógondozói ellátást a Gyermekvédelmi Igazgatóság utógondozási színterein is igénybe veheti a fiatal. Ezért a fiatallal a különböző ellátási lehetőségeket ismertetni kell. Amennyiben más utógondozói szinten nyer elhelyezést a fiatal úgy a fokozatos átvezetést biztosítani szükséges.

Az utógondozói ellátásért térítési díjat kell fizetni (Gyvt. 146.§.(1.)).

Az önálló jövedelemmel rendelkező fiatal az ellátásért a jövedelem 30 %-ának erejéig térítési díjat fizet.

Az utógondozói ellátásért fizetendő intézményi térítési díjat a fenntartó határozza meg.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Az utógondozói ellátott fiatal által fizetendő személyi térítési díjat a 133/1997 (VII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról és a fenntartó hatályos rendelete alapján az intézmény vezetője határozza meg. /Személyi térítési díj szabályzat alapján/ A térítési díj összegéről a fiatal írásban értesíti.

A személyi térítési díj összege a fiatal felnőtt jövedelmének 30%-át nem haladhatja meg.

A kiszabott térítési díjat a tárgyhót követő hó 10-ig kell az intézmény számlaszámára befizetni /átutalni/.

A térítési díj megállapításához a nagykorúvá válást követően, illetve az évenkénti felülvizsgálatok kapcsán az utógondozói ellátott benyújtja a jövedelemnyilatkozatát (csatolja a kapott összegről az igazoló szelvény eredeti példányát) és a csatolandó igazolásokat (iskola látogatási, munkaszerződés, munkaügyi központ igazolását). Abban az esetben, ha a fiatal jövedelmi viszonyaiban változás áll be, úgy köteles az utógondozó felé jelzéssel élni.

Helyzetelemzés

Az utógondozás és utógondozói ellátás tercier prevencióként a fiatal felnőtt sikeres társadalmi beilleszkedését szolgálja, hogy ne szoruljon egész felnőtt életében ellátásra. Az utógondozás és az utógondozói ellátás és ezen keresztül a társadalmi beilleszkedés sikerét a következő tényezők nagymértékben meghatározzák.

- A fiatal felnőtt személyisége, meglévő belső erőforrásai
- A fiatal felnőtt családi háttere, kapcsolattartása szüleivel
- A fiatal felnőtt gondoskodásban eltöltött idejének hossza, az ezen időszak alatt szerzett esetleges mentális sérülések mélysége, a gondoskodás ideje alatt kiépített kapcsolatai
- A fiatal felnőttek gondoskodásban eltöltött ideje alatti gondozása nevelése (szocializációja)
- Az utógondozás és az utógondozói ellátás által biztosított lehetőségek. A társadalmi beilleszkedést és annak sikerességét szolgáló ösztönzői programok (munkához, lakáshoz jutás lehetőségei, feltételei, szociális ellátások)

A fiatal felnőttek sajnálatos módon nem mutatják fel a praktikus ismeretek, a szociális érettség, az önállóság területén azokat az elvárásokat, amelyeket alkalmassá tenné őket, hogy teljes önállóságukat megéljék. A munkavállalás, lakhatás, önálló életvezetésükhöz szükséges tárgyi feltételek hiányoznak, nincs családi kapcsolatuk, praktikus életismeretek szegényesek. Önmaguk, sorsuk iránt érzett felelősségük alacsony szintet mutat. Realitás érzékük, reális önismeretük hiányos. A munkába állás az iskolás évek után komoly kihívás minden ember számára. Így van ez lakásotthonainkban nevelkedő fiatal felnőttek esetében is. A munka világa a munkaerő piac az utóbbi években óriási változásokon megy keresztül. Érvényesülni csak valamilyen szakképesítés birtokában lehet. (Az iskolai végzettség ezért nagyon fontos.) A helyzetet tovább nehezíti a társadalomban meglevő előítélet a roma származású emberekkel szemben. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nagykorúvá váló gyermekvédelmi gondoskodás alatt állt fiatal felnőttek az önálló élet előnyei helyett csak az addig megszokott ellátás hiányát érzékelik, és ennek következtében elbizonytalanodnak. Számukra a visszatérés saját családjukba, vagy az önálló életmód kialakítása nem tűnik vonzó perspektívának. A

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

fiatal felnőttek sikeres társadalomba integrálódását szolgáló utógondozásnak és az utógondozói ellátásnak a gyakorlati tapasztalatai így sok esetben ellentétesek a Gyermekvédelmi törvény szándékával.

Az utógondozó céljai:

- Célja többek között, hogy az utógondozónk minél **felkészültebb legyen**, minél szelesebb körű információkkal rendelkezzen az illetékességi terület oktatási, munkaerő-piaci és lakáshelyzetéről, a városban/Marcali, Kaposvár/ és a környező településen működő, a fiatal felnőttek ellátásába bevonható állami, önkormányzati, egyházi és civil intézményekről. A megfelelő eljárások és módszerek birtokában **megfelelő segítséget tudjon nyújtani** a fiatal felnőtteknek hatósági ügyei intézésében, iskoláztatási, lakhatási, munkahelyi, illetve elhelyezkedési és társas kapcsolataiban, felmerülő **problémái megoldásában**, szabadideje eltöltésében.
- **Cél az**, hogy a fiatal felnőttek kerüljenek ki nagykorúságuk elérése után (ha az iskolait befejezte) intézményünkéből, térjenek vissza családjukba, vagy legyenek képesek **önálló életvitel kialakítására**, ezáltal elkerülve az utógondozói ellátás igénybevételét. Meg kell találni a **megfelelő középutat**, hogy az utógondozói ellátás ne okozzon további „hospitalizációt” vagyis a fiatal felnőttet ne arra szocializálja, hogy egész életében ellátásra szoruljon.

Feladatok:

1. Az autonóm életmódra motiválás és felkészítés köré szervezi az utógondozó a fiatal felnőttel kibontakozó együttes munkát. Segítő jellegű csoportos és kétszemélyes helyzetű beszélgetésekkel megkísérli feltárni, el- és megismertetni a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel az önellátás, önálló életvezetés, autonóm életmód előnyeit, lehetőségeit, örömforrásait. Körültekintő és következetes élethelyzet-felméréssel arra sarkalja a fiatal felnőttet, hogy saját értékeit, érdekeit azonosítsa, céljait megfogalmazza, életvezetését és életvitelét tervezze meg, s formálja jövőképét.
2. A utógondozó, lakásotthon vezető és a fiatal felnőtt között kibontakozott párbeszédnek, egyeztetésnek és feladatkijelölésnek kölcsönösen elfogadható vállalásokban kell összegződnie. Az intézmény a fiatal felnőttel az ellátás konkrét formájáról, módjáról és mértékéről – a fiatal felnőtt szükségleteihez, helyzetéhez igazodóan, figyelembe véve vagyoni, jövedelmi viszonyait, egészségi állapotát, személyiségét, családi körülményeit, tanulmányai folytatását – megállapodást (szerződést) köt.
3. Az autonóm felnőtt életmódhoz elvezető változások érdekében az utógondozó, lakásotthon vezető bővíti, kiegészíti a fiatal felnőttek már meglévő tudásalapját, s új szerepeket, viselkedésmintákat mutat és gyakoroltat be. Megköveteli a fiatal felnőttektől, hogy a változási, változtatási folyamatot saját erejükből – meglévő képességeiket, ismereteiket, kapcsolataikat mozgósítva – hajtsák végre; igyekszik megértetni és elfogadtatni velük, hogy önálló erőfeszítéseiket nem tudja és nem is akarja pótolni, helyettesíteni a lakásotthon.
4. Az érzelmi támasznyújtás, az ismeretek átadása, s az önállóságot megalapozó készségek fejlesztésének szándékával kiscsoportos élményfeldolgozó és ismeretmegosztó foglalkozássorozatot szervez az utógondozó. A fiatal felnőtteket – mintaadással, tájékoztatással, tanácsadással – dinamikus támogatásban részesíti a továbbtanulásban,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- munkavállalásban, lakásszerzésben, háztartásszervezésben, ügyintézésben, családtervezésben, otthonalapításban.
5. Az önellátó létfenntartás minden egyes területén a felelősség szakaszos átvételére, így a növekvő feladatvállalásra készíti az utógondozó a fiatal felnőtteket. Törekszik elérni, hogy az önállósulás különféle színterein tervezett teendőket az elérhető környezeti erőforrásokra támaszkodva hajtsák végre a fiatal felnőttek.
 6. Támogatást kapnak a fiatal felnőttek abban, hogy tudjanak segítséget kérni és elfogadni. Az utógondozó, lakásotthon vezető feltárja és felhasználja a kortárssegítésben rejlő erőforrásokat és lehetőségeket. A fiatal felnőtteket tájékoztatja a helyi szociális ellátórendszer szolgáltatásairól: a forrásintézmények, állami és non-profit szociális szervezetek megnevezéséről, elérhetőségéről, a létező ellátásokról, szolgáltatásokról, juttatásokról (pénzbeli, természetbeni, személyes gondoskodást nyújtó).
 7. Az utógondozó – szükség szerint – megszervezi a fiatal felnőttnek a szociális, mentálhigiénés és egyéb szolgáltatások igénybe vételét, az ellátáshoz való hozzájutást (pl. kapcsolatfelvétel, előzetes tájékozódás, az ellátást biztosító szervezettel való konzultáció útján, érdekképviseléssel, adott időpontban megfelelő helyre, szakemberhez juttatva az érintettet).
 8. Szorgalmazza az utógondozó a fiatal felnőtt és származási családja, illetve kiterjedt rokonsága közötti kapcsolattartás megvalósulását, megőrzését, rendszerességét.
 9. Tájékoztatja az utógondozó a fiatal felnőttet pénzbeli otthonteremtési támogatás igénybevételének lehetőségéről és feltételeiről, majd segíti az otthonteremtési támogatás kérvényezésében, a felhasználás tervezésében és kivitelezésében, végül a szabályos pénzügyi elszámolásban.
 - Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.
 - Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább hároméves időtartamú folyamatos – gondozási helyén töltött – nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg. Készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.
 - A készpénz vagyonba a fiatal felnőtt árvallatásából és keresményéből származó megtakarítást nem lehet beszámítani. A nevelésbe vétel időtartamába az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát is be kell számítani, feltéve, ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezték el.
 - Akkor is jogosult a fiatal felnőtt a támogatásra, ha a három évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételére a Gyvt. 80. § (1) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott okból került sor.
 - A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlet bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlet bérletjének felújítására, bérleti jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre, valamint otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az

otthonteremtési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.

- Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a jogosult készpénz és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján úgy kell megállapítani, hogy a vagyonnal nem rendelkező jogosult esetén érje el, a vagyonnal rendelkező jogosult esetén pedig a vagyonnal együtt érje el, a négy évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét. A négy évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének ötvenszeresét, az öt évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát.

6. Az ellátás igénybevételének módja

A gyermekotthon otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek számára, utógondozói ellátást biztosít a fiatal felnőtt számára, szükség esetén külső férőhelyeket működtet.

A gyermekotthon befogadja

A szakszolgálat kijelölése alapján a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett, a gyámhivatal által nevelésbe vett gyermeket, ha a határozatban a gyermek gondozási helyeként a gyermekotthont jelölték meg.

A gyermekotthon befogadja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását előzetesen nyilatkozatban vállalta, és utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, és az ellátás biztosítójaként a gyermekotthont jelölte meg.

Ideiglenes hatályú elhelyezés esetén

72. § (1)⁵⁵⁸ Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen⁵⁵⁹

b)⁵⁶⁰ tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása,

c)⁵⁶¹ tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén vagy ha azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja vagy ha más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el.

Nevelésbe vétel során

78. §⁵⁸⁹ (1) A gyámhatóság a gyermeket nevelésbe veszi, ha

a) a gyermek számára családbafogadó gyám rendelkezésre nem kerülhet sor, és

aa) a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható, vagy

ab)⁵⁹⁰ a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogának megszüntetése iránt a gyámhatóság pert indított, vagy a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy

ac) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, vagy

ad) a gyermeknek az ab) és ac) alponton kívül más okból nincs szülői felügyeletet gyakorló szülője,

b) a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbefogadó szülőnél, és

ba) a gyermek ismeretlen szülőktől származik, vagy

bb) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot.

Utógondozói ellátás elrendelése során

93. §⁶⁴⁵ (1) A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére - a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyermekvédelmi gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

a) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy

b) köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy

c) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Az utógondozói ellátás elrendelése előtt a **gyámhivatal megkéri** az ellátást biztosító nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói **otthon befogadó nyilatkozatát** vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat külső férőhelyre vonatkozó nyilatkozatát. A befogadó nyilatkozat megtagadása esetén a gyámhivatal köteles kikérni az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

7. A gyermekek jogainak védelme

Panaszjog érvényesítés módjai

Amennyiben az ellátással, gondozással, neveléssel vagy a lakásotthonnal kapcsolatosan bármilyen panasz a gondozottak részéről felmerül az alábbi személyekhez illetve fórumokhoz fordulhatnak.

A felsorolás a panaszjog érvényesítés sorrendjét is tükrözi. Lakásotthon vezető, szakmai vezető (gyám), igazgató

Amennyiben a fiatal panaszával a lakásotthon vezetőjéhez fordul, és nem kap megnyugtató választ, következő lépcsőben fordulhat, az otthon szakmai vezetőjéhez, ezt követően az intézmény igazgatójához és a gyermekjogi képviselőhöz.

Az igazgató köteles a panaszt kivizsgálni és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul, de legkésőbb a panasztevést követő 15 napon belül megtenni és erről az érintettet tájékoztatni.

Az intézkedés elmaradása és a gyermek által nem megfelelőnek vélt intézkedés esetén a gyermek az Érdekképviselői Fórum segítségét kérheti.

A gyermekekkel a házirendet életkoruknak megfelelően ismertetjük. Megpróbáljuk az ő nyelvükre lefordítva megértetni velük. A gyermekekkel a nekik tartott megbeszélésen meg is beszéljük, és a felmerülő kérdésekre a lakásotthon vezető válaszol. A jogaikat és kötelességeiket értelmezzük.

A gyermekönkormányzattal egyetértésben a lakásotthonokban panaszdobozt készítünk.

A panasz dobozt elérhetővé tettük minden gyermek számára, melybe érzéseiket, problémáikat, sérelmeiket lejegyezheti, elhelyezheti. A panasztételi lehetőségekről minden gyereket és érintettet tájékoztatni kell, könnyen érthető nyelvezetet használva. Az információk és a panasztételi lehetőségek elérhetők minden lakásotthonban.

A Gyvt. 11/A. §. szerint a gyermeki jogok érvényesülését a gyermekjogi képviselő is segíti. A gyermekjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről, a kapcsolatfelvétel módjáról készült tájékoztatót a lakásotthon vezető, a lakásotthonban jól látható helyre kifüggeszti.

A gyermekjogi képviselő a lakásotthonban meghatározott időközönként látogatást tesz, ilyenkor gondoskodunk számára a megfelelő helység biztosításáról a nyugodt és egyéni beszélgetésekhez.

7.1.Személyes gondoskodást végző személyek védelme

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó, csecsemő- és gyermekgondozó, helyettes szülő vagy nevelőszülő, családgondozó, utógondozó, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt közvetlen gondozása, családgondozása és utógondozása során, nevelőszülői tanácsadó, gyám, gyámi tanácsadó a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőjének ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül

8. A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozó munkatársakkal szemben támasztott elvárások, speciális magatartási szabályok:

- A gyermek képviselőjében kell eljárni, az ő érdekeit szem előtt tartva minden lépésnél, a szülőkkel, az intézményekkel, hivatalokkal, más szakemberekkel való találkozás esetén.
- Viselkedése legyen udvarias, partneri és konstruktív, minden az intézménnyel kapcsolatban álló külső intézmény munkatársával, illetve az ellátottak hozzátartozóival.
- A gyermekről, családjáról az ügyhöz szorosan kapcsolódó szakembereken és az érintetteken kívül nem szabad senkivel sem beszélgetni
- Ha a gyermek, a család viselkedése, szükségletei számára megoldhatatlan feladat elé állítják, akkor a szakembernek is segítséget kell kérnie. A segítségkérés képessége szakmai minőséget és nem gyengeséget mutat.
- A gyermek vagy a szülők elismerése és szeretet kifejezése nagyon eltérhet attól, amit a szakember saját magánéletében megszokott. Legyen készen arra, hogy ez nagyon intenzív vagy éppen ellenkező értelmű is lehet. Vegye figyelembe, hogy ez a szocializációs zavar része, és az érzelmek megfelelő formában való kifejezése inadekvát lehet.
- Legyen felkészülve szokatlan érzésekre, indulatokra, hiszen saját privát életében nem feltétlenül éli át azokat. A gyermek, a család provokatív viselkedése sok, nem várt reakciót válthat ki. Az esetleg előforduló ilyen alkalommal őrizze meg nyugalmát, hangját ne emelje fel, figyelmeztessen a házirend, a társadalom által elvárt magatartási normákra, kérjen segítséget szakmai vezetőjétől.
- Büntetésként fizikai fenyítést nem alkalmazhat.
- Tudjon felejtetni. A sérült, krízis helyzetű ember gyakran viselkedik elfogadhatatlanul, bántóan. Ha a munkatárs nem tud felejtetni, megakadhat a feladatellátás, és nincs mód a korrekcióra, ami pedig a továbblépés feltétele.
- Emlékezzon a legkisebb pozitív jelre a gyermekkel és hozzátartozóval kapcsolatban, ez segítheti a továbblépést és reményt is adhat.
- Legyen rugalmas. A gyermekben- és a többi családtagban- sok a harag, a frusztráció, és ennek valahol ki kell jönnie. A harag mellett gyakori a szomorúság, depresszió, a reménytelenség érzése. Az ilyen esetekben kezdeményezzen a munkatárs oldottabb tevékenységeket- játék, közös evés, fizikai aktivitás-, hogy ez is segítse az oldást.
- Vegye tudomásul, és fogadja el, hogy a gondozott gyermek gyakran sem fizikai, sem szellemi, és pszichés szempontból nem felel meg az életkorának, tehát nem várható el tőle az annak megfelelő viselkedés. Ennek utoléréséhez sok türelem, megértés, elfogadás szükséges.
- A veszélyeztetett, bántalmazott gyermekek az átlagnál jobban figyelnek. Korábbi helyzetük a túlélésre, a gyors reakciókra készítette őket. El kell fogadni ezeket a jeleket,

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

még ha megnyilvánulási formái nem is kellemesek. Hosszú időbe telhet, amíg megbízik a segítőiben, és együttműködővé válik.

- Mindig mosolyogjon, lehetőleg a gyermekkel együtt.
- Minden családtagot úgy kezeljen, ahogy azt elvárná, ha hasonló helyzetbe kerülne: elfogadással és szakmai alázattal. A gyermek és hozzátartozói jogosultak figyelmes, tisztelet teli és szakmailag jó színvonalú segítségre és ellátásra.
- Minden esetben legyen tisztában saját hatalmi helyzetével. Tartsa meg saját kompetencia határait, és ne éljen vissza hatalmi helyzetével.
- Egyszerűen és érthetően fogalmazzon a gyermekkel folytatott kommunikáció során, és győződjön meg arról, hogy a gyermek érti-e az elhangzottakat.
- Ha bármilyen félreértés vagy hiba történt, vagy nem tudja megtartani az ígéretét, a megállapodást, akkor magyarázza el a helyzetet a gyermeknek, hozzátartozónak. Ezzel elérheti, hogy sokkal inkább elfogadják, mintha mondvascsinált magyarázattal kihátrálna a helyzetből, vagy másokat hibáztatna. Próbálja meg a feszült helyzeteket mind a gyermekek és családtagjaik, mind a maga számára csökkenteni.

Csapatmunka és kompetenciák:

- A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozók valamennyien egy szakmai csapat tagjaként dolgoznak. Egyértelmű, hogy a gyermekek segítése érdekében minden lehetséges információnak, kompetenciának és tudásnak össze kell gyűlnie: úgy a gyermekvédelmi szakemberek, pszichológusok, szociális munkások ismereteinek, mint a nevelőszülők, nevelők, gondozók, utógondozók, családgondozók napi tapasztalatainak a gyerek fejlődéséről és a vér szerinti családról, a gyermek múltjáról és szükségleteiről
- A csapatmunkát vezetők irányítják, minden csapattagnak ismernie kell vezetőjét, azt el kell fogadni. Minden csapattagnak tudnia kell tartania saját kompetencia határát, tiszteletben kell tartania a másik csapattag véleményét, patthelyzet kialakulása esetén el kell fogadja a vezető, vagy az általa megbízott munkatárs döntését.

9. Dokumentáció

A lakásotthoni szakmai munka bizalmas munkakör. Az ott dolgozók a gondozott gyermekek és fiatalok (és hozzátartozóik) személyes adatainak bizonyos meghatározott köréhez hozzáférnek, és ezeket felhasználják tevékenységük során. Tevékenységükre irányadók a közérdekű adatok nyilvánításáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezései és ezt külön is szabályozza a 235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt adatokról. Minden lakásotthoni munkatárs szigorú kötelessége, hogy megismerje és betartsa ezeket a jogszabályi előírásokat.

A dokumentációk típusai

- alapító okirat
- SZMSZ
- gazdálkodással kapcsolatos elszámolások, kimutatások
- leltár
- eseménynapló

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- szakmai program

Gondozottak személyes iratanyaga, amelyben megtalálhatók:

- Bekerülést megelőző események dokumentumai
- Határozatok
- Gyámi, családgondozói jelentések
- Egészségügyi dokumentumok, etl. kísérlap
- Igazolványok, okmányok
- „Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer adatlapjai
 - „Egyéni gondozási-nevelési terv”
 - GH-3 adatlap
 - TESZ-4 adatlap
 - GYSZ-7 adatlap
- Értesítés a befogadásról
- Értesítés az elbocsátásról
- Tájékoztatás az ellátásról
- Befogadó nyilatkozat
- Utógondozói megállapodás
- Feljegyzések a gyermekről
- Ruhaleltár
- Jegyzőkönyvek a szökésekről
- Nyilvántartás a szökésekről
- Zsebpénzkarton
- Házi rend (napirend)

9.1. Macis” nyilvántartási rendszer

A gyermekvédelmi törvény bevezette a Gyermekeink védelmében adatlap rendszert az egységes nyilvántartás érdekében. Ennek alapján a gondozási hely is köteles bizonyos adatlapokat vezetni:

- Törzslap; folyamatosan vezeti a gyermekvédelmi ügyintéző
- Gh-1 Egyéni gondozási nevelési terv, nevelésbe vétel esetén; tölti a lakásotthon vezető, félévente áttekinti, szükség szerint módosítja,
- Gh-3 helyzetértékelés; tölti a gondozási hely,

Minden gyermek a lakásotthoni tartózkodása alatt saját dokumentációval rendelkezik. Ezt a gyermekvédelmi ügyintéző vezeti, tartja karban. Ez tartalmazza a gyermek személyes adatait, papírjait, gyermek ügyében keletkezett hivatalos papírokat (határozatok, szakvélemények stb.), „macis” adatlapokat, egészségügyi dokumentációt.

Minden gyermek rendelkezik élettörténeti könyvvel, amit gondozónője vezet.

10. Minőségbiztosítás elemei/Folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja, formái.

Munkatársainkat rendszeres továbbképzések, tapasztalatcserék szervezésével szakirodalom biztosításával segíteni kell a megváltozott feladatok ellátására. A megbeszélés, az esetmegbeszélés, a szupervízió lehetőségét minden munkatárs számára biztosítani kívánjuk. Az I.sz. Lakásotthon Hálózat dolgozói rendszeresen akkreditált továbbképzéseken vesznek részt. A továbbképzések meghatározott terv/továbbképzési terv/ szerint történnek. Az elvégzett képzéseket és továbbképzési pontokat nyilvántartjuk.

1. Esetmegbeszélések havi rendszerességgel/ Az esetmegbeszéléseken a lakásotthon dolgozói a lakásotthon vezető irányításával az aktuális problémát beszélnek meg és keresik a megoldásokat
2. Megbeszélés: A lakásotthon dolgozóinak a szakmai vezető, lakásotthon vezető által irányított megbeszélése, amit minden hónapban egyszer, szükség esetén többször tartunk.

A témája lehet:

- gyermekekkel kapcsolatos problémák megbeszélése és közös megoldása,
 - gyermekek tanulmányi munkája, magatartása,
 - következő hónapra tervezett programok megbeszélése, megszervezése, feladatok kiosztása,
 - egyéb, a dolgozók munkájával kapcsolatos problémák megbeszélése, megoldása.
3. Szakmai napok
 4. Szakmai Konferenciák, szakmai műhelyek
 5. Tapasztalatszerző látogatások
 6. Továbbképzések, tanfolyamok
 7. Szupervízió

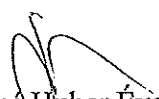
Záradék:

A Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat I.sz. Lakásotthoni Hálózatának szakmai programját a nevelőközösség megtárgyalta és elfogadta.

Nagyszakácsi, 2016.09.28.

Vince Henriett
igazgatóhelyettes

Tomorné Huber Éva
igazgató

H Á Z I R E N D

„Napsugár” Lakásotthon Mesztegyő

Általános szabályok

- 1.1. A házirend a lakásotthon életének általános törvénye, az abban foglalt kötelezettségek, valamint jogok és jogosítványok a gyermekotthon minden lakójára nézve egyaránt vonatkozik.
- 1.2. A házirend kialakításában a lakásotthon polgárai, gyermekönkormányzat, képviselőik, a nevelőtestület és az intézményvezetés vett részt.
- 1.3. Akit az intézménybe felvettek, beutaltak, az a lakásotthon polgárává válik.
- 1.4. Az intézmény tulajdonát képező tárgyakat, eszközöket kivinni csak engedéllyel szabad. (Ügyeletes nevelő, lakásotthon vezető). Saját tárgy használatát is, annak idejét egyeztetni kell. (Magnó, kerékpár, telefon) Tá
- 1.5. Az alsó és felső tagozatos gyermekek az általános iskola napközijében tanulnak , és készülnek fel a másnapi órákra. Szükség esetén a tanulást otthon is biztosítjuk, ahogyan a hazajáró középiskolásoknak is. Szükség esetén az éjszakai órákban is lehet tanulni a társak zavarása nélkül.
- 1.6. A gyermekotthonba szeszesített behozni, szeszesített fogyasztani, dohányozni szigorúan tilos! A növendékek játékgépen nem szórakozhatnak. (büntetést von maga után)
- 1.7. Betegség, rosszullet esetén munkaidőben az ápolónőt kereshetik fel. 16.00 órától 8.00 óráig és hétvégeken, a beosztott nevelő felelőssége, mérlegelésével dönt a gyermekek ellátásáról (orvos, illetve mentő hívása). A beteg gyermeket a lakóegységében helyezték el. Fertőző betegség esetén kórháza kell szállítani a gyermeket. Lakóegységekben alapvető gyógyszerekről, kötszerekről az intézmény ápolónője gondoskodik. A gyógyszeres dobozt gyermekektől elzárható helyen tartjuk. Csak felnőtt adagolhatja ki a szükséges gyógyszer mennyiségét. A gyermekek kötelesek betartani az orvos, ápolónő utasításait. (Betegfűzet dokumentációja)
- 1.8. A vendégfogadás rendje: a látogatások, a gyámhivatali határozatokban foglaltak alapján történnek. Előzetes egyeztetés alapján a fenti időpontok rugalmasan

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

változtathatók. A lakóegységben dolgozó nevelő dönti el a helyét: vagy a lakóegységben, nappali szobában (elfoglaltság alapján) vagy az udvaron, kulturáltan, megfelelő intimitással történjen. Lakás otthonokban a nappali helyiségben biztosított a látogatás. Szülő, ha első alkalommal látogatja gyermekét, kötelességünk megmutatni a gyermek lakóhelyét, beszélni a gyermekotthon működéséről. (Ha a látogatók nem zavarják a gyermekek közösségét a lakóegységben is történhet a vendéglátás) A látogatók a csoportban dolgozó nevelő engedélyével vihetik ki (vagy nem) az otthon területéről a gyermeket.

- 1.9. A gondozott gyermek kapcsolattartását szüleivel, hozzátartozóival a gyámhivatal határozata alapozza meg. Ha a gyámhivatal nem szabályozza a kapcsolattartás módját, a gyám és a kapcsolattartásra jogosult szülő, hozzátartozó közötti megállapodás szabályozza. A gyermekotthon, lakásotthon elősegíti a gondozott gyermeknek szülőjével, hozzátartozójával való folyamatos kapcsolattartást. Kapcsolattartás formái: gondozott gyermek meglátogatása tartózkodási helyén, gondozott gyermek szabadságra történő távozása (szünidőkben, hétvégeken), levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés, gyermekkel közösen látogatjuk a családot. A hozzátartozó köteles a gondozott gyermekért a megjelölt időpontban megjelenni, és őt a megadott időpontban visszavinni. Köteles együttműködni a gyermekotthon, lakásotthon munkatársaival, a hozzátartozónak a gondozott gyermek érdekében a házirendet betartani. A gyermekotthon, lakásotthon a gondozott gyermek kérésére indokolt esetben gondoskodik a szülőkhöz, hozzátartozókhoz el-és visszakíséréséről. Indokolt esetek: hozzátartozó, szülő önhibáján kívüli nehéz anyagi helyzete, temetés, betegség, házasságkötés. A kapcsolattartást elő kell segíteni, ha a szülő előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, ha a gyámhivatal döntésének megfelel. Pénzügyi lehetőségeken belül biztosítjuk az utazáshoz szükséges jegyet, bérletet, postai költségeket levelezéshez, telefonáláshoz, amelyek segítségével, a hozzátartozóval, szülővel, gyámmal kapcsolatot tarthat. A lakásotthon a levéltitokhoz, magántitokhoz való jogot biztosítja.
- 1.10. A gyermekek, fiatalok kimehetnek a faluba barátaikhoz, patronálókhoz, az intézmény dolgozóihoz, a szolgálatot teljesítő nevelő engedélyével, ki egyeztet a lakásotthon vezetővel. Tanulási idő alatt csak rendkívüli esetben történhet a gyermek elengedése. Visszaérkezése után köteles a gyermek tanulmányi kötelezettségének eleget tenni.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

(Önállóan tanuló gyermekre a fentiek nem vonatkoznak. Csoportvezető dönt az engedélyezésről)

- 1.11. A gyermekotthon lakói 21.00 órától csak külön engedéllyel tartózkodhatnak az épületen kívül. Fiatal felnőttek későbbi időpontban történő hazaérkezése nem zavarhatja a többiek nyugodt pihenését.
- 1.12. A lakóegységekben 22.00 órától reggel 6.00 óráig a hálósobákban a pihenés feltételeit biztosítani kell.
- 1.13. A gyermekeket életkoruknak megfelelően tájékoztatni kell a tűzvédelmi és balesetvédelmi szabályokról, azok ismeretét dokumentálni kell.
- 1.14. Pénzt, értéket mindenki csak saját felelősségére tarthat magánál. Tiltott minden tevékenységi forma, ami a nyereszkedést szolgálja.
- 1.15. A gondozottak kötelesek a rendelkezésükre bocsátott ruházatot, eszközöket, felszerelési tárgyakat gondosan kezelni, rendben tartani. A 16 éven felüliek önállóan végzik ruházatuk, holmijaik karbantartását.
- 1.16. Aki a ruházatot, felszereléseket szándékosan rongálja, elhagyja, eladja kártérítésre kötelezhető.
- 1.17. A házirend betartásáért és betartatásáért az ügyeletet teljesítő dolgozó a felelős.
- 1.18. A gyermekek és a fiatal felnőttek részt vesznek közvetlen környezetük gondozásában (pl. udvartakarítás, kerti munka)
- 1.19. A gyermek önkéntesen munkát vállalhat a gyermekotthonon kívül is, 16 éven felül. (Nyári munka) Utógondozottaknak az együttműködési megállapodás elő is írja, hogy szünetidőben munkát találjanak maguknak.
- 1.20. A lakásotthon hétvégén, ünnepnapokon és tanítási szünetekben folyamatos munkarendben a nap 24 órájában működik és biztosít felügyeletet, betegség esetén gondozást a gyermekek számára. Tanítási időben 8:00 órától 14:00 óráig zárva tart. A lakásotthon főbejáratához minden dolgozó rendelkezik kulccsal.

JOGOK

- 2.1. A gyermeknek, joga van arra, hogy állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, - nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő – megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön.

2.2. A gyermeknek joga van, ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

2.3. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.

2.4. A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához a bántalmazással, fizikai-szexuális, vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kegyetlen, embertelen, megalázó testi fenyegetésnek, büntetésnek vagy bánásmódnak. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a közszolgálati médiákban fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, erőszakmentes, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen. Továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

2.5. A gyermeknek joga van – örökbefogadó családban, vagy más, családot pótló ellátás formájában – szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

2.6. A gyermeknek joga van származása, vérszerinti családjának megismeréséhez és a kapcsolattartáshoz.

2.7. A gyermeknek joga van gondozási helyének megváltoztatására, testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményeznie.

2.8. A gyermeknek joga van felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon részt vennie.

2.9. A gyermeknek joga van arra, hogy vallási vagy lelkiismereti meggyőződését szabadon megválassza, kinyilvánítsa és gyakorolja, valamint hit- és vallásoktatásban vegyen részt.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- 2.10. A gyermeknek joga van véleményt nyilvánítani neveltetéséről, taníttatásáról, ellátásáról. Joga van arra, hogy a személyét érintő kérdésekben meghallgassák, tájékoztassák.
-
- 2.11. A gyermeknek joga van, hogy érdekei képviselőjére gyermek önkormányzat létrehozását kezdeményezze.
-
- 2.12. A gyermekotthon minden tagja választható és választó a diákönkormányzat, lakóegységek önkormányzatainak szerveibe.
-
- 2.13. A gyermeknek joga van arra, hogy támogatást kapjon gondozójától, törvényes képviselőjétől családi környezetébe való visszatéréséhez.
-
- 2.14. A gyermeknek joga van arra, hogy családi környezetébe való visszatérését kezdeményezze a szükséges feltételek megléte esetén.
-
- 2.15. A gyermeknek joga van személyes kapcsolatainak ápolására, jogában áll szüleivel tartani a kapcsolatot. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.
- 2.16. A gyermeknek joga van arra, hogy utógondozásban részesüljön.
-
- 2.17. A gyermeknek joga van képviselőt, védelmet kérni.
-
- 2.18. A lakóotthon polgárainak joga, hogy az intézmény létesítményeit, eszközeit szabadon illetve felügyelettel, engedéllyel használja. .
-
- 2.19. A gyermeknek joga van a nyugodt és megfelelő időtartamú pihenéshez, és a korának megfelelő egészségügyi ellátáshoz.
-
- 2.20. A gyermeknek joga van rendszerben, intézményi szinten meghatározott zsebpénzre, annak szabad felhasználására.

- 2.21. Az ellátásban részesülők érdekvédelmét az érdekképviselői fórum biztosítja, melynek működését az intézmény fenntartója határozza meg.
-
- 2.22. A gondozott gyermeknek joga van ahhoz, hogy az őt érintő ügyekben, alapvető jogai megsértése esetén, bíróságnál és a törvényben meghatározott fórumoknál panaszt tegyen. (Gyámnál, intézményvezetőjénél, érdekképviselői fórumnál stb.)
-

KÖTELESSÉGEK

- 1.1. A lakásotthon házirendjében megfogalmazottakat betartani.
-
- 1.2. Kötelessége a gondozása és nevelése érdekében szülőjével, vagy más törvényes képviselőjével, gondozójával együttműködni.
-
- 1.3. Az iskolai, kollégiumi követelményeket és az iskolai házirendet megtartani.
-
- 1.4. Betartani az együttélés szabályait, tanulmányait képességének megfelelő szorgalommal végezni. A napirendnek megfelelően élni, végezni a rábízott munkát, feladatokat.
-
- 1.5. A lakásotthon becsületét megvédeni, becsülni, képviselni és gazdagítani hagyományait.
-
- 1.6. Köteles a személyre kiadott használati eszközt, tárgyakat megőrizni. Köteles egészségére, testi épségére vigyázni. (dohányzás, alkoholizálás tiltása)
-
- 1.7. Köteles társainál észlelt magatartási rendellenességet (italozás, cigaretta, kábítószer, agresszivitás, lopás, hazugság) nevelőjének jelezni, kötelessége engedélyt kérni eltávozásra a csoportban dolgozó felnőttől.
-

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- 1.8. Kötelessége betartani a balesetvédelmi, tűzvédelmi, munkavédelmi oktatásban hallottakat. (Elektromos berendezések használatára különös figyelmet fordít-dokumentálni szükséges)
-
- 1.9. Kötelesek jelenteni az ügyeletes felügyeletet ellátó gyermekfelügyelőnek, nevelőnek, ha saját maga, társa vagy felnőttet veszélyeztető állapotba kerül, ha megsérült, ha balesetet észlelt.
-
- 1.10. Kötelesek lakóegységként a kialakított étkezési időt betartani. Kötelesek az étkezési magatartási normák betartására.
-
- 1.11. A gyermek életkorának megfelelően köteles az önkiszolgáló, valamint a rábízott munkát elvégezni. (pl. háztartási, kerti munka)
-

Jutalmazási és fegyelmezési irányelvek a gyermekotthonban:

J u t a l m a z á s:

Jutalom az alább felsorolt tevékenységekben elért kimagasló teljesítményekért adható:

- Munkában elért kimagasló teljesítményért,
 - Sportban elért kimagasló teljesítményért,
 - Tevékenységi körökben elért kimagasló teljesítményért,
 - Példamutató magatartásért,
 - Önkiszolgáló munkáért,
 - Tanulmányi munkáért,
 - Otthonért végzett munkáért,
 - Segítő, támogató magatartásért,
 - Csoportos kiemelkedő, együttes munkáért.
-

A jutalomnál figyelembe kell venni a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét (honnan – hová jutott el).

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

A jutalmazás a pedagógus é a gyermekközösség véleménye alapján történjen.

A jutalmazás fejlessze a gyermek, fiatal egész személyiségét.

A jutalmazás közösség előtt történjen.

A fiatal kapjon elismerést az érettségi, diploma megszerzéséért.

A jutalmazás formái:

- Dicséret (szóbeli, írásbeli) Lakásotthon vezetői, igazgatói
- Tárgyjutalom-érettségi, szakmunkás vizsga, szalagavató
- „Pénzjutalom”- könyvutalvány, vásárlási utalvány
kimagasló tanulmányi vagy sportteljesítmény esetén

Csoportos és egyéni jutalmazási formák:

- Jutalom – kirándulás
- Pénzbeni hozzájárulás (sportesemény, színház vagy kiállítás látogatásához, mozi, rendezvényeken való részvétel.)- Cukrászda, strand

F e g y e l m e z é s:

Csak akkor büntessünk, ha az ellentmondást előidéző okot és az egén problémáit tisztáztuk.

Figyelmeztetésnél, büntetésnél tartsuk be a fokozatosság elvét, hogy nevelő hatású legyen.

Az elmarasztalás a gyermeki személyiség ismeretében, egyedi elbírálás alapján történhet. A negatív tettet ítéljük meg, ne a gyermeket.

A büntetés álljon összhangban a gyermek cselekedeteivel.

Vegyük figyelembe emberi méltóságát, és alapvető jogait.

Fegyelmi intézkedések formái:

- Szóbeli figyelmeztetés: lakásotthon vezetői, szakmai vezetői, intézmény igazgatói szintű

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Írásbeli figyelmeztetés (intézményvezetői szintű, a növendék személyi anyagához csatolandó).
-

Felterjesztés speciális intézménybe való elhelyezésre. (Ha nem működik együtt a nevelésben, gondozásban, a felnőtt közösséggel, társaival súlyos magatartási hibákat követ el, büntettet követ el, bírósági határozat alapján, személyiségállapota indokolja a különleges szakmai ellátást, pl. speciális gondozást.)

Érdekvédelem:

Az érdekképviselői fórum megalakítása az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgálja.

Az intézmény fenntartója határozza meg az ellátásban részesülő érdekképviselői fórum megalakításának és működésének szabályait. (5/1998.(IV.27.).

Az érdekképviselői fórum szavazati jogú választott tagjai:

- Gyermekönkormányzat képviselői (2 fő)
 - Az ellátásban részesülő gyermek szülei, vagy más törvényes képviselői (2 fő), illetve a fiatal felnőttek képviselői (1 fő)
 - Az intézmény dolgozóinak képviselői (2 fő)
 - Az intézmény fenntartó képviselői (1 fő)
-

Az érdekképviselői fórum megvizsgálja az előterjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviselői fórum az intézményvezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, a fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről. Az érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Gyermekönkormányzat

A gyermekotthonban elhelyezett gyermekek érdekeik képviselésére gyermekönkormányzatot hozhatnak létre.

A gyermekönkormányzat – az intézményvezető véleményének kikérésével – dönt saját működéséről.

Szervezeti és Működési szabályzatát a választó gyermekközösség fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

A gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermekotthon működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézményvezetőjének figyelembe kell venni.

A panaszjog érvényesítésének módja

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviselési fórumnál, gyermekjogi képviselőnél.

- Az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- A gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézményvezető, illetve érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjairól.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, kinek telefonszáma állandó jelleggel kifüggesztve a lakásotthon faliújságján.

A házirendet az igazgató a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével és az intézményben működő érdek-képviselési fórum egyetértésével hagyja jóvá.

Mesztegyő, 2016.10.03.

Házirend

Pitypang Lakásotthon Böhönye

Ha bekerülsz a gyermekotthonba a házirendből megtudhatod milyen jogaid és kötelezettségeid vannak, és azt, hogy hogyan kezeld a felmerülő problémákat.

I.

- Vannak jogaid és kötelezettségeid

Amíg a lakásotthonban tartózkodsz ezek megismerése és betartása kötelező számodra. A jogszabályok alapján a lakásotthon dolgozóitól tájékoztatást kérhetsz és kaphatsz minden Téged érintő kérdésről.

- Kötelességed, ismerni a házirendet, a tűzvédelmi előírásokat és a balesetvédelmi szabályokat.
- A lakásotthonban élő gyermek- és fiatalok számára, valamint fiatal felnőtteknek mindenben azonos jogaid és kötelezettségeid vannak. Ennek megfelelően kérlek, tartsd tiszteltben a társaid emberi méltóságát, nemzeti, etnikai hovatartozását, vallási meggyőződését, véleményét, tulajdonát, személyes kapcsolatait. Senkinek sincsen joga úgy bánni veled, hogy a fentieket megsértse és neked sem szabad így tenni másokkal.
- Jogod van arra, hogy:
 - A teljes körű ellátásban, gondozásban állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó nevelésben részesülj.
 - Érdeklődésednek megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehess részt (tehetséggondozás, felzárkóztatás)
 - Jogod van az ismereteid bővítését segítő tömegkommunikációs eszközök hozzáféréséhez
 - Jogod van véleményt nyilvánítani a részedre biztosított nevelésről, ellátásról
 - Jogod van tájékoztatást kérni a személyedet érintő kérdésekről.
 - Részt vehetsz gyermekönkormányzat működésében
 - Ápolhatod személyes kapcsolataidat, kezdeményezheted testvéreiddel való együttes elhelyezéset
 - Támogatást kaphatsz nevelőidtől iskolai, munkahelyi előmeneteledhez, személyes fejlődésedhez, családi környezetbe való visszagondozásodhoz
 - A lakásotthonban mindenféle tevékenységhez jogod van, ami nem ütközik a HÁZIREND szabályaival
 - Jogod van panaszt tenni, ha úgy érzed megsértették a jogaidat.

II.

Jogaid megismerése után, ismerkedj meg a kötelezettségeiddel is:

- Életkorodnak megfelelően gondoskodj önmagadról

Ha problémáid vannak, megoldásukban segítségére leszünk!

- Érkezésedkor meg kell ismerned az elhelyezésednek megfelelő szabályokat, elfogadni a szabályok megértésével járó következményeket
- Eleget kell tenned a tanulmányi és munkahelyi kötelezettségeidnek
- Köteles vagy tisztán és rendben tartani magadat, személyes holmidat és környezetedet, részt venni a ház önkiszolgáló tevékenységeiben. Ne szemetelj!
- Kötelességed megóvni a ház berendezési és használati tárgyainak épségét
- Ha dohányzol, csak a lakásotthonon kívül, az arra kijelölt helyeken teheted, ha már elmúltál 18 éves, ne fogyassz alkoholt és kábítószer
- Ha szexuális életet élsz, megfelelő védekezéssel gondoskodj magad és partnered védelméről, egészségéről
- Szökésed esetén, neked kell fedezni zsebpénzedből a visszaszállítás költségeit, valamint AIDS vizsgálatra kell menned
- Tiszteletben kell tartanod a ház, a társaid személyes tulajdonát, egyéni szükségleteit. Tiszteld a többiek magánéletét!
- Ha utógondozói ellátásban részesülsz a Házi rend pontjain túl, a veled kötött egyéni Megállapodás pontjait is be kell tartanod.

III.

Jogaid és kötelezettségeid megismerése után ismerkedj meg a lakásotthon életének szabályaival, amelyek tartózkodásod ideje alatt kötelezőek számodra.

- Megérkezésed után személyes értéktárgyaidat, irataidat, pénzedet egyéni leltár és nyilvántartás elkészítése után, át kell adnod. A megőrzésre átadott tárgyakért a ház teljes felelősséget vállal. Ellenkező esetben írásban kell nyilatkoznod arról, hogy értékeidet, pénzedet saját felelősségedre magadnál tartod.
- Engedély nélkül a lakásotthonból semmilyen tárgy, eszköz el nem vihető.
- Személyes szükségleteinek kielégítésére havonta zsebpénzt kapsz, amelynek felhasználásáról Te döntesz. Zsebpénzedet nyilvántartjuk, felvételét az aláírásoddal igazolod.
- Ha 16 éves elmúltál, lehet mobiltelefonod, de a telefont 21 órákor köteles vagy a nevelőnek kikapcsolva átadni.
- Ha kárt okozol, az kártérítési kötelezettséggel is együtt járhat.
- A Lakásotthon önkiszolgáló tevékenységének rendje.
Ennek keretében neked kell elvégezned:
 - A saját ruházatod rendben tartása
 - Szobád, szekrényed takarítása
 - Életkorodnak megfelelő szinten segítened kell a heti nagytakarításban, a szolgálatban lévő felnőtt irányításával, amely kiterjed a közös helyiségekre, az udvar rendbetételére, továbbá a veteményes, illetve a kert ápolására is. Ezt a tevékenységet a heti beosztás alapján végzed.
 - Szükség szerint részt kell venned a napi bevásárlásokban, és a nagybevásárlások lebonyolításában.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

Fontos!!! A háztartási gépeket csak és kizárólag felnőtt irányításával és jelenléte mellett használhatod!

A napi illetve heti életszervezéssel kapcsolatos szabályok. A rugalmas napirend a te iskolai, gyakorlati és munkahelyi elfoglaltságaidhoz igazodik, de betartása kötelező számodra. A változtatás jogával élhetsz, előzetes megbeszélés alapján.

- **Eltávozás, kimenők és kapcsolattartás szabályai:**
 - Szorgalmi időben kimenőt csak indokolt esetben a szolgálatot teljesítő felnőtt engedélyével vehetsz igénybe.
 - Eltávozásra szülőkhöz, rokonokhoz, barátokhoz – csak az illetékes gyámhivatal határozata alapján és annak tartalma szerint mehetsz.
 - Levelezhetsz szüleiddel, rokonaiddal, hozzátartozóiddal, barátaiddal, tarthatod a kapcsolatot személyesen, valamint csomagot, ajándékot is kaphatsz.
 - A látogatás alkalmával a találkozások lebonyolítására zavartalan körülményt biztosítunk Neked és látogatóidnak.
 - A személyes látogatásod idejét előzetesen egyeztetjük a látogatni kívánóval.
 - A lakásotthon telefonját, felnőttel egyeztetve használhatod (pl.: kapcsolattartásra, hivatalos-, iskolai-, munkahelyi ügy, látogatások, eltávozások egyeztetésére).
- **Ünnepségek és szabadidős tevékenységek rendje:**
 - A lakásotthonban közösen szervezzük és ünnepeljük a Húsvétot, Mikulás napját és a Karácsonyi ünnepeket.

A születésnapi ajándékozást, köszöntést szintén közösen tartjuk.

 - További vallási ünnepet – a saját lelkiismereti meggyőződésed szerint tarthatsz.
 - Szabadidős tevékenységek megszervezését és lebonyolítását akár szervezeten, felnőtt segítségével, akár önállóan is végezhetitek (természetesen ebben az esetben is egyeztetnetek kell a Lakásotthon vezetőjével).
 - A településen lévő ifjúsági rendezvények, szakkörök, klubok és egyéb programokról a ház tájékoztató benneteket, részvételeket ezeken ösztönzi, támogatja.
- **A jutalmazás szabályai, kedvezmények megvonása:**
 - Amennyiben magatartásod, szorgalmad vagy egyéb tevékenységed erre okot szolgáltat, részesülhetsz jutalmazásban, de elmarasztalásban is.

Ezek lehetnek: szóbeli vagy írásbeli dicséret, kimenődnek kedvezőbb elbírálása, egyéb jutalom (pl.: mozijegy, rendkívüli fagyizás, egyéb tárgyi jutalom, stb. ...).

Ha a Tőled elvárhatókat, illetve a Házi rendben foglaltakat megsérted, akkor elmarasztalásban részesülsz.

Ez lehet: szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés a házvezető/nevelő és a gyermekotthon-vezető/gyám részéről, a kimenőid korlátozása, a közös szabadidős programokból való kizárás.

 - Amennyiben súlyosan vagy több alkalommal is megsérted a Házi rend szabályait, ez gondozási helyed megváltozását, az utógondozói ellátás esetén az ellátásból való kizárást is maga után vonhatja.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Márcali, Berzsenyi u. 114.)

IV.

Tájékoztatunk, milyen lehetőségeid vannak érdekeid érvényesítésére, hogyan élhetsz panaszjogoddal, ha valamilyen sérelem ért a gondozási helyen.

Panaszaiddal, kifogásaiddal, véleményeddel, esetleges konfliktusaidkal kapcsolatban fordulhatsz a gyermekönkormányzathoz és az intézmény Érdekképviselői Fórumához is.

A következő lehetőségeid vannak.

- Panaszodat, problémádat elmondhatod a lakásotthon vezetőjének vagy a szolgálatot teljesítő felnőttnek, aki ez alapján köteles eljárni az ügyben.
- Amennyiben mindez nem elégít ki, panaszodat írásban a gyámodhoz is benyújthatod.
- Amennyiben nem történt intézkedés vagy ezzel továbbra sem értesz egyet, akkor az illetékes Gyámhivatalhoz és/vagy a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhatsz.

A házirendet az igazgató a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével és az intézményben működő érdek-képviselői fórum egyetértésével hagyja jóvá.

Böhönye, 2016.09.23.

A lakásotthon házirendjét megismertem és magamra nézve kötelezőnek tartom: név, aláírás

Házirend

Szivárvány Lakásotthon Kéthely

A házirendben foglaltakból megtudhatod milyen jogaid és kötelezettségeid vannak, - ha bekerülsz a gyermekotthonba, és azt, hogy hogyan kezeld a felmerülő problémákat.

I.

- Jogod van ismerni jogaidat és kötelezettségeidet.
Egészen kicsi korodtól kezdve, amíg el nem éred a felnőtt kort, illetve addig, amíg a lakásotthon ellátást biztosít számodra.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény és a végrehajtásához kapcsolódó jogszabályok alapján a lakásotthon dolgozóitól tájékoztatást kérhetsz és kaphatsz minden Téged érintő kérdéssel.

- Egyben kötelezettséged, hogy a HÁZIREND, a tűzvédelmi előírások és a balesetvédelmi szabályok pontjait a lakásotthonba kerüléskor megismerd, ennek tényét aláírásoddal igazold és a rád vonatkozó szabályokat betartsd.
- A lakásotthonban élő gyermek- és fiatalkorúaknak, valamint fiatal felnőtteknek mindenben azonos jogaik és kötelezettségeik vannak:

akár lány, akár fiú,
akkor is, ha más a bőrszíne, mint a tiéd,
akkor is, ha nem a te nyelveden beszél,
akkor is, ha nem úgy gondolkodik, mint te,
akkor is, ha más a vallása,
akkor is, ha fiatalabb, vagy ha idősebb nálad.

Ennek megfelelően kérek, tartsd tiszteletben a társaid emberi méltóságát, nemzeti, etnikai hovatartozását, vallási meggyőződését, véleményét, tulajdonát, személyes kapcsolatait.

Senkinek nincsen joga úgy bánni veled, hogy a fentieket megsértse és neked sem szabad így tenni másokkal.

- A fentiekből adódóan jogod van arra, hogy:

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi és etnikai hovatartozásodat, vallási meggyőződésedet figyelembevevő nevelésben részesülj.
- Felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon, érdeklődésednek megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehess részt
- A közszolgálati médiákban fejlettségednek megfelelő ismereteid bővítését segítő, erőszakmentes a magyar nyelv és a kultúra értékeit őrző műsorokhoz történő hozzáféréshez
- Szabadon kinyilvánítsd véleményedet a részedre biztosított nevelésről, ellátásról
- A személyedet érintő kérdésekben meghallgassanak, tájékoztassanak
- Érdekeid képviselőjére gyermekönkormányzat létrehozását kezdeményezd
- Ápolhasd személyes kapcsolataidat, testvéreiddel való együttes elhelyezésedet kezdeményezd
- Támogatást kapj nevelőidtől a családi környezetbe való visszatéréshez, iskolai, munkahelyi előmeneteledhez, személyes fejlődésedhez
- A lakásotthonban bármit megtehetsz, ami nem ütközik törvénybe, másokat nem sért, vagy nem zavar, illetve nem ellentétes a HÁZIREND pontjaival
- Panaszt tegyél, ha úgy érzed megsértették a jogaidat a veled együtt élők.

II.

Miután megismerted jogaidat, nem árt, ha tisztában vagy a kötelezettségeiddel is, melyek a következők:

- Önmagadról való gondoskodás,

Ez azt jelenti, hogy gondozásod, nevelésed érdekében köteles vagy mindenben együttműködni nevelőiddel és törvényes képviselőddel. Problémáidat, bármilyen is, (egészségügyi, iskolai, munkahelyi, kapcsolati, stb...) jelezd felénk. A megoldásukban segítségére leszünk,

- Betartani az elhelyezésednek megfelelő szabályokat, elfogadni a szabályok megértésével járó következményeket,
- Képességeidnek megfelelően eleget tenni a tanulmányi és munkahelyi kötelezettségeidnek,
- Tisztán és rendben tartani magadat, személyes holmidat és környezetet, részt venni a ház önkiszolgáló tevékenységeinek rendjében.
Ennek érdekében sem az épületben, sem az udvaron ne szemetelj, a hálókba és a nappaliba élelmet ne vigyél magaddal,
- Kötelességed megóvni a ház berendezési és használati tárgyainak épségét,
- Tartózkodni az egészségedet károsító életmód gyakorlásától, és az ilyen hatású szerek használatától (cigaretta, alkohol, kábítószer, ...). Ha dohányzol, csak a lakásotthonon kívül, az arra kijelölt helyeken teheted, ha már elmúltál 18 éves,
- Ha szexuális életet élsz és nincs a terveid között a gyermekvállalás, akkor fogamzásgátlással megóvni magadat és partneredet a nem kívánt terhességtől, valamint megfelelő védekezéssel a szexuális úton terjedő betegségektől,
- Ha megszöktél, neked kell fedezni zsebpénzedből a visszaszállítás költségeit, valamint AIDS vizsgálatra kell menned,
- Tiszteletben kell tartanod a ház, a társaid személyes tulajdonát, egyéni szükségleteit. Legyél segítőkész más gondozottakkal és a dolgozókkal egyaránt,
- Tiszteld a többiek magánéletét!

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsényi u. 114.)

- Ha utógondozói ellátásban részesülsz a Házirend pontjain túl, a veled kötött egyéni Megállapodás pontjait is be kell tartanod.

III.

Most, miután megismerted jogaidat és tisztában vagy kötelezettségeiddel is, ideje, hogy ismertessük veled a Lakásotthon életszervezéséből eredő további szabályokat, melyek mind a Te itt tartózkodásodat, mind a gyermekközösség együttélése szempontjából fontosak.

Ezek betartása kötelező.

- A házba érkezve köteles vagy a ruházatot, személyes értéktárgyaidat, irataidat, pénzedet egyéni leltár és nyilvántartás elkészítése, továbbá megőrzés végett átadni, illetve bemutatni.

A megőrzésre átadott tárgyakért a ház teljes felelősséget vállal.

Ellenkező esetben írásban kell nyilatkoznod arról, hogy értékeidet, pénzedet saját felelősségedre magadnál tartod.

- A Lakásotthonból (a saját, hétköznapijaidhoz szükséges dolgaid kivételével) engedély nélkül semmilyen tárgy, eszköz el nem vihető
- Minden gondozott – személyes szükségleteinek kielégítésére – havonta zsebpénzt kap, amelynek felhasználásáról Te döntesz. Zsebpénzedet nyilvántartjuk, felvételét az aláírásoddal igazolod. A zsebpénz minimumát a 15./ 1998. (IV. 30.) NM rendelet határozza meg.
- Kötelességed megőrizni és megbecsülni a közösség és saját magad felszerelését, a ház berendezési és felszerelési tárgyait. Amennyiben káresemény történik, a szolgálatot teljesítő felnőtt köteles azt írásban dokumentálni.
- Ha 16 éves elmúltál, lehet mobiltelefonod, de a telefont 21 órákor köteles vagy a nevelőnek kikapcsolva átadni.
- Amennyiben szándékosan okozol kárt, rongálásod szándékos, akaratlagos, a Lakásotthon vezetője – a szolgálatot teljesítő felnőtt feljegyzésén kívül – vizsgálatot folytat, majd azt jegyzőkönyv formájában rögzíti.
- Ha kárt okozol, az kártérítési kötelezettséggel is együtt járhat, amennyiben az illetékes hatóság, ilyen határozatot vagy ítéletet hozott az ügyben.
- A Lakásotthon önkiszolgáló tevékenységének rendje.

Ennek keretében neked kell elvégezned:

- A saját fehérneműid mosását, rendben tartását,
- A saját ruházatot rendben tartását,
- Szobád, szekrényed takarítását,
- Életkorodnak megfelelő szinten segítened kell a heti nagytakarításban, a szolgálatban lévő felnőtt irányításával, amely kiterjed a közös helyiségekre, az udvar rendbetételére, továbbá a veteményes, illetve a kert ápolására is.
- Részt kell venned a bevásárlásokban, az étkezések előtti és utáni teendők lebonyolításában a háziállatok ápolásában.

Fontos!!! A mosógépet csak és kizárólag felnőtt irányításával és jelenléte mellett lehet használnod!

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- A napi illetve heti életszervezéssel kapcsolatos szabályok.

Szigorú napirendet a Gyermekotthon nem ír elő számodra. A Te iskolai, gyakorlati és munkahelyi elfoglaltságaidhoz rugalmasan igazodó az életszervezés, az étkezések, szabadidős tevékenységek, egyéni és csoportos foglalkozások, közös tevékenységek tekintetében is.

A fentieknél azonban törekedni kell a következőkre:

- Lefekvés előtt minden esetben végezd el a személyes holmijaid, szobád rendbetételét,
- Ébredtő utáni teendőidet és a reggelidet 6-7:15 óra , szombaton és vasárnap 7-9 óra között kell elvégezned,
- Az ebédet – ha lehetséges – egy csoportban 12-13 óra között kell elfogyasztanod,
- Hétköznap 14 és 18 óra közötti időben kerülnöd kell a hangoskodást, a tanuló társaid iskolai felkészülése miatt, ebben az időszakban csak külön engedéllyel használhatod a híradástechnikai eszközöket a Lakásotthonban,
- Vacsoráznod 18 és 19 óra közötti időben lehet, amennyiben előre jelzed, hogy elfoglaltságod, munkaidőd, gyakorlati időd miatt nem tudsz ott lenni az étkezésed idején, úgy hidegételként magaddal viheted,
- 22 óra után lámpaoltás van, mindennemű tevékenység csak a szolgálatban lévő felnőtt engedélyével végezhető, abban az esetben, ha ez másokat a pihenésben nem zavar.
- Eltávozás, kimenők és kapcsolattartás szabályai:
 - Kimenőt pénteken és szombaton 20 óráig, más napokon 18 óráig kaphatsz, melyet minden esetben köteles vagy a szolgálatot teljesítő felnőttel egyeztetni. Az időpontoktól eltérni egyedi elbírálás alapján, külön házvezetői engedéllyel lehet.
 - Eltávozásra szülőkhöz, rokonokhoz, barátokhoz – csak az illetékes gyámhivatal határozata alapján és annak tartalma szerint mehatsz,
 - Korlátozás nélkül (az ésszerűség határain belül) és a levéltitok szigorú betartása mellett levelezhetsz szüleiddel, rokonaiddal, hozzátartozóiddal, barátaiddal.
Tarthatsz kapcsolatot személyesen, valamint csomagot, ajándékot is kaphatsz.
 - A személyes kapcsolattartásod során kérheted, hogy ellenőrzött keretek között legyen.
Egyébként a látogatás alkalmával a találkozások lebonyolítására zavartalan körülményt biztosítunk Neked és látogatóidnak.
A személyes látogatás idejét az időbeosztásodhoz alkalmazkodva előzetesen megbeszéljük a látogatni kívánóval.
Ennek hiányában a látogatási idő szombat – vasárnap 10 és 18 óra között van.
 - Te a lakásotthon telefonjait, felnőttel egyeztetve használhatod (pl.: kapcsolattartásra, hivatalos-, iskolai-, munkahelyi ügy, látogatások, eltávozások egyeztetésére).

Kérjük figyelj rá, hogy 22 óra után ne zavarjanak telefonon a házban!

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

- Ünnepségek és szabadidős tevékenységek rendje:
 - A lakásotthonban közösen szervezzük és ünnepeljük a Húsvétot, Mikulás napját és a Karácsonyi ünnepeket.

A születésnap ajándékozást, köszöntést szintén közösen tartjuk.

Az állami ünnepek esetében ismertetés történik az ünnep jelentőségéről a nevelők és a fejlesztőpedagógus segítségével.

 - További vallási ünnepet – a saját lelkiismereti meggyőződésed szerint tarthatsz, - előzetes megbeszélés alapján.
 - Szabadidős tevékenységek megszervezését és lebonyolítását akár szervezeten, felnőtt segítségével, akár önállóan is végezhetitek (természetesen ebben az esetben is egyeztetnetek kell a Lakásotthon vezetőjével).

Ezekbe esetenként – egyeztetés alapján – bevonhatjátok a hozzátartozóitokat, rokonaitokat, barátaitokat.

 - A településen lévő ifjúsági rendezvények, szakkörök, klubok és egyéb programokról a ház tájékoztat benneteket, részvételeket ezeken ösztönzi, támogatja.
- A jutalmazás szabályai, kedvezmények megvonása:
 - Amennyiben magatartásod, szorgalmad vagy egyéb tevékenységed erre okot szolgáltat, részesülhetsz jutalmazásban, de elmarasztalásban is.

Ezek lehetnek: szóbeli vagy írásbeli dicséret, kimenődnél kedvezőbb elbírálása, egyéb jutalom (pl.: jutalom zsebpénz, mozijegy, színházjegy, sportesemény belépő, rendkívüli fagyizás, egyéb tárgyi jutalom, stb. ...).

Ha a Tőled elvárhatókat, illetve a Házi rendben foglaltakat megsérted, akkor elmarasztalásban részesülsz.

Ez lehet: szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés a házvezető/nevelő és a gyermekotthon-vezető/gyám részéről, a kimenőd korlátozása, a közös szabadidős programokból való kizárás.

 - Amennyiben súlyosan vagy több alkalommal is megsérted a Házi rend szabályait, ez gondozási helyed megváltozását, az utógondozói ellátás esetén az ellátásból való kizárást is maga után vonhatja.

IV.

Jogaid, kötelességeid és a ház szabályainak megismerése után, most megtudhatod milyen lehetőségeid vannak érdekeid érvényesítésére, hogyan élhetsz panaszjogoddal, ha valamilyen sérelem ért a gondozási helyen.

2. érdekeid védelmére és képviselésére, nagyobb esélyed van, ha gyermekönkormányzatot hoztok létre a társaiddal.
- Ez tulajdonképpen a lakásotthonban lakó gyermekközösséget jelenti. Ennek megalakításához, működésének és jogainak pontos ismeretéhez tájékoztatást és segítséget kaphatsz a lakásotthon vezetőjétől és dolgozóitól.
3. panaszaidal, kifogásaidal, véleményeddel, esetleges konfliktusaidal kapcsolatban fordulhatsz a gyermekönkormányzathoz és az intézmény Érdekképviselési Fórumához is.

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ,
Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
(8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.)

A következő lehetőségeid vannak.

- Panaszodat, problémádat szóban elmondhatod a lakásotthon vezetőjének, aki ez alapján köteles eljárni az ügyben.
 - Amennyiben mindez nem elégít ki, panaszodat írásban is megfogalmazhatod, ami után már a ház vezetője is írásban köteles számodra válaszolni, 15 napon belül.
 - Ha úgy érzed, hogy további méltánytalanság ér vagy nem vagy megelégedve a ház vezetőjének intézkedésével, akkor a Gyermekotthon vezetőjéhez fordulhatsz, aki 15 napon belül köteles kivizsgálni az ügyedet és választ adni neked.
 - Mindezek mellett vagy ezzel párhuzamosan, ha nem a gyermekotthon-vezetője a gyámod, problémáddal fordulhatsz a törvényes képviselődhöz is.
 - Amennyiben nem történt intézkedés vagy ezzel továbbra sem értesz egyet, akkor az illetékes Gyámhivatalhoz és/vagy a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhatsz.
4. fontos, hogy értsd ezeket a lépcsőfokokat célszerű betartani, tehát nem helyes panaszod orvoslását azonnal, pl. a gyámhivatalnál kezdeni, mert akkor ezek a szervek visszautalják az előző lépcsőfokra.
5. mindezek a jogok nemcsak Téged, hanem szüleidet, illetve törvényes képviselődet is megilletik.

A házirendet az igazgató a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével és az intézményben működő érdek-képviselői fórum egyetértésével hagyja jóvá.

Kéthely, 2016.09.23.

A lakásotthon házirendjét megismertem: